

รายงานการวิจัย
เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

The Relationship between Internal Control and Creative
Accounting Risk Management of SMEs Entrepreneurs in Bangkok
Metropolitans

โดย
ประภัสสร กิตติมนิรม

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อโครงการวิจัย: ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้วิจัย: ประภัสสร กิตติมนิรม
ปีที่ทำการวิจัย: 2559

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการควบคุมภายใน ศึกษาความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในและความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีและศึกษาแนวทางในการควบคุมบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

การควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา ระดับการควบคุมภายในจากค่าเฉลี่ยพบว่า คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านสารสนเทศและการสื่อสารน้อยที่สุด ตามลำดับ การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านที่มีการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs สูงมากที่สุด คือด้านการยับยั้งค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน ด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน และด้านที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือด้านการปกปิดมูลหนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การตกแต่งบัญชี ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs

Research Title: The Relationship between Internal Control and Creative Accounting Risk Management of SMEs Entrepreneurs in Bangkok Metropolitans

Researcher: Prapatsorn Kittimanorom

Year: 2016

ABSTRACT

This research were to study internal control, and accounting risk management, the relationship between internal control and creative accounting risk management and creative accounting risk management control development approach for SMEs entrepreneurs in Bangkok Metropolitans. The population of this study was SMEs entrepreneurs for 400 persons. The research instrument was the questionnaire. Data collected were analyzed through frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The results of this study showed that overall the respondents had high level of the internal control for SMEs entrepreneurs was control environment, risk assessment, and least information communication respectively. The creative accounting risk management of SMEs entrepreneurs had moderate level. Found that, shift costs that will benefit the future on current period, postponing the future expenditure account to be in the current period, and the least internal control are concealment of debt. The results of hypothesis testing showed that the internal control had high positively related to Creative Accounting risk management. The statistic significant was .05.

Key Words: Internal control, Risk management, Creative accounting, Entrepreneurs

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร” ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2559 ซึ่งความสำเร็จของงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนงานวิจัย พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ดร.อนาวุฒิ ชูทรัพย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ดร.สันธยา ดารารัตน์ รองอธิการบดีฝ่าย
บริหาร และ ผศ.ดร.อรุณี สำเภาทอง ประธานกรรมการการวิจัยและที่ปรึกษางานวิจัย รอง
ศาสตราจารย์ ดร.โกสุม สายใจ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณา กลั่น
กรอง ตรวจสอบและแก้ไข จนทำให้งานวิจัยเล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ประภัสสร กิตติมนิรม

เมษายน 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	2
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ COSO.....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs).....	22
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง.....	31
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการตกแต่งบัญชี.....	42
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	69
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	69
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
4.1 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.2 ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน.....	80
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี.....	86
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน	94
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
5.1 สรุปผลการวิจัย	103
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	108
5.3 สรุปผลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ	120
3.1 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย	120
3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	120
3.3 ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์	120
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	128
ประวัติผู้วิจัย.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยง	61
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	71
4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	77
4.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	77
4.3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกกระตักการศึกษา	78
4.4 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทธุรกิจ	78
4.5 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	79
4.6 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาการเข้ารับการอบรม	79
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม	80
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	81
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินความเสี่ยง	82
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการควบคุม	83
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	84
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผล	85
4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน.....	87
4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต.....	89
4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปกปิดมูลหนี้.....	91
4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต.....	92
4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน.....	93
4.19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม.....	94
4.20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน.....	95
4.21 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต.....	96
4.22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปกปิดมูลหนี้.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต.....	98
4.24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน	99
4.25 ตารางสรุปความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs โดยรวมและรายด้าน	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ERM Framework	37
2.2 แบบจำลองแนวคิดสำหรับ PFs	53
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	68

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การควบคุมภายในเป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จของทุกองค์กรทั่วทั้งภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรที่มีควบคุมภายในที่ดีย่อมส่งผลให้ประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพประสิทธิผลไม่ว่าจะเป็น องค์กรขนาดเล็กหรือใหญ่ ช่วยลดการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร องค์กรไหนมีระบบการ ควบคุมภายในที่ดี ความเสี่ยงต่างๆ ความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการ ทุจริต ก็จะลดน้อยลงและถ้ามีระบบการควบคุมภายในที่ดี จะทำให้การควบคุม การตรวจสอบและการ ติดตามมีประสิทธิภาพ และการตกแต่งบัญชี (Creative Accounting) เป็นแนวคิดทางการบัญชีที่ นักวิชาการได้กำหนดขึ้น เพื่อชี้แจงเหตุการณ์และพฤติกรรมของบุคลากรในวิชาชีพ ให้ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ เพื่อ ประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และลดผลกระทบร้ายแรงที่อาจ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทางบัญชี ลักษณะของแนวปฏิบัติที่ถือเป็นการตกแต่งบัญชี เพื่อให้ นักบัญชี ได้ทราบและเกิดความระมัดระวังในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินและใช้ข้อมูลทางบัญชี ในอนาคต โดยที่ที่มีการตกแต่งบัญชี ไม่ได้มีสัญญาณเตือนภัยใดๆ อย่างชัดเจน ที่จะแจ้งผู้ใช้งบการเงิน โดยทั่วไปทราบล่วงหน้าว่างบการเงินดังกล่าวมีการตกแต่งบัญชี ดังนั้นการที่ผู้ร่วมลงทุนจะทำการ ตัดสินใจลงทุนกับกิจการใดๆ ก็ตามต้องมีการพิจารณาและศึกษาถึงสิ่งที่ผิดปกติที่เกิดขึ้นกับงบการเงิน นั้นๆ ก่อนที่จะตัดสินใจทำการลงทุน โดยการช่วยขจัดการตกแต่งบัญชีให้หมดไป รวมทั้งต้องอาศัย ความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีอำนาจในการตรวจสอบ ไม่ว่าจะเป็นสภานิติวิชาชีพบัญชี กรมสรรพากร และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ช่วยสอดส่องและออกกฎหมายเพื่อป้องกันการตกแต่งบัญชีของ แต่ละฝ่าย

ดังนั้นจากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุม ภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขต กรุงเทพมหานคร เพราะผู้วิจัยได้ มองเห็นถึงมูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชีในงบการเงิน เพื่อ ประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบ ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ใช้งบการเงินได้มีความระมัดระวัง สามารถทราบถึงรูปแบบการตกแต่งบัญชีที่พบมาก รวมไปถึงวิธีการที่ธุรกิจจะใช้เพื่อการประหยัดภาษี และการวางแผนภาษี ตลอดจนสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการ ตรวจสอบและการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชน และเพิ่มพูนความน่าเชื่อถือในรายงานทางการเงินต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

- 1.2.1 การควบคุมภายในของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
- 1.2.2 ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
- 1.2.3 การควบคุมภายในและความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างไร
- 1.2.4 ธุรกิจSMEs จะมีแนวทางในการควบคุมบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาการควบคุมภายในของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.3.2 เพื่อศึกษาความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในและความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.3.4 เพื่อนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการควบคุมบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงระบบการควบคุมภายในของ COSO และ การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเก็บตัวอย่างจำนวน 400 คน
- 1.5.3 ขอบเขตด้านเวลา
ระยะเวลาในการศึกษางานวิจัยนี้ คือ ปีการศึกษา 2559

1.5.4 ขอบเขตด้านสถานที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 COSO หมายถึง (The Committee of Sponsoring Organization of The Treadway Commission) มาตรฐานการการควบคุมภายในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 ได้ใช้แนวคิดการควบคุมภายในของ COSO ซึ่งผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องจัดให้มีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ

1.6.2 สภาพแวดล้อมการควบคุม(Control Environment) หมายถึงปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งเสริมให้องค์ประกอบการควบคุมภายในอื่นๆ มีประสิทธิผล ทำให้การควบคุมภายในที่มีอยู่ มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นหรือทำให้บุคลากรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในมากขึ้น ซึ่งฝ่ายบริหารจะมีอิทธิพลสำคัญในการสร้างบรรยากาศ เช่น จริยธรรมของการทำงาน ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์และการมีภาวะผู้นำที่ดี รวมทั้งการกำหนดนโยบายโครงสร้างและระเบียบวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม

1.6.3 การประเมินความเสี่ยง(Risk Assessment)หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการกำหนดปัญหาการควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง จะเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในภาพรวมของหน่วยงาน เพื่อให้ทราบเหตุการณ์ของความเสี่ยงเพื่อหาทางแก้ไขและควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

1.6.4 กิจกรรมการควบคุม(Control Activities) หมายถึง นโยบายและวิธีการต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดให้บุคลากรของหน่วยรับตรวจ ปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับการสนองตอบโดยมีการปฏิบัติตามในเบื้องต้น จะต้องแบ่งแยกหน้าที่งานภายในหน่วยรับตรวจอย่างเหมาะสม

1.6.5 สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communications) หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและไม่ใช่การเงิน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่นๆ จากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอก รับ-ส่งข่าวสารระหว่างกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน ควรเป็นการสื่อสารแบบสองทางและติดต่อระหว่างหน่วยงานอย่างทั่วถึงครบถ้วน

1.6.6 การประเมินผล(Monitoring) หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพ การปฏิบัติงานและประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้

เกิดความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้มีความเพียงพอและเหมาะสม มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในจริง ข้อบกพร่องที่พบได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสม และทันเวลา

1.6.7 ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบต่อเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

1.6.8 การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กรเพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบไว้ให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กรและสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

1.6.9 ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี (Creative Accounting) หมายถึง กระบวนการในการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีของฝ่ายจัดการ โดยการอาศัยความได้เปรียบจากช่องโหว่ของกฎเกณฑ์ทางบัญชีและทางเลือกต่างๆ ในการวัดมูลค่า หรือในการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินในการแปลงงบการเงินจากสิ่งที่ควรจะเป็นให้ไปสู่ฝ่ายจัดการปรารถนาที่จะให้ปรากฏในรายงานทางการเงิน หรือ กระบวนการสร้างรายการธุรกิจขึ้น เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการเงินที่ฝ่ายจัดการต้องการ แทนที่การรายงานเหตุการณ์ทางธุรกิจในลักษณะที่เป็นกลาง และยึดหลักความสม่ำเสมอ (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2543)

1.6.9.1 การเลื่อนรายจ่าย หมายถึง การเลื่อนรายจ่ายในงวดถัดไปมาอยู่ในงวดปัจจุบัน เป็นการตกแต่งค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

1.6.9.2 การชะลอรายได้ หมายถึง การเลื่อนการรับรู้รายได้หรือชะลอการรับรู้รายได้ในงบการเงินให้ช้าลง เพื่อหลบหลีกการชำระภาษี

1.6.9.3 การปกปิดมูลหนี้ หมายถึง การปกปิดมูลหนี้สินหรือไม่แสดงรายการเจ้าหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน เพื่อปกปิดไม่ให้ผู้ใช้งบการเงินเห็นว่ากิจการมีหนี้สินเป็นจำนวนเท่าใด เพราะถ้ากิจการมีหนี้สินมากกิจการจะมีความเสี่ยงสูง ภาวะผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาวะผูกพันดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งการชำระภาวะผูกพันนั้น คาดว่าจะส่งผลให้กิจการต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทาสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทางการเงิน จึงทำให้ไม่ปรากฏรายการหนี้สินหรือไม่แสดงรายการเจ้าหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน

1.6.9.4 การชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต หมายถึง การที่กิจการยังไม่ลงรายละเอียดในงบกำไรขาดทุน เพื่อชะลอกำไรไปทิ้งงวดบัญชีหน้าเพื่อสร้างความสมดุลให้กับบัญชีกำไร คือ ผลที่ได้จากการเกินต้นทุน ในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งเกิดขึ้นจากกิจกรรม

ตามปกติของกิจการ เมื่อกระแสรับนั้นส่งผลให้ ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ ดังนั้น เมื่อกิจการมีการรับรู้รายได้ที่เป็นกำไรต้องนำรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชี ไปบันทึกบัญชีเป็นรายได้และนารายได้ดังกล่าวไปคำนวณกำไรสุทธิในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ บริษัทอาจตกแต่งบัญชีการรับรู้รายได้ในงบการเงินโดยเลื่อนการรับรู้รายได้หรือชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกการชำระภาษี

1.6.9.5 การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน

หมายถึง การเร่งรัดตัดบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าให้มาเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบันค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า คือ ค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายเงินในงวดบัญชีปัจจุบัน ซึ่งใช้บริการหรือใช้ประโยชน์ยังไม่หมด จะต้องนำไปใช้ในงวดหน้า ถือเป็น การจ่ายล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า จัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน การตกแต่งบัญชีในงบการเงินโดยบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า เช่น บริษัทจ่ายค่าโฆษณา เป็นผลการดำเนินงานในปีนี้หรือการให้บริการเสร็จเรียบร้อยแล้วในปีบริษัทต้องบันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่าย คือค่าโฆษณา บริษัทอาจตกแต่งบัญชีเป็นค่าโฆษณาจ่ายล่วงหน้า ซึ่งถือเป็นสินทรัพย์การบันทึกบัญชี

เป็นค่าโฆษณาจ่ายล่วงหน้า ทำให้บริษัทมีสินทรัพย์สูงกว่าความเป็นจริง ส่งผลให้บริษัทมีฐานะการเงินดีขณะเดียวกันทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าความเป็นจริง ส่งผลให้บริษัทมีกำไรสูงกว่าความเป็นจริง หรือมีผลการดำเนินงานที่ดี

1.6.10 มูลเหตุจูงใจ หมายถึง สาเหตุใดๆ ก็ตามที่ชักจูงหรือกระตุ้นให้บุคคลสมัครใจที่จะเข้าทำนิติกรรม ซึ่งเป็นเรื่องของจิตใจหรือเป็นอัตวิสัย

1.7 ประโยชน์ของการวิจัย

- 1.7.1 ทราบถึงการควบคุมภายในของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.7.2 ทราบถึงความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.7.3 ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในและความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.7.4 ผลจากการศึกษาจะนำมาเป็นแนวทางในการควบคุมบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ COSO
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการการตกแต่งบัญชี
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ COSO

ความหมายของการควบคุมภายใน

การควบคุมภายใน หมายถึง ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติที่กำหนดขึ้นมาและให้บุคคลในองค์กรถือปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการผิดพลาด ททุจริต ปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร ทำให้เกิดความถูกต้อง รัดกุมและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การควบคุมภายใน (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน) หมายถึง กระบวนการที่ผู้กำกับดูแลฝ่ายบริหารและบุคลากรทุกระดับของหน่วยรับตรวจ กำหนดให้มีขึ้นเพื่อให้มีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

1. ด้านความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน
2. ด้านความเชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานทางการเงิน
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

แนวคิดการควบคุมภายใน (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน,2544) มีดังนี้

มาตรฐานการควบคุมภายในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2544 ได้ใช้แนวคิดการควบคุมภายในของ COSO ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ซึ่งผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องจัดให้มีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

ในปี 2535 คณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งเป็นคณะกรรมการของสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบัน ในสหรัฐอเมริกา อันได้แก่

- สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา
(The American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA)
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (The Institute of Internal Auditor หรือ IIA)
- สมาคมผู้บริหารการเงิน (The Financial Executives Institute หรือ FEI)
- สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Accounting Association หรือ AAA)
- สมาคมนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

ทั้ง 5 สถาบันนี้ได้ร่วมกันศึกษาวิจัยและพัฒนาแนวคิดของการควบคุมภายใน ซึ่งได้ให้ความหมายของการควบคุมภายในว่า

“การควบคุมภายใน คือ กระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดย คณะกรรมการผู้บริหารตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า วิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม”

COSO จะต้องพิจารณาในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง โดยองค์ประกอบทั้ง 5 มีดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
4. ข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารในองค์กร (Information and Communication)
5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment) กล่าวคือ สภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและบรรยากาศของการควบคุมภายใน ซึ่งปัจจัยหลายๆ ปัจจัยที่นำมาพิจารณารวมกันส่งผลให้เกิดความมีประสิทธิภาพของมาตรการหรือวิธีการควบคุมในองค์กร หรือทำให้มาตรการและวิธีการควบคุมที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมให้ทุกคนในองค์กรตระหนักถึงความจำเป็นของระบบการควบคุมภายในและเน้นการสร้างบรรยากาศโดยผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้คนขององค์กรเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบ ดังนั้นสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดีจะช่วยให้บุคลากรเข้าใจถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน ทั้งนี้ปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของการควบคุมประกอบด้วย ความซื่อสัตย์และจริยธรรม กล่าวคือ ผู้บริหารควรจัดทำข้อกำหนดด้านจริยธรรมเป็นปัญหาการปฏิบัติหรือมีมาตรฐานการปฏิบัติงานโดยปัจจัยนี้ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัจจุบันองค์กรมักจะจัดทำ Code of Conduct หรือหลักในการปฏิบัติงานที่เปรียบเสมือนกฎระเบียบขององค์กร ดังนั้น หากมีการแทรกข้อกำหนดด้านจริยธรรมอันเป็นปัญหาที่ควรปฏิบัติลงไปก็จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ในการนำมาใช้ในทางปฏิบัติมากขึ้น ส่วนในด้านของผู้บริหารก็ต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอและลดวิธีการหรือแรงจูงใจที่รุนแรง เช่น การไม่กดดันให้พนักงานต้องปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่สูงเกินจริง ความรู้ ทักษะ ความสามารถเชิงแข่งขัน กล่าวคือ องค์กรควรมีการกำหนดระดับความรู้และความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานแต่ละอย่างต้องกำหนดออกมาเป็นข้อกำหนดด้าน ความรู้ทางการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยผลสำเร็จในการประเมิน องค์ประกอบด้านนี้สามารถพิจารณาได้จากการจัดทำเอกสารกำหนดลักษณะงาน (Job Description) เพื่อให้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบรรจุพนักงานให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือ ฝ่ายบริหารระดับสูงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศการควบคุมของกิจการ คณะกรรมการบริษัทเป็นเสมือนตัวแทนผู้ถือหุ้นที่จะแต่งตั้งฝ่ายบริหารระดับสูงและกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้บรรลุผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร คณะกรรมการตรวจสอบเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการบริษัทที่ทำหน้าที่ส่งเสริมบรรยากาศของ การควบคุม และการตรวจสอบทั้งภายในและการสอบบัญชีให้เป็นไปอย่างอิสระจากฝ่ายบริหาร รวมทั้งความรู้ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การตั้งคำถามที่ตรงประเด็นและลึกซึ้งเกี่ยวกับงานของฝ่ายบริหารและติดตามวิเคราะห์คำตอบที่ได้ความถี่และการมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และประชุม กับผู้บริหารฝ่ายการเงินบัญชีตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี ความเพียงพอและทันสมัยของสารสนเทศที่จัดให้ คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบที่ติดตามการบรรลุผลของแผนกลยุทธ์ เป้าหมายของฝ่ายบริหารฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและปฏิบัติตามสัญญาที่สำคัญ ความเพียงพอและทันสมัยของสารสนเทศที่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับข้อมูลพิเศษ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้บริหารระดับสูงรายงานการสืบสวนจากสถาบันกำกับดูแล การจ่ายเงินที่

ผิดกฎหมาย เป็นต้นปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร กล่าวคือ องค์ประกอบนี้เป็นสิ่งใหม่ของการบริหาร ซึ่งบางครั้งปรัชญาและสไตล์การทำงานผู้บริหารถูกละทิ้งความสนใจไม่เข้าใจอย่างลึกซึ้ง การทำความเข้าใจแนวโน้มทางความคิดขององค์ประกอบนี้ เช่น เป็นผู้บริหารที่กล้าเสี่ยง หรือชอบความระมัดระวัง ความถี่ในการติดตามงานระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับระดับปฏิบัติการ ทักษะคติของผู้บริหารที่มีต่อการเลือกนโยบายบัญชี ความระมัดระวังในการกำหนดประมาณการทางบัญชี การเปิดเผยข้อมูลและการไม่แสดงข้อมูลที่เบี่ยงเบน รวมทั้งการส่งเสริมในงานบัญชี การพัฒนาความรู้ของฝ่ายบัญชีเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้สามารถทราบทิศทางองค์กรได้ว่าจะถูกวางอยู่ในจุดใดหรือมีความเสี่ยงอย่างไรบ้าง โครงสร้างการจัดองค์กร กล่าวคือโครงสร้างขององค์กรที่ได้รับการจัดไว้ดีเยี่ยมเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผนงาน สั่งการและควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยการจัดโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับลักษณะของธุรกิจนั้น การมอบอำนาจและความรับผิดชอบ (Assignment of Authority and responsibility) หมายถึง การมอบอำนาจให้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับปฏิบัติการควรจะต้องมีการกำหนดอย่างชัดเจน โดยในการประเมินองค์ประกอบด้านนี้จะต้องพิจารณาจาก

- ความชัดเจนในการระบุความรับผิดชอบและอำนาจในการอนุมัติให้ผู้ปฏิบัติการฝ่ายต่างๆ ในการปฏิบัติงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์
- ความเหมาะสมของมาตรฐานการควบคุมและวิธีการควบคุมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเอกสารที่ระบุลักษณะความรับผิดชอบในตำแหน่งงาน
- ความเหมาะสมของจำนวนพนักงาน ซึ่งจะต้องมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับปริมาณงานและความซับซ้อนของกิจกรรมรวมทั้งระบบงานที่เกี่ยวข้องนโยบายและวิธีการงานด้านทรัพยากรมนุษย์ กล่าวคือในการบริหารองค์กรมีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นสิ่งสำคัญแก่องค์กรไม่ว่าจะเป็นระบบบริหารเทคโนโลยีสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่องค์กรจะต้องพัฒนาตามยุคสมัยให้ทันแต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญที่สุดขององค์กรที่จะขาดไม่ได้ก็คือทรัพยากรมนุษย์ เพราะทรัพยากรมนุษย์ที่ดีเป็นปัจจัยที่ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง ดังนั้นฝ่ายบริหารควรกำหนดนโยบายและวิธีการบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์ เช่น การว่าจ้าง การคัดเลือกบุคลากร และเมื่อได้บุคลากรที่เหมาะสมแล้วก็ต้องมีนโยบายในการจูงใจและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัยตามทันเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การประเมินองค์ประกอบนี้ เช่น นโยบายและวิธีปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการคัดเลือก การฝึกอบรม การเลื่อนตำแหน่ง และการจ่ายผลตอบแทน ความเหมาะสมของวิธีการที่ใช้เมื่อพบความประพฤติที่แตกต่างจากนโยบายและวิธีปฏิบัติที่กำหนด เช่น มีบทลงโทษ ความเหมาะสมในการใช้นโยบายการเลื่อนตำแหน่งและความดีความชอบ

การตรวจสอบภายใน กล่าวคือ การตรวจสอบภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมภายใน และเป็นเครื่องมือทางการบริหารที่ทำให้สภาพแวดล้อมของการควบคุมมีคุณภาพ ผู้ตรวจสอบภายใน

ต้องมีความอิสระเพียงพอที่จะรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลให้แก่ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานที่ได้รับการตรวจสอบและประเมินผลทั้งนี้ผู้ตรวจสอบภายในควรได้รับการสนับสนุนอย่างเหมาะสมจากผู้บริหาร

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การประเมินความเสี่ยงซึ่งจัดได้ว่าเป็นเครื่องมือในการบริหารอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารนิยมใช้ในปัจจุบัน เนื่องจากในปัจจุบันเป็นยุคการค้าที่มีการแข่งขันอย่างเสรี ซึ่งมีคู่แข่งมากมายที่กำลังต่อสู้กับองค์กร ดังนั้นความเสี่ยงจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการประเมินความเสี่ยงนั้นเป็นกระบวนการที่ทำให้กิจการขององค์กรทราบถึงความเสี่ยงที่กำลังจะเผชิญล่วงหน้าได้ เมื่อทราบถึงความเสี่ยงแล้วก็สามารถที่จะบริหารความเสี่ยงเพื่อเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสและเพื่อลดผลกระทบความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้เนื่องจากการค้าและการแข่งขันเสรีที่มีความเสี่ยงสูงและต้องเตรียมความพร้อมในทุกสภาวะการณ์ การประเมินความเสี่ยงจะทำให้ฝ่ายบริหารได้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อกระบวนการวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยแบ่งได้เป็น

2.1 ปัจจัยเสี่ยงระดับกิจการอาจเกิดจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในกิจการ โดยปัจจัยเสี่ยงภายนอกเป็นปัจจัยที่เกิดจากภายนอกที่กิจการควบคุมไม่ได้ ซึ่งผู้บริหารต้องติดตามศึกษาเพื่อหาวิธีปฏิบัติในการเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสหรือลดผลเสียหายที่จะเกิดขึ้น ส่วนปัจจัยเสี่ยงภายในเป็นปัจจัยที่เกิดจากภายในองค์กรที่ผู้บริหารสามารถจัดการได้ ซึ่งสามารถยกตัวอย่างของปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความต้องการและความมุ่งหวังของลูกค้าที่มีต่อสินค้าหรือบริการ กฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ของภาครัฐและตัวอย่างของปัจจัยภายใน เช่น ความซื่อสัตย์และจริยธรรมของผู้บริหาร ความสลับซับซ้อนของกระบวนการปฏิบัติงาน ขวัญและกำลังใจของพนักงานในการปฏิบัติงานขนาดของหน่วยงาน โดยหน่วยงานใหญ่ย่อมมีโอกาสผิดพลาดสูงกว่าหน่วยงานเล็ก

2.2 ปัจจัยเสี่ยงระดับกิจกรรมเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดในหน่วยงานสาขา แผนงาน โครงการ และกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญ เช่น การจัดการการตลาด เป็นต้น

หลังจากระบุปัจจัยเสี่ยงแล้วขั้นต่อมาที่สำคัญก็คือ การวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยง หากปัจจัยเสี่ยงใดสามารถคำนวณจำนวนที่อาจเกิดขึ้นได้โดยตรงในเชิงปริมาณ เช่น การใช้สูตรคำนวณจำนวนค่าความเสียหาย ก็ให้ประเมินและจัดระดับความเสี่ยง ไปตามความสำคัญของจำนวนที่คำนวณได้ หากการวิเคราะห์และจัดระดับความเสี่ยงโดยใช้สูตรคำนวณเป็นไปได้ยาก อาจต้องใช้วิธีการให้คะแนนเชิงเปรียบเทียบแทน เช่น การให้ระดับ 1-3 โดย 1 = ไม่พอใจ, 2 = ปานกลางและ 3 = พอใจ เป็นต้น หลังจากนั้นผู้บริหารควรกำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยง และตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมควบคุมภายในที่จำเป็นเพื่อลดหรือบรรเทาความเสี่ยงเหล่านั้นและเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม

วัตถุประสงค์ด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน รายงานทางการเงินและการดำเนินงานเป็นที่น่าเชื่อถือ และการปฏิบัติที่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ผู้บริหารระดับส่วนงาน หรือผู้ประเมินควรจะต้องเน้นการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร ในการกำหนดวัตถุประสงค์การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงในช่วงของการเปลี่ยนแปลงและบางเรื่องมีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งต้องใช้ดุลยพินิจแต่เรื่องเหล่านี้มีความสำคัญในการใช้ประเมินความเสี่ยงว่าเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ ซึ่งการบริหารความเสี่ยงนั้น COSO ได้กำหนดวิธีการตอบสนองความเสี่ยงไว้พอสรุปได้ดังนี้

1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) หมายถึงการเลิกหรือหลีกเลี่ยงการกระทำเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่นการกระทำงานที่องค์กรไม่ถนัด อาจหลีกเลี่ยงโดยการไม่กระทำหรือจ้างบุคคลภายนอก เป็นต้น

2) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หมายถึงการลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือการลดความเสียหาย หรือการลดทั้งสองด้านพร้อมกันการลดความเสี่ยงที่สำคัญคือ การจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันหรือค้นพบความเสี่ยงเฉพาะวัตถุประสงค์นั้นอย่างเหมาะสมทันกาลมากขึ้น รวมถึงการกำหนดแผนสำรองในกรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

3) การแบ่งความเสี่ยง (Risk Sharing) หมายถึงการลดโอกาสความน่าจะเป็นที่จะเกิดหรือการลดความเสียหาย โดยการแบ่ง การโอนการหาผู้รับผิดชอบร่วมในความเสี่ยง เช่น การจัดประกันภัย

4) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) หมายถึงการไม่กระทำการใดๆ เพิ่มเติมกรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญน้อยความเสี่ยงน่าจะเป็นน้อย หรือเห็นว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูงกว่าผลที่ได้รับ

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) หมายถึง การกระทำที่สนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงานและคำสั่งต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดซึ่งจะต้องเป็นการกระทำที่ถูกต้องและในเวลาที่เหมาะสมจะเพิ่มความมั่นใจในความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด กิจกรรมการควบคุมภายในสามารถแบ่งออกตามประเภทของการควบคุมได้ดังต่อไปนี้

1) การควบคุมแบบป้องกันเป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

2) การควบคุมแบบค้นพบ เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อทำการค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาแล้ว

3) การควบคุมแบบแก้ไข เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

4) การควบคุมแบบส่งเสริม เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จโดยตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือการสื่อสารและสารสนเทศนี้ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการควบคุมภายในยุคปัจจุบัน ซึ่งนับได้ว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและถ้าข้อมูลข่าวสารมีความทันสมัยก็จะทำให้องค์กรรับรู้ข้อมูลได้ทันทั่วทั้งที่มีความได้เปรียบทางด้านธุรกิจและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการบริหารองค์กรได้ดีอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งไม่แพ้กัน ดังนั้นควรให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าถึงหรือรับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านเครื่องมือต่างๆ โดยสามารถแบ่ง ได้ดังนี้

ข้อมูลสารสนเทศ (Information) เป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับโดยผู้บริหารต้องใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาสั่งการ ส่วนผู้ปฏิบัติงานมักใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องชี้นำทิศทางการปฏิบัติหน้าที่ ข้อมูลสารสนเทศที่ดีที่ควรจัดให้มีในทุกๆ องค์กรควรมีลักษณะดังนี้คือ

1) ความเหมาะสมกับการใช้ หมายถึง สารสนเทศมีเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการตัดสินใจของผู้ใช้

2) ความถูกต้องสมบูรณ์ หมายถึง สารสนเทศที่สามารถสะท้อนผลตามความจำเป็นและให้ข้อมูลที่เป็นจริงและมีรายละเอียดที่จำเป็นครบถ้วน

3) ความเป็นปัจจุบัน หมายถึง การให้ตัวเลขและข้อเท็จจริงล่าสุดที่เป็นปัจจุบันสามารถใช้เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้สำหรับประกอบการตัดสินใจได้ทันเวลา

4) สะดวกในการเข้าถึง หมายถึง ความยากง่ายสำหรับผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและมีระบบรักษาความปลอดภัย ป้องกันผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่มีความสำคัญหรือข้อมูลที่เป็นความลับได้ในการจัดให้มีสารสนเทศที่ดีเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางวิชาชีพ รวมทั้งการจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีระบบงานที่ดีและประสบการณ์ทางวิชาชีพ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามระบบงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

การสื่อสาร (Communication) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนั้น หมายถึง การจัดระบบการสื่อสารให้ข้อมูลส่งไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องและระบบการสื่อสารที่ดีนั้น จะต้องประกอบด้วยทั้งระบบ

การสื่อสารกันภายในองค์กรหรือการสื่อสารที่เกิดขึ้นภายในองค์กรเดียวกันซึ่งควรจัดให้เป็นรูปแบบการสื่อสารสองทางและอีกระบบคือการสื่อสารภายนอกซึ่งเป็นการสื่อสารกับลูกค้าหรือบุคคลอื่น ๆ นอกองค์กร

5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) หมายถึง การควบคุมภายในขององค์กรจะสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดการติดตามและประเมินผลเพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารมั่นใจได้ว่า มาตรการและระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพและได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

1) การติดตามผลระหว่างการดำเนินงาน (On Going Monitoring) หมายถึง การสังเกต การติดตาม ระบบรายงานความคืบหน้าของงานรวมทั้งการสอบทานหรือการยืนยันผลงานระหว่างการปฏิบัติงาน

2) การประเมินผลอิสระ (Independent Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แล้วแต่จะกำหนด หรือการประเมินอิสระอาจหมายถึง การประเมินโดยผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดระบบควบคุมภายใน เพื่อให้สามารถแสดงความเห็นได้อย่างเป็นอิสระเช่น การประเมินจากผู้ตรวจสอบภายใน เป็นต้น

การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self Assessment: CSA) เป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานผู้มีความรู้ด้านการควบคุม และผู้อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกิจกรรมควบคุมและประเมินผลร่วมกัน ในด้านที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานนั้นการรายงานผลการประเมินและการสั่งการแก้ไข ต้องจัดทำรายงานผลการประเมินที่สำคัญเสนอผู้บริหารที่รับผิดชอบ เช่น การจัดทำรายงานแสดงผลความคลาดเคลื่อนของการดำเนินงานเป็นระยะๆ

มีนักวิจัยหลายท่านให้นิยามของการควบคุมภายใน ไว้หลายความหมาย เช่น

อรรถวรรณ คำกระโทก (2554: 4) ให้คำนิยามการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี หมายถึง นโยบาย ข้อกำหนด วิธีการปฏิบัติทางด้านบัญชีและการเงินที่กำหนดขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

อัญชลี ตติยนันตกุล (2554: 4) ให้คำนิยามการควบคุมภายในทางการเงิน และบัญชี หมายถึงการจัดองค์การ วิธีการและมาตรการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการป้องกันทรัพย์สินให้ปลอดภัยจากการทุจริตผิดพลาดทั้งปวง และเพื่อให้ข้อมูลทางการเงินและบัญชีมีความถูกต้องเชื่อถือได้ ระบบการควบคุมภายใน ทางการเงินและการบัญชีที่ดีสามารถป้องกันสินทรัพย์ขององค์กรจากการทุจริตผิดพลาดและทำให้รายงานทางบัญชีถูกต้องและเชื่อถือได้ ส่งผลให้การดำเนินงานไป อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้

ฉันทะระพี พุ่มสงวน (2554: ออนไลน์) ให้นิยามการควบคุมภายในว่า หมายถึงกระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดยคณะกรรมการ ผู้บริหารตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า วิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม

แนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินของสำนักตรวจเงินแผ่นดิน ได้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินผลการควบคุมภายในด้านบัญชีการเงินของหน่วยรับตรวจประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เรื่องทั่วไป

- 1.1 มีการจัดแบ่งส่วนงานซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง
- 1.2 มีมาตรการในการคัดเลือกพนักงาน เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพสอดคล้องกับบัญชีและการเงิน
- 1.3 การแบ่งแยกหน้าที่ได้กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
- 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่กำหนด
- 1.5 มีคู่มือเกี่ยวกับการบัญชี
- 1.6 มีการปฏิบัติตามคู่มือ
- 1.7 การทำบัญชีเป็นปัจจุบัน
- 1.8 มีเอกสารประกอบรายการที่เพียงพอ เหมาะสมและได้รับการอนุมัติรายการโดยผู้บริหาร

ตามระเบียบทุกรายการ

- 1.9 การผ่านรายการทำการอ้างอิงอย่างดี
- 1.10 การบันทึกบัญชีและการจัดหาหมวดหมู่เป็นไปอย่างถูกต้อง
- 1.11 การขอข้อมูลทางบัญชีได้จำกัดเพียงผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
- 1.12 ผู้บันทึกรายการในสมุดเบื่องต้นแยกต่างหากจากผู้บันทึกบัญชีคุมยอด
- 1.13 มีการเสนอรายงานทางการเงินต่อผู้บริหาร
- 1.14 ผู้บริหารได้ใช้ประโยชน์จากรายการทางการเงินในการบริหารงาน
- 1.15 มีการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากงบการเงินระหว่างกาลโดยผู้บริหาร
- 1.16 มีการตรวจสอบภายใน
- 1.17 การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในเป็นอิสระเพียงพอ
- 1.18 มีการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ผู้บริหารทราบ
- 1.19 ผู้บริหารได้นำรายงานผลการตรวจสอบภายในมาใช้ประโยชน์
- 1.20 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการประชุมตามที่กำหนดในสมัยประชุม

- 1.21 ในการประชุมแต่ละครั้งมีการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมให้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.22 ได้มีการจัดส่งรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านการรับรองจากสมาชิกสภา ให้ทางอำเภอทราบทุกครั้ง
- 1.23 การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสม่ำเสมอ
2. การเก็บรักษาเงินโดยทั่วไป
 - 2.1 มีสถานที่และตู้নিরภัยสำหรับเก็บรักษาเงินที่ปลอดภัย
 - 2.2 มีคณะกรรมการรักษาเงิน
 - 2.3 มีการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน
 - 2.4 ไม่มีหลักทรัพย์ซึ่งอาจจำหน่ายได้ทันทีอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รักษาเงินสด
 - 2.5 ไม่เก็บเงินเกินวงเงินอนุญาตเป็นประจำ
 - 2.6 ไม่มีเช็คหรือใบสำคัญหรือใบยืมที่ไม่ถูกต้องไว้แทนตัวเงิน
 - 2.7 ผู้รักษาเงินกับผู้ทำบัญชีเงินสดเป็นบุคคลคนละคนกัน
 - 2.8 คณะกรรมการรักษาเงินไม่เคยมอบให้กรรมการผู้เดียวถือกุญแจทั้งหมด
 - 2.9 บุคคลที่มีหน้าที่รับจ่ายเงินสดมีหลักประกัน
 - 2.10 หลักประกันเหมาะสมกับความรับผิดชอบ
 - 2.11 มีการตรวจสอบใบสำคัญประกอบการเบิกจ่ายก่อนอนุมัติสั่งจ่าย
 - 2.12 ผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทำการตรวจนับเงินสดโดยไม่บอกล่วงหน้า
3. เงินสดย่อย
 - 3.1 ใช้ระบบเงินสดย่อย
 - 3.2 มีผู้รักษาเงินสดย่อยรับผิดชอบโดยเฉพาะ
 - 3.3 ใบสำคัญเงินสดย่อย
 - ก. ต้องทำใบสำคัญสำหรับการจ่ายเงินทุกครั้ง
 - ข. มีเลขที่พิมพ์ไว้ล่วงหน้า
 - ค. ผู้รับเงินเซ็นชื่อในใบสำคัญครบถ้วน
 - ง. ใบสำคัญเขียนด้วยหมึก
 - จ. มีจำนวนเงินเขียนเป็นตัวหนังสือกำกับ
 - ฉ. มีผู้รับผิดชอบอนุมัติ
 - ช. ได้ขีดฆ่าใบสำคัญและเอกสารประกอบเพื่อป้องกันมิให้นำมาใช้อีก

4. การรับเงิน

- 4.1 ออกใบเสร็จทุกครั้งที่มีการรับเงิน
- 4.2 ใช้ใบเสร็จรับเงินที่ละเอียดสำหรับรายรับประเภทเดียวกัน
- 4.3 ใบเสร็จรับเงินเป็นเล่มมีจำนวนแน่นอน
- 4.4 เช็คซึ่งส่งจ่ายชดเชยให้ผู้รักษาเงินสดย่อยนั้น ส่งจ่ายในนามของผู้รักษาเงินสดย่อย
- 4.5 มีการจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน
- 4.6 ใบเสร็จรับเงินที่ยังไม่ได้ใช้เก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีการทำทะเบียนคุมเพื่อให้ทราบ

จำนวนที่คงเหลืออยู่ในมือทั้งหมด

- 4.7 การเบิกใช้แต่ละครั้งผู้เบิกได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน
- 4.8 ใบเสร็จรับเงินที่ใช้แล้ว มีการสอยทานว่าได้มีการนำลงบัญชีครบทุกฉบับ
- 4.9 ใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกหรือไม่มีการขีดฆ่า ต้องเก็บไว้ครบชุด
- 4.10 รายรับประจำวันมีการตรวจสอบโดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รับเงิน
- 4.11 ไม่มีการรับเงินนอกสถานที่
- 4.12 การรับส่งเงินกระทำเป็นประจำทุกวัน
- 4.13 การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่ มีหลักฐานลงชื่อรับส่งระหว่างกัน
- 4.14 การรับส่งเงินระหว่างเจ้าหน้าที่ มีการตรวจสอบยอดจำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงิน

ทุกฉบับ

- 4.15 เงินที่รับจากลูกหนี้เป็นเช็คหรือตราพดต้องเป็นไปตามระเบียบหรือมติกรม.
- 4.16 ใบยืนยันการรับเงิน สำเนาใบเสร็จรับเงินส่งตรงไปให้ผู้มีหน้าที่ลงบัญชี
- 4.17 บันทึกรายรับในวันที่รับเงิน
- 4.18 เงินสดหรือเช็คที่ได้รับได้นำฝากธนาคารในวันเดียวกันหรืออย่างช้าในวันรุ่งขึ้น
- 4.19 หน้าที่รับผิดชอบในการนำฝากธนาคาร แยกจากหน้าที่ลงบัญชีลูกหนี้
- 4.20 มีทะเบียนคุมเช็คลงวันที่ล่วงหน้า
- 4.21 มีการกำหนดว่าเช็คที่ได้รับจะต้อง “ขีดคร่อม” เพื่อเข้าบัญชีขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลเท่านั้น

- 4.22 หน้าที่ของเจ้าหน้าที่รับเงินแยกจากหน้าที่ต่อไปนี้
 - ก. บันทึกบัญชี
 - ข. ลงนามจ่ายเช็ค

5. การจ่ายเงิน

- 5.1 การจ่ายเงินเป็นเช็ค เว้นแต่รายจ่ายเล็กน้อยจ่ายจากเงินสดย่อย
- 5.2 เช็คที่ไม่ใช้ให้ขีดฆ่าเพื่อป้องกันมิให้นำไปใช้อีก

- 5.3 ออกเช็คส่งจ่ายโดยระบุชื่อผู้รับเงินเท่านั้น
- 5.4 มีการควบคุมเช็คซึ่งยังไม่ได้ใช้อย่างเหมาะสม
- 5.5 ผู้เขียนเช็คต้องเป็นบุคคลคนละคนกับผู้อนุมัติ
- 5.6 หน้าที่ของผู้เซ็นเช็ค แยกจากหน้าที่ต่อไปนี้
 - ก. เก็บรักษาเงินสดย่อย
 - ข. อนุมัติใบสำคัญจ่ายเงิน
 - ค. รับเงิน
 - ง. ลงรายการในสมุดแยกประเภท
- 5.7 มีการระบุงเงินและผู้มีอำนาจในการลงนามส่งจ่ายเช็ค
- 5.8 ไม่มีการเซ็นเช็คไว้ล่วงหน้า
- 5.9 ไม่มีการกำหนดให้มีผู้เซ็นเช็คมากกว่าหนึ่งคน
- 5.10 ส่งเช็คให้ผู้รับทันทีเมื่อลงนามแล้ว
- 5.11 จำกัดผู้มีสิทธิที่จับต้องเช็ค
- 5.12 จ่ายเงินให้ผู้รับเงินแทนโดยมีหนังสือมอบฉันทะของผู้มีสิทธิ
- 5.13 ไม่ให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างและการเงินรับเงินแทนผู้มีสิทธิ
- 5.14 ก่อนการจ่ายเงินทุกรายหรือเซ็นเช็คทุกครั้งได้มีการตรวจหาหลักฐานประกอบการอนุมัติ
- 5.15 การจ่ายเงินทุกประเภทมีหลักฐานการจ่ายทุกครั้ง
- 5.16 มีการประทับตราใบสำคัญเมื่อจ่ายเงินแล้ว

6. เงินฝากธนาคาร

- 6.1 ธนาคารที่ฝากเงินไว้เป็นธนาคารที่ได้รับการอนุมัติให้ฝากเงินได้ตามระเบียบหรือกฎหมายที่กำหนด
- 6.2 การเปิดบัญชีธนาคารและการกำหนดผู้มีอำนาจในการลงนามส่งจ่ายได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง
- 6.3 การเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารและจากกระทรวงการคลัง ในกรณีที่เป็นธนาคารซึ่งมี채รัฐวิสาหกิจ
- 6.4 มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติที่แจ้งให้ธนาคารทราบ เมื่อมีการเปลี่ยนผู้มีอำนาจในการลงนามจ่ายเช็ค
- 6.5 มีการแต่งตั้งกรรมการฝากถอน
- 6.6 กรณีรับเช็คที่ฝากคืนจากธนาคาร มีการลงบัญชีคุมทุกรายการ
- 6.7 มีการเก็บรักษาสมุดคู่ฝาก ใบนำฝากธนาคารและต้นขั้วเช็คไว้เรียบร้อย
- 6.8 มีการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารอย่างน้อยเดือนละครั้ง

6.9 ผู้มีอำนาจพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารไม่ได้ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ก. ลงนามในเช็ค
- ข. ลงรายการในสมุดเงินสด
- ค. เก็บรักษาและรับจ่ายเงินสด

6.10 ใบแจ้งยอดเงินฝากมีการส่งโดยตรงไปยังผู้จัดทำบประมาณ

6.11 ยอดคงเหลือบัญชีเงินฝากธนาคาร มีการควบคุมยอดด้วยบัญชีแยกประเภททั่วไป

6.12 ผู้ตรวจสอบภายในตรวจผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารทุกครั้ง

6.13 ผลการพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคารได้เสนอผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง

6.14 มีการควบคุมเช็คซึ่งผู้รับยังมีได้นำไปขึ้นเงินเป็นเวลานาน

7. เงินยืม

7.1 ใบยืมได้รับอนุมัติโดยผู้มีอำนาจตามระเบียบ

7.2 ผู้ยืมกับผู้อนุมัติเป็นบุคคลคนละคนกัน

7.3 การยืมเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามระเบียบเท่านั้น

7.4 มีการควบคุมเงินที่ค้างนานเกินกำหนด

7.5 เงินยืมเกินกำหนดมีการเร่งรัดตามระเบียบ

7.6 ไม่อนุมัติให้ยืมใหม่ หากยังไม่ส่งใช้เงินยืมรายเก่า

7.7 เมื่อได้รับคืนเงินยืม มีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง

7.8 เมื่อได้รับคืนเงินยืม มีการบันทึกการรับคืนในสัญญาการยืมเงิน

7.9 เก็บรักษาสัญญาการยืมเงินไว้ตามระเบียบ

8. สินค้าคงเหลือ

8.1 มีการแบ่งแยกหน้าที่กันในหน่วยงานพัสดุ-ครุภัณฑ์

8.2 สำเนาใบกำกับสินค้ามีการระบุเลขที่ของใบสั่งซื้อ

8.3 สินค้าได้รับมอบส่งไปยังหน่วยงานพัสดุ-ครุภัณฑ์ทุกรายการ

8.4 สินค้าที่เบิกมีใบเบิกที่ได้รับการอนุมัติแล้ว

8.5 ใบเบิกสินค้ามีการลงนามอนุมัติโดยผู้มีอำนาจ

8.6 มีการควบคุมเลขที่ใบเบิก จากหน่วยที่เบิก

8.7 ใบเบิกสินค้ามีการลงนามผู้จ่าย และผู้รับสินค้า

8.8 มีการจัดเก็บสินค้าอย่างเหมาะสม สามารถระบุประเภทและจำนวนได้

8.9 มีเฉพาะเจ้าหน้าที่พัสดุ และผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่สามารถเข้าไปในคลังสินค้า

8.10 มีการทำบันทึกจำนวนและปริมาณสินค้าเป็นปัจจุบัน

8.11 มีการกำหนดเกณฑ์สูงต่ำของจำนวนสินค้าคงเหลือ

- 8.12 การดูแลพัสดุ-ครุภัณฑ์ เหมาะสมเพียงพอที่จะป้องกันโจรกรรม
- 8.13 มีวิธีการป้องกันมิให้สินค้าเสื่อมสภาพโดยเหมาะสมเพียงพอ
- 8.14 การจำหน่ายพัสดุ-ครุภัณฑ์ ที่ใช้ไม่ได้หรือชำรุดเสียหายได้รับการอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
- 8.15 มีนโยบายการตรวจนับพัสดุ-ครุภัณฑ์คงเหลืออย่างน้อยปีละครั้ง
- 8.16 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับพัสดุ-ครุภัณฑ์
- 8.17 มีการควบคุมการตรวจนับโดยผู้ที่ได้รับมอบหมาย
- 8.18 ผู้นำได้ลงนามในใบตรวจนับครบถ้วนทุกใบ
- 8.19 มีการเปรียบเทียบยอดที่ได้จากการตรวจนับพัสดุ-ครุภัณฑ์ กับยอดคงเหลือตามบัญชี
- 8.20 มีการหาสาเหตุหากพบข้อแตกต่างของการตรวจนับกับยอดคงเหลือตามบัญชี
- 8.21 ผลการตรวจหาสาเหตุ ได้สอบทานและอนุมัติโดยผู้มีอำนาจ
- 8.22 ผลแตกต่างที่ผ่านการตรวจสอบหาสาเหตุ ได้มีการปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

9. สินทรัพย์ถาวร

- 9.1 มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนในแต่ละหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- ก. การอนุมัติจัดซื้อ จัดจ้าง
 - ข. การพิจารณาคัดเลือกผู้ขาย หรือผู้จัดทำโครงการ
 - ค. การควบคุมการจัดซื้อ จัดจ้าง
 - ง. การอนุมัติการชำระเงิน
 - จ. การบันทึกบัญชี
 - ฉ. การจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ถาวร
- 9.2 มีการระบุอำนาจการอนุมัติที่เหมาะสมในแต่ละหน้าที่
- 9.3 ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร
- ก. มีการกำหนดให้จัดทำ
 - ข. การจัดทำเป็นปัจจุบัน
- 9.4 ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร ประกอบด้วยรายละเอียด ราคาทุน วันที่ได้มา ค่าเสื่อมราคา และที่ตั้งของสินทรัพย์ถาวรในแต่ละรายการ
- 9.5 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับสินทรัพย์และทำการตรวจนับอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 9.6 ผลการตรวจนับสินทรัพย์ มีการจัดทำรายงานเสนอผู้บังคับบัญชา
- 9.7 กรณีมีสินทรัพย์ชำรุดเสื่อมสภาพ ขาดหรือเกินบัญชีมีการปฏิบัติอย่างเหมาะสม
- 9.8 เอกสารแสดงสิทธิ เช่น โฉนดที่ดิน มีการเก็บรักษาในที่ปลอดภัย
- 9.9 มีระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อ หรือจ้างทำสินทรัพย์ถาวร

- 9.10 ใบแจ้งหนี้และการจ่ายชำระมีการอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- 9.11 กรณีที่จ่ายเงินมีการหักเงินประกันผลงานไว้ ได้มีการควบคุมและลงบัญชีเกี่ยวกับเงินประกันผลงานอย่างเหมาะสม
- 9.12 มีการทำประกันภัยสำหรับสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงหรือเสี่ยงต่อการสูญหายหรือถูกทำลาย
- 9.13 สินทรัพย์ถาวรมีการประทับเครื่องหมาย และ / หรือรหัสโดยทันที
- 9.14 รายการขายหรือการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวรมีการอนุมัติโดยผู้มีอำนาจ
- 9.15 มีมาตรการควบคุมอย่างเพียงพอ สำหรับราคาขายสินทรัพย์ถาวรและเศษซาก
- 9.16 มีการเปรียบเทียบยอดจากทะเบียนทรัพย์สินแต่ละประเภทกับบัญชีแยกประเภทอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 9.17 มีการกำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติ การโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกันอย่างชัดเจน
- 9.18 หากมีทรัพย์สินและอุปกรณ์สูญหาย ได้รายงานผู้บังคับบัญชาทันที
- 9.19 ผู้ตรวจสอบภายในมีการสอบทานระบบสินทรัพย์ถาวร
10. การจัดซื้อ จัดจ้าง
- 10.1 มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างเพียงพอระหว่าง
- ก. การจัดซื้อ
 - ข. การตรวจรับของ
 - ค. การบันทึกบัญชี
 - ง. การจ่ายเงิน
- 10.2 การจัดซื้อ จัดจ้างและการพิจารณาคัดเลือกผู้ขายได้ดำเนินการตามระเบียบ
- 10.3 ใบสั่งซื้อ
- ก. ใบสั่งซื้อเรียงลำดับเลขที่เอกสาร
 - ข. จัดทำจากใบขอซื้อที่ได้รับการอนุมัติ
 - ค. มีการอนุมัติโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
- 10.4 สำเนาใบสั่งซื้อและรายงานการรับสินค้า ส่งแผนกบัญชีโดยตรง
- 10.5 มีการนับและตรวจคุณภาพของสินค้าเมื่อรับสินค้า
- 10.6 มีการเปรียบเทียบสินค้าที่ได้รับกับใบสั่งซื้อ
- 10.7 หน่วยงานบัญชีมีการสอบทานรายการและจำนวนเงินสินค้าที่ได้รับและสินค้าส่งคืน
- 10.8 การส่งสินค้าคืนมีการระบุเหตุผลและลงชื่อผู้รับผิดชอบ
- 10.9 ใบกำกับสินค้า
- ก. ตรงกับเอกสารการรับของ ใบสั่งซื้อ หรือรายละเอียดของสัญญา

- ข. มีการสอบยืนยันราคากับใบสั่งซื้อ
- ค. มีการสอบทานความถูกต้องของตัวเลข
- ง. มีเครื่องหมายระบุการสอบทาน และตรวจสอบโดยผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
- 10.10 ใบลดหนี้จากผู้ขาย
- ก. มีการตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข
- ข. มีเครื่องหมายระบุการสอบทาน และตรวจสอบโดยผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
- 10.11 มีการควบคุมเลขที่ใบกำกับสินค้า และใบแจ้งหนี้ โดยแผนกบัญชีก่อนส่งให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ
- 10.12 มีขั้นตอนที่แน่ชัดว่าใบกำกับสินค้าและใบแจ้งหนี้มีการบันทึกบัญชีครบถ้วน
- 10.13 มีการจัดทำบัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้
- 10.14 มีการกระทบยอดระหว่างรายละเอียดเจ้าหนี้กับบัญชีแยกประเภทต่อไปนี้
- ก. การกระทบยอดทำอย่างสม่ำเสมอ
- ข. การกระทบยอดมีการสอบทาน โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
- ค. ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการกระทบยอด มีการติดตามโดยทันที
- ง. รายการปรับปรุง ยอดคงเหลือของเจ้าหนี้มีการอนุมัติโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
- 10.15 จ่ายชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนด โดยไม่มีการจ่ายชำระหรือละเลยการจ่ายเงิน
- 10.16 มีการสอบทานระบบซื้อและเจ้าหนี้ โดยผู้ตรวจสอบภายใน
11. แผนงานประจำปี
- 11.1 มีการจัดทำแผนการจัดเก็บรายได้ประจำปี
- 11.2 สามารถจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้ครบถ้วนตามแผน
- 11.3 สามารถจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ได้ครบถ้วนตามแผน
- 11.4 สามารถจัดเก็บภาษีป้ายได้ครบถ้วนตามแผน
- 11.5 มีการติดตามเร่งรัดลูกหนี้ที่ค้างนานเกินกว่ากำหนด
- 11.6 มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- 11.7 การใช้จ่ายเป็นไปตามงบประมาณ
- 11.8 มีการยื่นแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อหน่วยงานคลังทุก 3 เดือน
- 11.9 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้เบิกได้เฉพาะในปีงบประมาณนั้น
- 11.10 ผู้ตรวจสอบภายในมีการสอบทานระบบขายและรายได้
- 11.11 มีการจัดทำรายงานการรับ-จ่าย เงินงบประมาณประจำปี
12. เงินเดือนและค่าจ้าง
- 12.1 ประวัติพนักงานมีการบันทึก และเก็บรักษาโดยแผนกบุคคล

- 12.2 สถิติพนักงานมีการจัดทำอย่างสม่ำเสมอ และมีการกระทบกับจำนวนพนักงาน
- 12.3 โครงสร้างอัตราเงินเดือน ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง
- 12.4 การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือน หรือค่าจ้างได้รับอนุมัติโดยเหมาะสม
- 12.5 ในกรณีที่ใช้บัตรลงเวลา หรือใบลงเวลาทำงาน มีการลงนามโดยพนักงานที่ลงเวลาทำงานและมีการอนุมัติ
- 12.6 มีการควบคุมการลงเวลาทำงานของผู้ปฏิบัติงานมิให้มีการแก้ไข
- 12.7 มีการบันทึกเกี่ยวกับการหยุดพักผ่อน และการลาให้เป็นปัจจุบันเสมอ
- 12.8 มีการสอบทานการบันทึกเวลาที่มีได้ปฏิบัติงาน แต่อยู่ในข่ายที่ได้รับเงินเดือนและค่าจ้าง
- 12.9 มีการบันทึกการปฏิบัติงาน การหยุดพักผ่อน และการลาป่วยในรายงานการปฏิบัติงาน และประวัติของเจ้าหน้าที่อย่างเหมาะสม
- 12.10 การทำงานล่วงเวลาทุกครั้งที่มีการอนุมัติโดยผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ
- 12.11 หลักฐานเกี่ยวกับการตั้งเบิกเงินเดือน ได้รับการตรวจสอบรับรองจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- 12.12 มีการควบคุมเงินเดือน และค่าจ้างที่ยังไม่มีผู้มารับอย่างเพียงพอ
- 12.13 ก่อนจ่ายเงินเดือนและค่าแรงงาน ได้ตรวจทานจำนวนเงิน
- 12.14 เจ้าหน้าที่พนักงานได้เซ็นชื่อรับเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือได้รับใบแจ้งยอดเงินเดือนทุกครั้ง
- 12.15 การจ่ายเงินอื่นที่จ่ายพร้อมเงินเดือน เช่น เงินช่วยค่าครองชีพ เงินช่วยเหลือบุตร และเงินอื่น มีการควบคุมตรวจสอบโดยเหมาะสม
- 12.16 มีการควบคุมตรวจสอบการหักภาษี ณ ที่จ่ายและการนำส่ง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ความหมายและลักษณะของธุรกิจ SMEs

ข้อแตกต่างด้านขนาด วิสาหกิจชุมชน (SMCE หรือ Small and Micro Community Enterprise) หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตัวเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน โดยใช้ทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม วิถีตนเอง ยึดโยงเป็นโครงสร้างเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง และเพื่อต่อยอดให้ระบบเศรษฐกิจแข็งแรงเพราะมีรากฐานที่แข็งแรง

ในส่วนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีคำที่คุ้นหูเราว่า “SMEs” ย่อมาจาก Small and Medium Enterprises) เป็นหน่วยธุรกิจที่มีขนาดใหญ่กว่าวิสาหกิจชุมชนและเป็นหน่วยธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศและมีความสำคัญไม่น้อยต่อกระบวนการพัฒนาประเทศ ซึ่งกฎกระทรวงที่กำหนดขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามกฎกระทรวง การจ้างงานและมูลค่าทรัพย์สินถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2545” โดยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกกิจการของ SMEs ว่าจะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม คือ

เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกกิจการของ SMEs ว่าจะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม คือ

- 1) มูลค่าชั้นสูงของสินทรัพย์ถาวร
- 2) จำนวนการจ้างงาน

การจำแนกประเภทของ SMEs โดยใช้มูลค่าชั้นสูงของสินทรัพย์ถาวร สามารถจำแนกได้ดังนี้

- 1) การผลิต: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 ล้านบาท
- 2) การบริการ: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 ล้านบาท
- 3) การค้า
 - 3.1 ค้าส่ง: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 100 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 ล้านบาท
 - 3.2 ค้าปลีก: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 60 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 30 ล้านบาท

การจำแนกประเภทของ SMEs โดยใช้เกณฑ์จากจำนวนการจ้างงาน สามารถจำแนกได้ดังนี้

- 1) การผลิต: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 คน
- 2) การบริการ: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 คน
- 3) การค้า
 - 3.1 ค้าส่ง: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 50 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 25 คน
 - 3.2 ค้าปลีก: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 30 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 15 คน

ข้อแตกต่างด้านกฎหมายส่งเสริม

รัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และเมื่อ ปี 2548 ได้ตรา “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548” โดยมีความมุ่งหมายให้วิสาหกิจชุมชนเป็นเศรษฐกิจพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

พัฒนาความสามารถในการจัดการ และพัฒนารูปของวิสาหกิจชุมชน อันเป็นผลให้ชุมชนเกิดการ พัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ พร้อมแข่งขันทางการค้าในอนาคต และก้าวพัฒนาเป็นผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชน” มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจ หน้าที่ที่สำคัญ อาทิ การเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนา ส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือให้คำแนะนำด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการดำเนินการ ด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจ เป็นต้น ทั้งนี้ วิสาหกิจชุมชนที่จะได้รับการส่งเสริมจะต้องยื่นคำร้องจดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตร

การดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนอีกรูปแบบหนึ่งอาจเป็นในรูปแบบของ “เครือข่ายวิสาหกิจ ชุมชน” ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ๆ เพื่อ ประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย ซึ่งต้องยื่นคำร้องจดทะเบียนเหมือนกันกับ วิสาหกิจชุมชน โดยจะดำเนินการในรูปแบบนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้

ในส่วนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เมื่อปี 2543 ได้มีการตรา “พระราชบัญญัติ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543” เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยจัดให้มี กระบวนการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุน และมาตรการด้านสิทธิและประโยชน์ที่เหมาะสม โดยมี สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือเรียกกันว่า สสว. เป็นตัวจักรขับเคลื่อน บุรณาการในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกัน มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยนายกรัฐมนตรีหรือรอง นายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีกองทุน ที่เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม” เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนส่งเสริมและช่วยเหลือวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีข้อ แตกต่างกันในแง่ขนาดและทางกฎหมายส่งเสริม กล่าวโดยสรุปวิสาหกิจชุมชนเป็นหน่วยเศรษฐกิจ ฐานรากฐานที่หากได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ทำให้พวกเขาได้รับการพัฒนาเป็นหน่วย ทางธุรกิจที่เติบโตกลายเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเมื่อเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมแล้วก็สมควรได้รับการส่งเสริมช่วยเหลือ ให้เติบโตเป็นองค์กรทางธุรกิจที่เข้มแข็งและใหญ่ ขึ้น ซึ่งเป็นหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานต้องบูรณาการการส่งเสริม ช่วยเหลืออย่าง ต่อเนื่องและเป็นทิศทางเดียวกัน เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเข้มแข็ง เปรียบเหมือน บ้านที่มีรากฐานที่แข็งแรงมั่นคง ย่อมส่งผลให้ผู้อยู่อาศัยมีความสุข (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดและขนาดย่อม (สสว.), ออนไลน์

SMEs ย่อมาจาก (Small and Medium Enterprises) ชื่อภาษาไทยคือวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (บางที่เรียกว่าธุรกิจกลาง-เล็ก) ธุรกิจขนาดกลางขนาดย่อมในปัจจุบันมีการดำเนินงาน หลากรูปแบบซึ่งสามารถจำแนกประเภทได้ดังต่อไปนี้ (กัตัญญ หิริญญสมบุรณ์, 2545: 3-4)

1. ธุรกิจการผลิต เป็นธุรกิจที่นำเอาวัตถุดิบ ชิ้นส่วนอะไหล่ และปัจจัยต่าง ๆ ผ่าน กระบวนการแปรรูปจนกลายเป็นสินค้าสำเร็จรูป ลักษณะการประกอบธุรกิจเป็นโรงงาน ขนาดเล็ก อาจไม่มีฐานที่มั่นคง ไม่มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า หรือไม่มีการผลิตในปริมาณสูงเหมือนธุรกิจขนาดใหญ่ กิจการก็ดำรงอยู่ได้ด้วยการตอบสนองความต้องการลูกค้าเน้นลูกค้าเฉพาะกลุ่มและเป็นแหล่งวัตถุดิบ และส่วนประกอบที่สำคัญให้ธุรกิจขนาดใหญ่

2. ธุรกิจการจำหน่าย เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่คนกลางที่อยู่ในช่องทางการจำหน่ายที่เป็นกิจการ คำส่งและค้าปลีก ธุรกิจขนาดย่อมจำนวนมากเป็นธุรกิจจำหน่ายในท้องถิ่นที่อยู่ไกลจาก ผู้ผลิต ร้านค้าปลีก คำส่งเหล่านี้ จึงเป็นผู้นำสินค้าจากผู้ผลิตส่งให้ผู้บริโภคอย่างทั่ว ถึงโดยอาศัยความชำนาญในพื้นที่ สายสัมพันธ์ในท้องถิ่นเดียวกัน ทำให้ธุรกิจขนาดใหญ่เกิดการขยายตลาดอย่างกว้างขวาง

3. ธุรกิจให้บริการเป็นธุรกิจที่ใช้พนักงานเสนอบริการสินค้าตอบสนองความต้องการของ ลูกค้า ธุรกิจขนาดย่อมเป็นธุรกิจให้บริการมีมากมายหลายชนิดเพราะเป็นธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนไม่มาก แต่ต้องอาศัยแรงงานและฝีมือของบุคลากร

การกำหนดลักษณะของธุรกิจ SMEs

หน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยมักจะกำหนดลักษณะธุรกิจ SMEs ตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 สำหรับกรมสรรพากร ประมวลรัษฎากรไม่ได้มี คำนิยามธุรกิจ SMEs ไว้ว่ามีลักษณะอย่างไร แต่ได้อาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรออกกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมธุรกิจ SMEs เช่น ลดอัตราภาษีเงินได้ ยกเว้นภาษีเงินได้ การหักจ่ายมากกว่า 1 เท่า การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง เป็นต้น ลักษณะธุรกิจ SMEs ตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 และตามประมวลรัษฎากร สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะธุรกิจ SMEs ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ได้กำหนดลักษณะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกกิจการของ SMEs ว่าจะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม คือ

- 1) มูลค่าขั้นสูงของสินทรัพย์ถาวร
- 2) จำนวนการจ้างงาน

การจำแนกประเภทของ SMEs โดยใช้มูลค่าขั้นสูงของสินทรัพย์ถาวร สามารถจำแนกได้ดังนี้

- 1) การผลิต: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 ล้านบาท
- 2) การบริการ: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 ล้านบาท
- 3) การค้า
 - 3.1 คำส่ง: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 100 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 ล้านบาท
 - 3.2 คำปลีก: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 60 ล้านบาท วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 30 ล้านบาท

การจำแนกประเภทของ SMEs โดยใช้เกณฑ์จากจำนวนการจ้างงาน สามารถจำแนกได้ดังนี้

- 1) การผลิต: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 คน
 - 2) การบริการ: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 200 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 50 คน
 - 3) การค้า
 - 3.1 คำส่ง: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 50 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 25 คน
 - 3.2 คำปลีก: วิสาหกิจขนาดกลางไม่เกิน 30 คน วิสาหกิจขนาดเล็กไม่เกิน 15 คน
2. ลักษณะธุรกิจ SMEs ที่กรมสรรพากรอาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรออกกฎหมายเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยมีหลักเกณฑ์ลักษณะใด ลักษณะหนึ่ง ดังนี้
- 2.1 เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน 5 ล้านบาท
 - 2.2 มีรายได้จากการขายสินค้าและบริการ ไม่เกิน 30 ล้านบาท
 - 2.3 เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาทและจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน
 - 2.4 เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่นำหลักทรัพย์มาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI
 - 2.5 เป็น VC (Venture Capital) ที่ถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีสินทรัพย์ถาวร ไม่รวมที่ดิน ไม่เกิน 200 ล้านบาท และจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน
 - 2.6 เป็นกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่มีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี หรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี ไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

บทบาทและความสำคัญของธุรกิจขนาดกลางขนาดย่อม

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small & Medium Enterprises หรือ SMEs) เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจประเภทนี้ โดยให้การสนับสนุนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ช่วยเหลือตัวเองได้ การประกอบธุรกิจ SMEs ให้ประสบผลสำเร็จมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักมองข้ามไป คือ การมีระบบข้อมูลทาง การบัญชีที่ถูกต้องและมีการควบคุมที่สำคัญ วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมถือว่าเป็นบทบาทสำคัญและความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะถือเป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดความยั่งยืนเกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพและกระจายสินค้าไปยังระบบเศรษฐกิจอื่น รวมทั้งมีบทบาทสำคัญด้านอื่น ๆ อีกหลายด้านดังต่อไปนี้ (กัตัญญุหิรัญญสมบุรณ์, 2545: 3-4)

1. เพิ่มการจ้างแรงงานในระบบเศรษฐกิจ
2. เป็นแหล่งที่มาของการประดิษฐ์กรรมและนวัตกรรมใหม่ของตลาด
3. ส่งเสริมการแข่งขันเสรี กระตุ้นให้เกิดการแข่งขันระหว่างผู้ผลิต ทำให้ผู้บริโภคได้ประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากลดการผูกขาดสินค้าจากธุรกิจรายใหญ่
4. สนับสนุนการดำเนินงานของธุรกิจขนาดใหญ่ ด้านการกระจายสินค้า และป้องกันวัฏธูปในวงจรธุรกิจ มีลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
5. สร้างสรรค์สินค้าและบริการต่อชนชนทุกสังคม ทำให้ความต้องการที่หลากหลายได้รับการตอบสนอง
6. ช่วยพัฒนาศักยภาพในด้านสติปัญญา และความมานะพยายามของบุคคลผู้ประกอบการ พนักงานที่ต่อสู้เพื่อได้มาซึ่งความสำเร็จของธุรกิจเพราะการประกอบธุรกิจจะมีเงินทุนจำนวนน้อย บุคลากรทำงานมีจำนวนจำกัด อิทธิพลตลาดมีน้อย การจะประสบผลสำเร็จจึงไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เกิดจากความสามารถที่แท้จริงของทรัพยากรและบุคลากรในองค์กรเป็นสำคัญ

ปัญหาและข้อจำกัดของ SMEs ในภาพรวม

1. ปัญหาด้านการตลาด พบว่า ส่วนใหญ่มักตอบสนองความต้องการของตลาดในท้องถิ่นหรือตลาดภายในประเทศซึ่งยังขาดความรู้ความสามารถในด้านการตลาดอยู่ในวงกว้างโดยเฉพาะตลาดต่างประเทศคณะเดียวกันความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมขนส่งตลอดจนการเปิดเสรีทางการค้าทำให้วิสาหกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกับสินค้าในท้องถิ่นหรือในประเทศที่ผลิตโดยกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดนาดย่อมมากขึ้น

2. ขาดแคลนเงินทุน มักประสบปัญหาการขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน เพื่อมาลงทุนหรือขยายการลงทุนหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน ทั้งนี้เนื่องจากการไม่มีการทำบัญชีอย่างเป็นระบบและขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ทำให้ต้องพึ่งพาเงินกู้ในระบบและต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง

3. ปัญหาด้านแรงงานจะมีปัญหาการเข้าออกสูง กล่าวคือ เมื่อมีฝีมือและมีความชำนาญมากขึ้นก็จะย้ายออกไปทำงานในโรงงานขนาดใหญ่ที่มีระบบและผลตอบแทนที่ดีกว่าจึงทำให้คุณภาพของแรงงานไม่สม่ำเสมอ

4. ปัญหาข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิตโดยทั่วไป SMEs มักใช้เทคนิคการผลิตไม่ซับซ้อน เนื่องจากการลงทุนต่ำและผู้ประกอบการ/พนักงานขาดความรู้พื้นฐานที่รองรับเทคนิควิชาที่ทันสมัย จึงทำให้ขาดการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ดี

5. ข้อจำกัดด้านการจัดการ มักขาดความรู้ในการจัดการหรือการบริหารงานที่มีระบบโดยใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ โดยการเรียนดู เรียนผิดเป็นหลัก อาศัยบุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมาช่วยงานการบริหารภายใน ลักษณะนี้แม้จะมีข้อดีในเรื่องการดูแลที่ทั่วถึง (หากธุรกิจไม่ใหญ่นัก) แต่เมื่อกิจการเริ่มขยายตัว หากไม่ปรับปรุงด้านการบริหารจัดการธุรกิจให้เป็นระบบ ก็จะทำให้เกิดปัญหาเกิดขึ้นได้

6. ปัญหาการเข้าถึงบริการการส่งเสริมของรัฐ SMEs จำนวนมากเป็นการจัดตั้งกิจการที่มีรูปแบบไม่เป็นทางการ เช่น ผลิตตามบ้านผลิตในลักษณะโรงงานทอแกวไม่มีการจดทะเบียนโรงงาน ทะเบียนพาณิชย์ หรือทะเบียนการค้าตั้งนั้นกิจการโรงงานเหล่านี้ จึงค่อนข้างปิดตัวเองในการเข้ามาใช้บริการของรัฐ เนื่องจากปฏิบัติไม่ค่อยถูกต้องเกี่ยวกับการเสียภาษี การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม หรือรักษาความปลอดภัยที่กำหนดตามกฎหมาย นอกจากนี้ในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนก็เช่นเดียวกัน แม้ว่ารัฐจะได้ลดเงื่อนไขขนาดเงินทุนและการจ้างงาน เพื่อจูงใจให้ SMEs เพียง 8.1 % เท่านั้นที่มีโอกาสได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐ

7. ปัญหาข้อจำกัดด้านบริการส่งเสริมพัฒนาขององค์การภาครัฐและเอกชน การส่งเสริมพัฒนา SMEs ที่ผ่านมาได้ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตลอดจนสมาคมการค้าและอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ ประกอบกับข้อจำกัดของหน่วยงานดังกล่าว เช่น ในเรื่องบุคลากร งบประมาณ จำนวนสำนักงานสาขาภูมิภาคการให้บริการส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ จึงไม่อาจสนองตอบได้ทั่วถึงและเพียงพอ

8. ปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล เนื่องจากปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ข้างต้น SMEs โดยทั่วไป จึงค่อนข้างมีจุดอ่อนในการรับรู้ข่าวสารด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายและมาตรการของรัฐ ข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด ฯลฯ

การบัญชีสำหรับธุรกิจ SMEs

ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน รัฐบาลได้ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีจำนวนมาก และมีส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยิ่ง ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทในธุรกิจของไทย มาตั้งแต่ในอดีตและเป็นที่รู้จักของคนไทยมาตลอด หลังจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจรุนแรงนับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ธุรกิจขนาดใหญ่มาประกอบการ โดยแข่งขันกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อม ไม่สามารถดำเนินการทางธุรกิจได้และมีอันล้มเลิกไปจำนวนมาก ต่อมารัฐบาลจึงมีการออกนโยบายและมาตรการกอบกู้วิกฤติเศรษฐกิจหลากหลายมาตรการ โดยมาตรการหนึ่งที่มีผลทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นคือ การส่งเสริม ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เมื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจัดตั้งส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินงาน คือ ระบบบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่สามารถทำให้ธุรกิจดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวรวมถึงการควบคุมภายในของธุรกิจเพื่อป้องกันการทุจริต

การบัญชี ถือว่าเป็นกระบวนการบันทึกข้อมูลตัวเลขของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินภายในองค์กรโดยการจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อรายงานให้ทราบ ถึงฐานะและความเป็นไปของธุรกิจ เป้าหมายความสำคัญของการบัญชี คือ การให้สามารถรับรู้มูลค่าที่แท้จริงของสิ่งต่าง ๆ ทั้งสินทรัพย์หนี้สิน ตลอดจนรายได้ ค่าใช้จ่ายเพื่อให้ฝ่ายต่าง ๆ ทั้งบุคคลภายนอก และภายในองค์กรสามารถนำข้อมูลที่จัดทำไปใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ (ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์, 2549: 12) ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไรขึ้นกับการบริหารงานและการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวต้องอาศัยข้อมูลที่จำเป็นทั้งภายในและภายนอก ข้อมูลภายในที่สำคัญมากสำหรับผู้บริหาร คือ ข้อมูลทางการบัญชี เนื่องจากทำให้ผู้บริหารสามารถทราบฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตลอดจนสามารถนำข้อมูลที่ได้อามาเปรียบเทียบกับอดีตและประเมินความเป็นไปได้ในอนาคตของกิจการ

เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางส่วนเป็นนิติบุคคล ดังนั้นจึงต้องมีความเกี่ยวข้องกับ การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นภาษีที่จัดเก็บจากกำไรสุทธิจากการดำเนินงานของกิจการ เนื่องจากการมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ยกเว้นกิจการที่ได้รับการส่งเสริม เป็นเจ้าของสถานประกอบการประเภทธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม จึงควรให้ความสำคัญ ความสนใจในเรื่องการเสียภาษี และการบัญชีที่ต้องดำเนินการจัดทำให้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด

องค์ประกอบการจัดทำบัญชีในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1. เอกสารที่บันทึกบัญชี

1.1 แบบฟอร์มเอกสารทางบัญชีที่เกี่ยวข้องและใช้งานประจำวันของธุรกิจใบสำคัญจ่าย ใบกำกับสินค้า ใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น

1.2 สมุดบันทึกบัญชีเบื้องต้น เช่น สมุดเงินสดรับ สมุดเงินสดจ่าย สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย สมุดรายวันทั่วไป เป็นต้น

1.3 บัญชีแยกประเภททั่วไป บัญชีสินทรัพย์ บัญชีหนี้สิน บัญชีทุน บัญชีรายได้และบัญชีค่าใช้จ่าย

1.4 รายงานต่าง ๆ หรืองบการเงินที่เสนอต่อผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ เช่น รายงานยอดขายและค่าใช้จ่าย งบประมาณแต่ละแผนก งบการเงิน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน งบกระแสเงินสด

2. ขั้นตอนในการใช้แบบฟอร์ม แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ฝ่ายขายฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี เป็นต้น

3. เครื่องใช้สำนักงานและเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยในการจัดทำเอกสารและรายงานต่าง ๆ และทันเวลา เครื่องใช้สำนักงานที่ใช้ได้แก่ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคิดเลข เครื่องพิมพ์ดีดเครื่องบันทึกการเก็บเงินและ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปมาใช้

ระบบการบัญชีสำหรับธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอดและการเจริญเติบโตของธุรกิจ รวมทั้งเป็นพื้นฐานในการวางแผนและการควบคุมการดำเนินการธุรกิจอุตสาหกรรม ความสำคัญของสารสนเทศทางการบัญชีต่อองค์กร ความจำเป็นของระบบบัญชีต่อธุรกิจ ต้องมีการจัดทำอย่างครบถ้วนตามความต้องการของหน่วยงานของรัฐ ดังนี้

- การจัดเก็บภาษี
- การจัดทำรายงานทางการเงินประจำปี

ประโยชน์ของผู้ประกอบการในการจัดทำระบบบัญชี

- การวางแผนทางการเงินของธุรกิจ
- การควบคุมทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ
- ความรับผิดชอบของผู้บริหาร

การขาดระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีก็เป็นสาเหตุหนึ่งของความล้มเหลวของธุรกิจ

ระบบบัญชีมีส่วนช่วยทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีการดำเนินงานที่ดี มีความคล่องตัว ลดค่าใช้จ่าย มีการควบคุมภายในที่ดีและป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งใช้จ่ายบางรายการก็ถือเป็นค่าใช้จ่าย ได้และบางรายการไม่สามารถนำมาคำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการตามประมวล

รัฐฎการของกรมสรรพกรที่เจ้าของสถานประกอบการควรตระหนักและศึกษาอย่างเข้าใจเพื่อการนำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

แนวคิดพื้นฐานในการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง

1. เป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องทั่วทั้งองค์กร
2. กำหนดขั้นตอนและนำไปใช้โดยบุคลากรทุกระดับในองค์กร
3. ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร
4. นำไปใช้ทั่วทั้งองค์กรทุกระดับ
5. บริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
6. ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ไม่ใช่สมบูรณ์ 100%
7. มุ่งสู่การบรรลุวัตถุประสงค์

ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

การบริหารความเสี่ยง (Enterprise Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กรเพื่อช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบไว้ให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กรและสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้

กรอบงานการบริหารความเสี่ยง

วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์ (Strategic) เป้าหมายระดับสูงต้องสอดคล้องและสนับสนุนพันธกิจขององค์กร
2. ด้านการปฏิบัติการ (Operation) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ
3. ด้านการรายงาน (Report) การรายงานมีความน่าเชื่อถือ

4. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ระดับของหน่วยองค์กร แบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับทั่วทั้งองค์กร (Entity-level: EL)
2. ระดับส่วนงาน (Division: D)
3. ระดับหน่วยงาน (Business unit: BU)
4. ระดับหน่วยงานย่อย (Subsidiary: S)

สรุป กรอบ แนวคิดในการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ซึ่งระบุว่าสิ่งที่สำคัญของระบบการควบคุม ภายใน คือ กระบวนการซึ่งดำเนินการรวมกันและทำให้บังเกิดผลโดยคณะกรรมการผู้บริหารและ บุคคลอื่นๆขององค์กร ทั้งนี้ ระบบการควบคุมภายในถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้

1. ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน (Effectiveness and Efficiency of Operations)
2. ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน (Reliability of Financial Reporting)
3. การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Compliance with Applicable Laws and Regulations)

องค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันองค์ประกอบเหล่านี้ได้มาจากแนวทางที่ผู้บริหารดำเนินธุรกิจและมีการเชื่อมโยงเข้ากับกระบวนการทางการบริหารดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)
4. สารสนเทศและการสื่อสาร(Information & Communication)
5. การติดตามผล(Monitoring & Evaluation)

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นเสมือนรากฐานให้องค์ประกอบอันเกิดขึ้น หรือดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิผล สภาพแวดล้อมของการควบคุมหมายรวมถึงปัจจัย ต่างๆ เช่น นโยบายวิธีการและวิธีปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการควบคุม ภายในของกิจการปัจจัยที่สำคัญยิ่งคือคนภายในองค์กร ตัวอย่างเช่น (1) ความซื่อสัตย์และจริยธรรม (Integrity and Ethical Values) ผู้บริหาร (2) การกำหนดความรู้ทักษะ และความสามารถ (Commitment and Competent) ที่ต้องการอย่างชัดเจน (3) การมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของ คณะกรรมการบริหารและ

คณะกรรมการตรวจสอบ (Board of Director and Audit Committee Participation) (4) การจัดโครงสร้างการองค์กร (Organization Chart) ที่เหมาะสมกับลักษณะและ ขนาดขององค์กรและ กำหนดไว้อย่างชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน (5) การวางกรอบปรัชญาและรูปแบบการ ทำงานของผู้บริหาร (Management Philosophy and Operation) (6) การจัดทำคู่มือระบบทำงาน (System Documentation) เพื่อการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Assignment of Authority and Responsibility) และ (7) นโยบายและวิธีการด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Policy and Practices) ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การกำหนด ค่าตอบแทน และ ผลประโยชน์อื่น ๆ นั้น

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ความเสี่ยงหมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึง ประสงค์หรือการกระทำใดๆอันจะก่อให้เกิด ผลลัพธ์ในด้านลบหรือเป็นผลลัพธ์ที่ไม่ต้องการทำให้ งานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด การประเมินความเสี่ยงนั้น ประกอบด้วย การประเมินความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การประเมิน ความเสี่ยงด้านการเงิน การประเมินความเสี่ยงด้าน การปฏิบัติงาน และการประเมินความเสี่ยงด้าน การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมควบคุม (Control Activities) กิจกรรมการควบคุมหมายถึงนโยบายและวิธีการต่างๆที่จะ สนับสนุนมาตรการที่จะ

ป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นซึ่งจะประกอบด้วยดังนี้ (1) การกำหนดนโยบายและ แผนงาน (Policies and Plans) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือในการควบคุม ติดตามและ ประเมินผล (2) การสอบทานโดยผู้บริหาร (Management Review) โดยวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการ ปฏิบัติงาน เพื่อนำมาพิจารณาแก้ไขและเตรียมรับสถานการณ์ในอนาคต (3) การ ประมวลผลข้อมูล (Information Processing) ทั้งข้อมูลทางบัญชีการเงินและข้อมูลอื่นที่จำเป็น สำหรับการตัดสินใจ ทางการบริหาร ซึ่งต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา (4) การ ควบคุมทางกายภาพ (Physical Control) ดูแลรักษาและป้องกันทรัพย์สินที่มีตัวตน จากการถูก ทำลาย หรือสูญหายและมี สภาพพร้อมสำหรับการใช้งาน (5) การแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties) ระหว่างบุคคลหรือ หน่วยงาน โดยจัดให้มีการสอบยันความถูกต้องระหว่างกัน (6) การกำหนดดัชนีวัดผลการ ดำเนินงาน (Performance Indicators) เพื่อนำมาพิจารณาส่งการแก้ไข ปัญหาได้ทันเวลา (7) การจัดทำ เอกสารหลักฐาน (Documentation) เป็นการควบคุมโดย กำหนดให้กิจกรรมหรือระบบงานที่มี ความสำคัญต้องจัดทำเอกสารไว้เป็นหลักฐาน

สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการ บริหารซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและไม่ใช่การเงินรวมทั้ง ข้อมูลข่าวสารอื่นๆทั้งจากแหล่งภายใน และภายนอกการสื่อสารหมายถึงการรับและส่งข่าวสาร ระหว่างกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี

ระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน การสื่อสารจะเกิดได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานระบบการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพควร เป็นการสื่อสารแบบสองทางและติดต่อระหว่างหน่วยงานอย่างทั่วถึงครบถ้วน

การติดตามผล (Monitoring & Evaluation) การติดตามผลหมายถึงการสอดส่องดูแลกิจกรรมที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเพื่อให้เกิด ความมั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดการประเมินผลหมายถึง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับระบบการควบคุมภายในที่กำหนดไว้ว่ามีความสอดคล้อง หรือไม่เพียงใดและประเมินระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ยังมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ในปัจจุบันหรือไม่รวมทั้งการวิเคราะห์การหาสาเหตุของความแตกต่างระหว่างแผนงานกับผลการ ดำเนินงานสรุปผลและเสนอขอแนะนำเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ วิไล วีระปรีย และจงจิตต์ หลีกภัย (2547) ยังได้กล่าวถึงการควบคุมที่ หมายถึง นโยบายและวิธีการที่ผู้บริหารของกิจการได้กำหนดขึ้นเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะทำให้กิจการได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

นโยบายและวิธีการเหล่านี้ทำให้เกิดการควบคุม ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะประกอบขึ้นเป็นระบบการควบคุมภายในของกิจการซึ่งทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (1) การดำเนินงานของกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตาม นโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งหมายถึงการใช้ทรัพยากรทั้งหมดของกิจการรวมทั้งทรัพยากร บุคคลใหม่ประโยชน์ต่อกิจการมากที่สุด และมีผลกำไรตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (2) รายงานหรืองบ การเงินของกิจการ ไม่ว่าจะป็นรายงานภายในหรือรายงานภายนอกมีความถูกต้องเชื่อถือได้ และทันกาล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงาน และ (3) มีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับทั้งของกิจการและส่วนราชการ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549) ได้ระบุความหมายของการควบคุมภายใน ไว้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึง นโยบายและวิธีปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารกำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับ ได้กล่าวถึงความหมายของการควบคุมภายในซึ่งเป็นกระบวนการ ได้รับการออกแบบไว้โดยคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงานทางการเงิน ด้านการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และนโยบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อ การควบคุมภายในโดยจะเน้นในด้านบัญชีและการเงินโดยสรุปได้ 16 ประการดังนี้

1. การฝึกงาน (Personnel practices)
2. การแบ่งแยกหน้าที่งาน (Segregation of duties)

3. การกำหนดใหม่ผู้ควบคุม (Supervision)
4. การจัดใหม่การหมุนเวียนตำแหน่งหน้าที่งาน (Job rotation and vacation)
5. การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน (Written manual)
6. การกำหนดผังบัญชี (Chart of account)
7. การจัดให้มีการบันทึกระบบบัญชีคู่ (Double entry system bookkeeping)
8. การจัดให้มีวิธีการป้องกันสินทรัพย์ให้ปลอดภัย (Physical control and safeguards)
9. การกำหนดแบบฟอร์มและเอกสาร (Forms and documentation)
10. การมอบอำนาจการสั่งการ (Authorization)
11. การจัดให้มีการอนุมัติ (Approval)
12. การควบคุมทางบัญชี (Accounting control)
13. การควบคุมโดยงบประมาณ (Budgets)
14. การตรวจสอบภายใน (Internal audits)
15. การจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit committees)
16. การควบคุมสองฝ่าย (Dual control)

กล่าวโดยสรุปการควบคุมภายในหมายถึง นโยบายที่คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารร่วมกันกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้เป็นแนวทาง กระบวนการและวิธีปฏิบัติ ให้ทุกคนในองค์กรได้ถือปฏิบัติอย่างมีแบบแผนเพื่อให้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ไม่ว่าจะเป็น ด้านการดำเนินงาน ด้านรายงานทางการเงิน และด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งภายในและภายนอกกิจการ

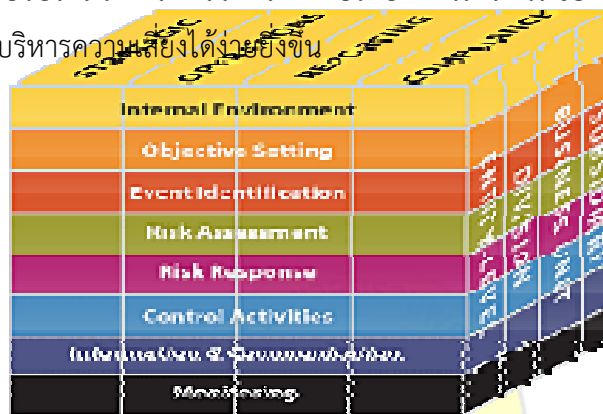
ระบบการควบคุมภายในที่ดีนั้นจะต้องมีการกำหนดนโยบาย แนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนจากคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร จากนั้นให้มีระดับการสั่งการเพื่อถ่ายทอดแนวทางและการปฏิบัติให้กับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อนำมาเป็นแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการ สำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารพนักงานในองค์กร ทำงานด้วยความมั่นใจว่าได้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสม

การควบคุมภายในดังกล่าว คือกระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรได้จัดให้มีขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินและด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่

เกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบส่วนหนึ่งที่กำหนดการควบคุมที่ดีนั้นก็มาจากนาระบบการกำกับดูแลกิจการ ที่ ดีมาใช้

แนวคิดและการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (COSO-ERM) การควบคุมภายในตาม แนวคิดใหม่ COSO ที่เน้นแนวคิดเรื่อง กรอบการบริหารความ

เสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management-Integrated Framework: ERM) ได้ ขยายขอบเขตของ การควบคุมภายในให้กว้างมากขึ้น โดยการนำองค์ประกอบของการควบคุมในทั้ง 5 ประการเดิมมา ปรับใหม่ให้เหมาะสม และ เพื่อให้องค์กรสามารถขยายจากกรอบการควบคุมเดิม มาเป็นกรอบการ บริหารความเสี่ยงได้ง่ายยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2.1 ERM Framework

ที่มา: <http://www.coso.org/ERM-IntegratedFramework.htm>

จากองค์ประกอบของการควบคุมภายในเดิมซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น COSO ได้ปรับปรุงใหม่นอกจากการควบคุมแล้วยังให้รวมไปถึงการบริหารความเสี่ยงขององค์กรด้วย ซึ่งองค์ประกอบใหม่ที่ COSO ได้ปรับปรุงใหม่นั้นประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบแนวคิดเดิมของ COSO กับแนวคิดใหม่ที่เน้นเรื่องการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

ลำดับ	แนวคิดเดิม COSO	แนวคิดใหม่ COSO-ERM
1	สภาพแวดล้อมการควบคุม	สภาพแวดล้อมการควบคุม
2		การกำหนดวัตถุประสงค์
3		การระบุเหตุการณ์
4	การประเมินความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง
5		การตอบสนองความเสี่ยง
6	กิจกรรมการควบคุม	กิจกรรมการควบคุม
7	ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
8	การติดตามประเมินผล	การติดตามประเมินผล

การควบคุมภายในเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอที่จะทำให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ กรอบแนวคิดที่เพิ่มขึ้นมาจากการปรับปรุงของโคโซ่เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารองค์กรนั้นจากตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบเพิ่มขึ้นมา 3 องค์ประกอบซึ่งประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) การระบุเหตุการณ์ (Event Identification) และ การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses)

การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) ผู้บริหารจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการขึ้นมาเพื่อให้สามารถระบุเหตุการณ์ที่อาจเป็นไปได้ สอดคล้องกับนโยบายและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เช่นการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ ซึ่งเป็นเป้าหมายระดับสูงขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจ วิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งจะสะท้อนถึงวิธีการของผู้บริหารในการสร้างมูลค่าให้กับองค์กร และวัตถุประสงค์อันเกี่ยวข้อง แบ่งเป็น ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน ด้านกฎระเบียบ เป็นต้น

การระบุเหตุการณ์ (Event Identification) ผู้บริหารต้องระบุเหตุการณ์ภายในและภายนอกซึ่งมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และมีการระบุถึงเหตุการณ์หรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหายต่อวัตถุประสงค์ ขององค์กรซึ่งจะเป็นช่องทางสนับสนุนกลยุทธ์ของผู้บริหาร

การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Responses) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเสี่ยง เพื่อตอบสนองความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ระบุว่า ความเสี่ยง หมายถึงโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสีย หรือเหตุการณ์ ซึ่งไม่พึงประสงค์ที่ทำให้งานไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งขั้นตอนในการตอบสนองความเสี่ยงประกอบด้วย 4 วิธีคือ (1) การหลีกเลี่ยง คือการเลิกทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง (2) การลด คือการกระทำเพื่อลดความน่าจะเป็นหรือผลกระทบจากความเสียหายหรืออาจทั้งสองอย่าง (3) การยอมรับความเสี่ยง คือการลดความน่าจะเป็นหรือผลกระทบจากความเสียหายโดยการโอนหรือแบ่งปันความเสี่ยงนั้นให้กับบุคคลอื่น เช่นการทำประกันภัย การทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น (4) การยอมรับ คือการไม่ทำกิจกรรมใดที่มีผลต่อความน่าจะเป็นและผลกระทบจากความเสียหาย เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้ว

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) หมายถึงกระบวนการในการระบุ (Identify) เหตุการณ์ประเมิน (Assess) ความเสี่ยง และวิธีการจัดการตอบสนอง (Responses) ต่อเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือเพิ่มโอกาสการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงจะมีประสิทธิผลที่สุด หากออกแบบให้แทรกหรือฝัง (Embedded) อยู่ในกิจกรรมการ ปฏิบัติงานปกติเหตุการณ์ (Event) หมายถึงเหตุการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งมีผลกระทบต่อองค์กรทางด้านลบหรือด้านบวกหรือทั้งสองอย่างประกอบกันเหตุการณ์ควรเป็นที่ สังเกตเห็นและวัดผลได้

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นการกำหนดแนวทางที่จะจัดการกับความความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นอย่างเหมาะสมโดยทั่วไปกรณีที่เป็นความเสี่ยงจากปัจจัยภายในจะใช้วิธีบริหารด้วยการจัดระบบการควบคุมภายในและถ้าเป็นความเสี่ยงที่จะเกิดจากปัจจัยภายนอกจะใช้วิธีบริหารความเสี่ยงการระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Identification) การระบุปัจจัยเสี่ยงของหน่วยงานสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เป้าหมายหรือผลกาดำเนินงานในหน่วยงานเช่นการเปลี่ยนตัวผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สำคัญบ่อยครั้งการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ๆของรัฐบาล ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) ควรวิเคราะห์ถึงผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อหน่วยงานซึ่งโดยปกติปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยมีผลกระทบต่อหน่วยงานมากน้อยไม่เท่ากันการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงมีหลายวิธีแตกต่างกันผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและมีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยๆจึงควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการหรือเทคนิคที่ใช้วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับขนาดลักษณะการดำเนินงานเพื่อให้สามารถประเมินระดับความสำคัญของความเสี่ยงได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพรวมทั้งผลเสียหายที่อาจเกิดจากความเสี่ยงนั้น

ปัจจัยของความเสี่ยงนั้นสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ (1) ปัจจัยความเสี่ยงภายนอกคือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กรเอง เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่งขัน เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมความเชื่อมั่นในภาพลักษณ์องค์กร เป็นต้น และ (2) ปัจจัยความเสี่ยงภายใน คือความเสี่ยงที่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น บุคลากร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการ ความรู้ความสามารถทักษะของกระบวนการทำงาน ข้อมูลหรือระบบสารสนเทศ เครื่องมืออุปกรณ์ เป็นต้น

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่องค์กรจะสามารถดำเนินการได้คือความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในองค์กร โดยองค์กรต้องสามารถจัดการเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับความเสี่ยงนั้นได้

ความเสี่ยงภายในประกอบด้วย 4 ประเภทดังนี้ (1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) (2) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk) (3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) และ (4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากกลยุทธ์กำหนดไว้ เช่น กำหนดกลยุทธ์ผิดพลาดไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร กิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ไม่สามารถนำไปการบรรลุวัตถุประสงค์องค์กรได้ กลยุทธ์ขององค์กรขาดการพัฒนาให้ทันต่อสถานการณ์จนไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk) ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เช่น บุคลากรในหน่วยงานขาดทักษะ ความชำนาญและความรู้เฉพาะทาง ด้านความปลอดภัยภัยมีการเกิดอุบัติเหตุหรือได้รับอันตรายการปฏิบัติงาน ด้านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ล้าสมัย ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างมลพิษแก่ชุมชนรอบข้าง สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารการเงิน เช่น การเบิกจ่ายเงินไม่ทันตามกำหนดเวลา ขาดประมาณมีจำกัดหรือไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ องค์กรขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ เกิดหนี้สูญจากลูกหนี้ การเปลี่ยนแปลงของราคาวัตถุดิบ อัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ย เป็นต้น

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk) ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ เช่น การดำเนินงานไม่เสร็จตามกำหนดในสัญญา กระบวนการดำเนินงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง ผู้เสียหายผลประโยชน์หรือบุคลากรในองค์กรต่อต้านกฎระเบียบใหม่ องค์กรได้รับความเสียหายในทางใดทางหนึ่งจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เป็นต้น

นอกจากปัจจัยความเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกดังที่กล่าวข้างต้นนั้นแล้วยังมีปัจจัยความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลที่จะทำให้องค์กรเกิดผลกระทบที่ไม่สามารถดำเนินงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ปัจจัยความเสี่ยงสามารถแบ่งได้ตามหลักธรรมาภิบาล ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลมีดังนี้ (1) ความซื่อสัตย์ เช่น การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ใช้ช่องโหว่ทางกฎหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น (2) ความโปร่งใส เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลและขั้นตอนการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน บิดเบือนข้อมูล ไม่เปิดเผยข้อมูลเพื่อการตรวจสอบการทำงาน เป็นต้น (3) ความยุติธรรม เช่นการปฏิบัติต่อผู้รับบริการอย่างไม่เป็นธรรมและเสมอภาค เอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ เป็นต้น และ (4) ความสามัคคีเช่นการแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์กรไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานก็เป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรดำเนินไม่เป็นไปตามนโยบายและแผนได้

นอกจากนี้ คู่มือตรวจสอบความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้อธิบายถึงลักษณะปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจไว้ดังนี้ (1) ปัจจัยด้าน คน(2) ปัจจัยด้านระบบงาน (3) ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน และ (4) ปัจจัยที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย

ปัจจัยด้านคน ถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานซึ่งเกิดจากกระบวนการทำงานผิดพลาดหรือการควบคุมภายในไม่เพียงพออันอาจนำไปสู่การทุจริตทั้งภายในและภายนอกตั้งนั้น การให้ความสำคัญในการคัดเลือกพนักงานการอบรมและการพัฒนาจะทำให้องค์กรได้พนักงานที่มีคุณสมบัติประสบการณ์และความสามารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานรวมทั้งการส่งเสริมและสร้างจริยธรรมให้พนักงานตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานอย่างไรก็ดีในการปฏิบัติงานก็ควรพัฒนาระบบใหม่การป้องกันความผิดพลาดที่เกิดจากความพลั้งเผลอของบุคลากร เช่น ข้อมูลมีการสอบย้อนกัน

ปัจจัยด้านระบบงานหากระบวนการเกิดความเสียหายขัดข้องหรือหยุดชะงักรวมถึงความถูกต้องเชื่อถือได้ของระบบข้อมูลและระบบการสื่อสารภายในองค์กร การควบคุมการเข้าถึงระบบการรักษาความปลอดภัยของระบบและข้อมูลตลอดจนความสามารถในการนำระบบให้กลับมาทำงานได้ตามปกติหลังจากเหตุการณ์ฉุกเฉินอันอาจมีผลกระทบต่อการทำงานได้

ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน หากหน่วยงานไม่มีกระบวนการหรือ ขั้นตอนการทำงาน หรือ จุดควบคุมในแต่ละธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงให้เป็นรูปธรรม และสามารถนำไป ปฏิบัติงานได้ อาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในรูปของตัวเงินเช่น การเปรียบเทียบปรับหรือการถูก ฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น หรือที่ไม่ใช้ตัว เงินเช่นด้านชื่อเสียง เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานควรกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานตาม นโยบายกฎเกณฑ์ระเบียบและข้อบังคับในการปฏิบัติงานเช่น การมีระเบียบและคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้มีความชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติและสอดคล้องกับปริมาณและความซับซ้อนของ ธุรกรรมเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพเหมาะสมและสามารถบรรลุ เป้าหมายตามกลยุทธ์ของหน่วยงาน

ปัจจัยที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่อยู่เหนือความคาดหมายหรือการควบคุมของธนาคารเช่นด้านการเมืองด้านภัย ธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทางการ เป็นต้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงรวมทั้งกำหนดมาตรการรองรับเพื่อลด ความสูญเสียให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

สรุปได้ว่าระบบการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในที่ธุรกิจมีอยู่ปัจจุบันอาจยังไม่ เพียงพอที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงมีการนำกรอบ แนวคิด การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรเข้ามาปรับใช้ โดยเฉพาะกระบวนการควบคุมภายใน องค์กรก็ จะต้องมองถึงความสำคัญของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นด้วยซึ่งรวมไปถึงความเสี่ยงที่เกิดจาก สภาพ แวดภายนอกองค์กรด้วย เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและ ผู้บริหารต้องเข้าใจด้วยว่า การบริหารความเสี่ยงนั้นไม่ใช่เป็นการกำจัดความเสี่ยงให้เป็นศูนย์ แต่ เป็นการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้เท่านั้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการตกแต่งบัญชี

มูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชี

ทฤษฎี และมูลเหตุจูงใจในการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีด้วยกระบวนการปรับแต่งตัวเลขทางบัญชีเนื่องจากความยืดหยุ่นและความไม่สอดคล้องกันระหว่างแนวทางปฏิบัติทางบัญชีที่กำหนดโดยหน่วยงานต่างๆ ที่มีอำนาจในการออกกฎเกณฑ์ผนวกกับข้อกำหนดโดยหน่วยงานต่างๆ ที่มีอำนาจทางปฏิบัติทาง การรับแนวทางปฏิบัติทางบัญชีมาเพื่อปรับแต่งผล การดำเนินงานให้เข้ากับบรรยากาศของแต่ละกิจการ (Tailor – made Accounting) จึงเกิดขึ้นมาเพื่อรองรับความต้องการของผู้คนแต่ละฝ่ายในองค์กร โดยสะท้อนภาพของฐานะทางการเงินที่ทำให้การตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินเป็นไปอย่างผิดพลาดหรือภาพลวงตาแก่ผู้ใช้งบการเงิน มูลเหตุในการตกแต่งบัญชีมีดังนี้

- 1) การเลื่อนรายจ่าย
- 2) การชะลอรายได้
- 3) การปกปิดมูลหนี้
- 4) การชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต
- 5) การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน

การตกแต่งบัญชีในงบการเงินส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ทำให้กำไรต่อหุ้นเป็นไปตามที่ต้องการหรือทำให้กำไรต่อหุ้นมีมูลค่าสูง เพื่อให้ราคาหุ้นของบริษัทดูดีดึงดูดผู้ซื้อแต่แท้จริงแล้วสถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทไม่เป็นจริงตามที่รายงานหรือนำเสนอในงบการเงิน แต่ในบางครั้งมีการตกแต่งงบการเงินให้กำไรน้อยลง เพื่อต้องการหลบหลีกเลี่ยงภาษีหรือต้องการเสียภาษีน้อยลง

2.5.4 มูลเหตุจูงใจในการทำงาน การทำงานของแต่ละคนย่อมขึ้นอยู่กับมูลเหตุจูงใจที่เป็นแรงกระตุ้นให้คนแต่ละคนทำงาน ผลงานจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. สิ่งแวดล้อมในการทำงาน เช่น สถานที่แสงสว่าง กฎระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่ทำงาน บรรยากาศในการทำงาน เป็นต้น
2. เศรษฐกิจ เป็นผลตอบแทนจากการทำงานได้แก่ค่าจ้าง ค่าแรง ค่าสมนาคุณ โบนัส ค่าตอบแทน รวมทั้งฐานะทางครอบครัว รายจ่ายของครอบครัว ซึ่งมีผลต่อการทำงาน
3. ฐานะทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของงานและสังคมตำแหน่งงาน หน้าที่การงานของแต่ละ คน ได้รับการยอมรับจากสังคมก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความภูมิใจ มีความรับผิดชอบ มากขึ้น
4. เจตคติต่องาน ความรู้สึกว่างานนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมาย เป็นการรับผิดชอบต่อสังคม จะ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนและสังคม นอกจากนี้ความถนัดความสนใจความเอาใจใส่ก็ มีผลต่อการทำงานเป็นอย่างมาก

5. ความมีอิสระในการทำงาน ความสามารถที่จะได้รับความรู้ความสามารถได้เต็มที่ โดยไม่ ต้องมีใครบังคับมีอิสระในการทำงาน เหล่านี้เป็นมูลเหตุให้คนตั้งใจในการทำงานและ มีความสุขในการทำงาน

มูลเหตุจูงใจ หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมาย ปลายทาง ความต้องการแรงจูงใจในการทำงาน ให้เจริญก้าวหน้าการจูงใจมีลักษณะเป็นนามธรรม กล่าวคือ เป็นวิธีการที่ชักนำพฤติกรรมผู้อื่นให้ประพฤติปฏิบัติตามวัตถุประสงค์พฤติกรรมของคนที่เกิดขึ้น ได้ต้องมีแรงจูงใจ (Motive) เหตุนี้การจูงใจจึงเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสิ่งเร้าหรือแรงจูงใจ ดังนั้น จึงอาจ กล่าวได้ว่า การจูงใจหมายถึงความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออก หรือปฏิบัติตามต่อ สิ่งจูงใจ สิ่งจูงใจอาจมีทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ เองแต่มูลเหตุจูงใจอันสำคัญ ของบุคคล คือ ความต้องการ (Needs) จากการที่ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลายทิศทางนี้พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวกระตุ้น ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งออกมา อย่าง มุ่งมั่น เพื่อการดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สำเร็จตามที่ต้องการ

2.2 แนวคิดการตกแต่งบัญชี

วรศักดิ์ ทุมมานนท์(2543: 3-14) การตกแต่งบัญชี หมายถึง การปรับแต่งตัวเลขทางบัญชี โดยอาศัยความได้เปรียบหรือช่องโหว่ของกฎเกณฑ์ทางบัญชี และทางเลือกต่างๆ ในการวัดมูลค่า หรือ ในการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเพื่อแปลงโฉมงบการเงินจากสิ่งที่ควรจะเป็นให้ไปสู่สิ่งที่ผู้บริหารปรารถนาที่จะให้ปรากฏในรายงานทางการเงิน

การตกแต่งรายได้ หมายถึง การปรับแต่งผลการดำเนินงานด้วยความจงใจที่จะสร้าง ภาพลักษณ์ของผลการดำเนินงานให้เปลี่ยนไปในทิศทางที่ต้องการและผู้บริหารเข้าแทรกแซง กระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อสร้างผลประโยชน์ให้กับกิจการ จำแนกได้ดังนี้

1 การเกลี้ยกำไร คือการปรับแต่งความผันผวนของกำไรของกิจการอย่างจงใจของฝ่ายจัดการ ของกิจการ เพื่อให้ไปสู่ระดับกำไรที่ฝ่ายจัดการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นระดับกำไรที่ปกติของกิจการใน ขณะนั้นที่สามารถยอมรับได้ภายใต้หลักการบัญชีที่สมเหตุสมผล โดยมีรูปแบบดังนี้

1.1.การเกลี้ยกำไรโดยวิธีปฏิบัติทางบัญชี คือ การปรับกำไรโดยการรับเอาวิธีปฏิบัติทางบัญชี ที่จะช่วยให้กิจการชะลอการรับรู้รายได้ หรือ รายจ่าย จากงวดบัญชีหนึ่งไปสู่อีกงวดบัญชีหนึ่ง โดยการ ตั้งเป็นรายจ่ายรอดตัดบัญชี ต้นทุนสินทรัพย์ หรือตัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด เป็นการใช้ดุลยพินิจของ ผู้บริหารในการกำหนดระยะเวลาในการรับรู้รายได้และรายจ่าย

1.2.การเกลี้ยรายการบางรายการ เป็นเรื่องของการปรับรายการบางรายการในงบกำไร ขาดทุนของกิจการ โดยตัดสินใจว่าจะจัดจำแนกรายการนั้นๆ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของการคำนวณกำไร จากการดำเนินงานต่อหรือ หรือจะจัดจำแนกรายการนั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งของรายการพิเศษเพิ่มกำไร

งวดปัจจุบันให้สูงขึ้น เช่น การรับรู้รายได้เร็วกว่าที่ควรเป็น สร้างรายได้ที่ไม่มีทางเกิดขึ้นจริง บันทึกรายการค่าใช้จ่ายต่ำกว่าความเป็นจริง และไม่บันทึกรายการค่าใช้จ่ายค้างจ่ายหรือหนี้สิน เป็นต้น

2. การจัดจำแนกรายการและการนำเสนองบการเงิน
3. การแต่งบัญชีและการตั้งสำรองลับ
4. การจัดหาเงินนอกงบดุล
5. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

2.2.1 สาเหตุของการตกแต่งตัวเลขในงบการเงิน

สาเหตุของการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินมักจะมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

การตกแต่งงบการเงิน มีสาเหตุมาจากข้อโต้แย้งเกี่ยวกับงบกระแสเงินสดและงบต่างๆ หรือการจัดทำงบการเงินและความไม่สอดคล้องของมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการจำแนกกระแสเงินสด จึงเปิดโอกาสให้กิจการมีการบิดเบือนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้ดูดีขึ้น หรือการจัดจำแนกกระแสเงินสดให้ผิดประเภทเพื่อสื่อความหมายไปตามทิศทางที่ผู้บริหารกิจการต้องการ ทั้งนี้สามารถจำแนกรูปแบบได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การชะลอเวลารับรู้หมายถึง การปรับแต่งงบจากการดำเนินงานให้ดูดีกว่าที่ควรจะเป็นโดยการก่อให้เกิดรายการหรือชะลอรายการไม่ให้เกิดขึ้น เช่น การชะลอค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานดูดีขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน

2. การจัดประเภทของงบ หมายถึง การปรับแต่งงบจากการดำเนินงานให้ดูดีขึ้นโดยการโยกย้ายถ่ายเทเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไปสู่อีกกิจกรรมลงทุน หรือกิจกรรมจัดหาเงิน หรือถ่ายเทเงินลงทุน

ลักษณะการตกแต่ง หรือการบิดเบือนงบการเงินอาจมีรูปแบบที่แตกต่างกันซึ่งสามารถสรุปเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

1. มีการรวบรวมรายการเบิกเกินบัญชีไว้เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินจากการดำเนินการ
2. จัดจำแนกรายการเบิกเกินบัญชีไว้เป็นส่วนหนึ่งของเงินสดจากการดำเนินการ
3. แสดงรายการส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์ ผลขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด เช่น เงินลงทุนระยะยาวและผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกเงินลงทุน จากวิธีราคาทุนเป็นวิธีส่วนได้เสียโดยที่มีการปรับกับกำไรสุทธิ ทั้งที่รายการดังกล่าวจัดเป็นรายการที่มีได้เกี่ยวข้องกับเงินสด
4. นำรายการกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมและย่อย หรือกำไรจากการขายเงินลงทุนมาบวกกับกำไรสุทธิ
5. นำรายการเปลี่ยนแปลงในลูกหนี้ค่าหุ้นซึ่งเกิดจากการจัดหาเงินมาปรับปรุงกำไรสุทธิ

6. นำรายการเปลี่ยนแปลงในบัญชีหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวทางการเงิน มาปรับกับกำไรสุทธิ
7. ไม่หักกำไรออกจากการคำนวณงบ
8. แสดงกำไรแตกต่างจากที่แสดงไว้ที่บ่อน หรือแสดงค่าเสื่อมราคาต่างไปจากที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบ แม้จะเป็นรายการเดียว
9. ไม่แยกแสดงเงินสดที่ไม่มีสภาพคล่องเช่น เงินสดที่นำไปใช้ค้ำประกันเงินเบิกเกินบัญชี และการออกหนังสือค้ำประกันต่างๆ ออกจากรายการเงินสด
10. รวมรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารไว้เป็นส่วนหนึ่งของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
11. แสดงเงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทอื่นๆ ไว้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการดำเนินงานในขณะที่เงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อยแสดงไว้ในกิจกรรมการลงทุน
12. รายการต่างๆ ที่รวมอยู่ในการคำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเมื่อตรวจสอบการคำนวณใหม่จะได้ยอดที่ไม่ตรงกับที่แสดงไว้ในกระแสเงินสด
13. การโยกย้ายถ่ายเทระหว่างบัญชีลูกหนี้ของกิจการที่เกี่ยวข้องกันในกิจกรรมดำเนินงานกับบัญชีเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันในกิจกรรมการลงทุน ซึ่งจะสังเกตได้จากการลดลงและเพิ่มขึ้นของบัญชีดังกล่าวมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน
14. การแสดงรายการกำไรหรือผลขาดทุนจากการขายเงินลงทุนหรือจากการขายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเป็นยอดปรับกับกำไรสุทธิในการคำนวณกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน แต่ในกิจกรรมการลงทุนไม่แยกแสดงเงินสดที่ใช้ไปและได้มาจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวออกจากกันให้ชัดเจน
15. บิดเบือนการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือโดยแสดงเป็นเงินลงทุน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคือการฝากเงินให้กับกิจการที่เกี่ยวข้อง
16. การแสดงกำไรจากการขายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสูงกว่าเงินสดที่ได้รับจากการขายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
17. การจำแนกการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของเงินฝากซึ่งเป็นกิจกรรมของการจัดหาเงิน
18. แสดงผลขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ถาวรเป็นยอดปรับกับกำไรสุทธิในกิจกรรมการดำเนินงานแต่ไม่ปรากฏเงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ถาวรในกิจกรรมการลงทุน
19. การจัดจำแนกปันผลจ่ายและเงินปันผลจากการเพิ่มทุนเป็นกิจกรรมการลงทุน
20. จัดจำแนกรายการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของภาษีเงินได้รอดตัดบัญชีและค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชีอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเป็นกิจกรรมการลงทุน

2.2.3 แนวคิดการตกแต่งบัญชีเพื่อผลประโยชน์ทางภาษี

การบัญชีในห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น เป็นกิจการขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ซึ่งส่วนใหญ่รายการค้าที่เกิดขึ้นไม่มากและไม่ซับซ้อนเหมือนบริษัทขนาดใหญ่ หรือ บริษัทมหาชน ถ้าต้องการที่จะตกแต่งบัญชีเพื่อให้เสียภาษีอากรให้น้อยลงแล้ว สามารถสรุปรูปแบบได้ดังนี้

2.2.3.1 การชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปในงวดถัดไป เพื่อใช้ในการปรับผลกำไรในแต่ละช่วงกิจการ มีดังนี้

1. การชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันไปรับรู้รายได้ในงวดถัดไป โดยการบันทึกเงินที่ได้รับค่าขายสินค้าหรือบริการในงวดปัจจุบันเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือเงินมัดจำ แล้วจึงไปรับรู้รายได้ในงวดต่อไป ทั้งที่ขั้นตอนการขายสินค้าหรือบริการได้สำเร็จเสร็จสิ้นในงวดปัจจุบัน

2. การส่งสินค้าโดยลงวันที่ส่งของให้ช้าออกไปกว่าที่เป็นจริง หรือไม่ดำเนินการส่งของตรงตามเงื่อนไขการขายสินค้ามักจะเกิดในช่วงเวลาใกล้สิ้นงวดบัญชี เพื่อให้เป็นการรับรู้รายได้ในงวดถัดไป

2.2.3.2 การเลื่อนค่าใช้จ่ายในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายงวดบัญชีปัจจุบัน จะต้องสัมพันธ์กับรายได้ที่เกิดขึ้นในงวดเดียวกัน ซึ่งวิธีที่ใช้มีดังนี้

1. การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาเช่าระยะยาว ด้วยมูลค่าที่มีสาระสำคัญและบันทึกค่าใช้จ่ายในงวดนั้นทันที

2. การล้างบัญชีค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจ่ายที่ควรเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้วิธีตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าเสื่อมราคาด้วยระยะเวลาที่สั้นลง

3. การตัดต้นทุนรอดตัดบัญชีของโครงการต่างๆ หรือสินทรัพย์ต่างๆ ออกจากบัญชีเพื่อเป็นการล้างบ้าง และแสดงผลการดำเนินงานในอนาคตที่ดีขึ้น

4. การล้างบาง เมื่อภาวะเศรษฐกิจซบเซา เช่น การตัดผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน

5. การเร่งรัดบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้ามาเป็นค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีปัจจุบัน เช่น ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า ค่าโฆษณา ค่าส่งเสริมการขาย ค่าบริการอื่นที่ห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้ใช้บริการ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาของงวดหน้า เป็นต้น โดยเร่งตัดบัญชีมาเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน

2.2.3.3 รูปแบบอื่น มีดังนี้

1. การรับมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ มาใช้ก่อนวันเริ่มมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ

2. การเปลี่ยนแปลงจากหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ไปสู่หลักการบัญชีหนึ่ง

3. การใช้ประโยชน์จากกลุ่มกิจการในเครือ ที่ผู้บริหารสามารถเข้าไปมีบทบาทในกิจการนั้น เช่น การให้กู้ยืมเงินระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยไม่มีหลักประกันสำหรับการกู้ยืมเงินและในเวลาต่อมาก็ตัดบัญชีเงินกู้ยืมนั้นเป็นหนี้สูญ

2.2.4 แนวคิดเรื่องการหลบหลีกภาษีและการหลีกเลี่ยงภาษีอากร

แนวคิดเรื่องการหลบหลีกภาษีและการหลีกเลี่ยงภาษีอากร มีดังต่อไปนี้

1. การวางแผนภาษีอากร(Tax Planning) หมายถึง การกำหนดวิธีปฏิบัติไว้ล่วงหน้าหรือ การเตรียมการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้องครบถ้วนและประหยัด การทำให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยที่สุดโดยใช้วิธีการที่ไม่ผิดกฎหมาย ก็ถือเป็นการวางแผนภาษีอากรด้วย นอกจากนี้การวางแผนภาษีอากรยังหมายถึง การจัดการธุรกิจหรือการงานส่วนตัวเพื่อช่วยทำให้เสียภาษีน้อยที่สุด

2. การวางแผนภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นการออกแบบการดำเนินธุรกิจไว้ล่วงหน้าเกี่ยวกับ รายได้ ค่าใช้จ่ายต่างๆ และจำนวนกำไรหรือขาดทุน โดยคำนึงถึงประเภทภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติทางภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน ในทุกประเด็นทางภาษีเงินได้นิติบุคคล และจะต้องเสียเป็นจำนวนน้อยที่สุด หรือประหยัดที่สุด รวมทั้งการใช้ประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดโดยไม่อาศัยการหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้นิติบุคคล

3. หลบหลีกภาษี(Tax Avoidance) หมายถึง การที่ผู้เสียภาษีใช้วิธีการที่ไม่ผิดกฎหมาย เพื่อให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง การใช้ช่องโหว่ของกฎหมาย หรือความคลุมเครือ หรือ จุดบกพร่อง ของกฎหมาย เพื่อทำให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง

4. การหลีกเลี่ยงภาษีอากร(Tax Evasion) หมายถึง การที่ผู้เสียภาษีใช้วิธีการที่ผิดกฎหมาย (illegal Means) หรือฉ้อฉล (Fraud) เพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง เช่น ผู้เสียภาษีมีเงินได้ที่จะต้องยื่นรายการและเสียภาษี แต่ตั้งใจไม่ยื่นรายการและเสียภาษีหรือยื่นรายการแต่แสดงจำนวนเงินได้ต่ำกว่าความเป็นจริงเพื่อที่จะเสียภาษีน้อย หรือแสดงตัวเลขค่าใช้จ่ายสูงกว่าความเป็นจริงเพื่อให้มีกำไรน้อยจะได้เสียภาษีน้อยลง หรือเพื่อให้เกิดผลขาดทุนจะได้ไม่ต้องเสียภาษี หรือใช้ใบกำกับภาษีปลอมเพื่อขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มและใช้เป็นหลักฐานในการหักจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงภาษีอากรก็ถือเป็นการหนีภาษีอากรเช่นเดียวกัน การที่ผู้เสียภาษีปรับปรุงพฤติกรรมในทางเศรษฐกิจของตน เพื่อให้เสียภาษีน้อยลงก็อาจถือเป็นการหลบหลีกภาษีอากรเช่นเดียวกัน การศึกษาคำพิพากษาของ ศาลฎีกาและคำวินิจฉัยหรือแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐ แล้วนำมาใช้วางแผนภาษีอากรเพื่อที่จะไม่ต้องเสียภาษีอากรหรือเสียภาษีน้อยลง ในบางกรณีก็ถือว่าเป็นการหลบหลีกภาษีอากรด้วย

คณะกรรมการภาษีอากร คณะคาร์เตอร์ ประเทศแคนาดา ปี 1966 ให้นิยามของคำว่า “Tax Avoidance” ว่า เป็นความพยายามทุกวิธีการตามกฎหมายในการลดความรับผิดชอบทางภาษีอากรที่อาจจะเกี่ยวข้องโดยการใช้ประโยชน์จากบทบัญญัติของกฎหมายหรือจากการไม่มีบทบัญญัติของกฎหมาย

นอกจากนี้ยังมีการให้คำนิยามคำว่า “Tax Avoidance” โดย tax glossary ว่า หมายถึง การลดภาระภาษีอากรลงโดยการกระบวนกรวางแผนภาษีอากรที่ถูกต้องตามกฎหมายแต่ถ้าก้าวร้าว จากคำนิยามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า Tax Avoidance หรือการหลบหลีกภาษีอากร มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นการกระทำที่อาศัยตัวบทกฎหมายหรือช่องโหว่ของกฎหมาย
2. การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดผลเป็นการลดภาระในทางภาษีอากรลง
3. การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดผลเป็นการลดภาระในทางภาษีอากรลง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การหลบหลีกภาษีอากรนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีการลดจำนวนภาษีอากรลงตาม ตัวอักษรของกฎหมาย แต่การกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการขัดแย้งกับวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของตัวบท กฎหมายนั้น

การหลบหลีกภาษีอากร แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ และการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้

1. การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ (Acceptable Tax Avoidance) มีตัวอย่างเช่น มีการตรากฎหมายลดอัตราภาษีให้แก่กิจกรรมบางประเภท การที่ผู้เสียภาษีกระทำการกิจกรรมบางประเภท เช่น การซื้อประกัน ดอกเบี้ยการกู้ยืม กองทุน เบี้ยประกันสุขภาพ เงินบริจาค สิ่งเหล่านี้เพื่อที่จะเสีย ภาษีในอัตราที่ลดลง นับว่าเป็นการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้

นอกจากนี้ การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี (Tax Incentives) และการใช้ระยะเวลาปลอดภาษี (Tax Holiday) ก็ถือเป็นการหลบหลีกที่ยอมรับได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากการหลบหลีกภาษีอากรที่ ยอมรับได้นี้ ถือเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น จึงมีผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายภาษีอากรชาว เนเธอร์แลนด์ท่านหนึ่งเห็นว่าการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับได้ย่อมถือเป็นการวางแผนภาษีอากร

2. การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ “Unacceptable Tax Avoidance” ตัวอย่าง ของการหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้ ก็อย่างเช่น มาตรา 65 ทวิ (4) แห่งประมวลรัษฎากร ที่ บัญญัติว่า “การคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิในส่วนนี้ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ในการโอนทรัพย์สิน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่มีค่าตอบแทน ค่าบริการหรือดอกเบี้ย หรือมีค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร เจ้าพนักงาน ประเมินมีอำนาจประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยนั้น ตามราคาตลาดในวันที่โอน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กฎหมายไทยไม่ยอมรับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือการกู้ยืม โดยไม่มีค่าตอบแทน หรือดอกเบี้ยต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือการ เลือกลงใช้สิทธิประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนของประเทศอื่นๆ เป็นต้น

การหลบหลีกภาษีอากรที่ยอมรับไม่ได้นี้ ถือว่าเป็นการกระทำที่กฎหมายไม่ยอมรับดังนั้น จึงเป็นกรณีที่รัฐสามารถใช้มาตรการเพื่อตอบโต้การกระทำดังกล่าว ไม่ว่าจะโดยอาศัยคำพิพากษาของศาลหรือโดยอาศัยตัวบทกฎหมาย ทั้งบทบัญญัติเฉพาะเพื่อป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร และบทบัญญัติทั่วไปเพื่อป้องกันการหลบหลีกภาษีอากร

Marand และ Bayaz (2015) มุ่งมั่นที่จะค้นพบผลกระทบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่มีต่อความเสี่ยงในการตรวจสอบการจัดการใน บริษัท จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์เตหะราน ผลการศึกษาพบว่าคอมพิวเตอร์ระบบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความเสี่ยงโดยธรรมชาติในรูปแบบของการลดจุดอ่อนในการควบคุมภายใน,ลดความเสี่ยงในการสุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบการควบคุมและให้วิธีการที่เหมาะสมในการประเมินค่าโดยธรรมชาติอันตราย

ในปี 2015 Han et al. เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และความเสี่ยงด้านการตรวจสอบ พวกเขาพบว่าความซับซ้อนด้านไอทีก่อให้เกิดความท้าทายสำหรับผู้สอบบัญชีในการประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมภายในและการตรวจจับการบัญชีผิดปกติดังไรก็ตาม IT ช่วยลดความเสี่ยงในการตรวจสอบโดยการปรับปรุงการดำเนินงานและการควบคุมภายในประสิทธิภาพซึ่งอาจลดความเสี่ยงโดยธรรมชาติและ การควบคุม

Apostolou et al. (2015) ได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการวิจัยเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี(1) หลักสูตรและการเรียนการสอน (2)การสอนตามพื้นที่เนื้อหา (3) เทคโนโลยีการศึกษา (4) นักศึกษาและ (5) คณาจารย์ พวกเขายังเสนอข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในพื้นที่เหล่านี้

ในปี 2015 มีงานวิจัยและการทดลองมากมายเกี่ยวกับการศึกษาด้านบัญชีตัวอย่างเช่น Camp et al.(2015) ใช้รูปแบบการตอบคำถามทางเลือกเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ในการแทรกแซงในชั้นเรียนในมหาวิทยาลัยของสหรัฐฯ นอกจากนี้ Ryack et al. (2015) สำรองความท้าทายในการสอน GAAP และ IFRS ในระดับกลางที่สอง หลักสูตรบัญชีการเงินที่มหาวิทยาลัยเอกชนสองแห่งในสหรัฐอเมริกา Glover และ Werner (2015) ยังอุทิศ IFRS หลักสูตรที่ Drexel University และนำเสนอทางเลือกในการจัดส่งทางเลือกและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด นอกจากนี้ McNellis (2015) ได้ตรวจสอบประสิทธิภาพของวิธีการอื่นในการนำเสนอกระแสเงินสดทั้งสามภาคการศึกษาที่มหาวิทยาลัยของสหรัฐฯ Greenberg และ Wilner (2015) ได้พัฒนากรอบแนวคิดแนวคิดลำดับขั้น สำหรับการบูรณาการแนวคิดในหลักสูตรการบัญชีเพื่อการจัดการ Jackson และ Cossitt (2015) ตรวจสอบว่าการใช้ซอฟต์แวร์การเรียนการสอนออนไลน์จะเป็นประโยชน์กับนักศึกษาบัญชีชั้นกลางที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเบื้องต้น

การบัญชี Aldamen et al. (2015) ตรวจสอบผลของการใช้บันทึกการบรรยายเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตรและการเข้าชั้นเรียนสำหรับนักเรียนปีแรกที่ลงทะเบียนในหลักสูตรบัญชีการเงิน

ในปี พ. ศ. 2560 Davis et al. อธิบายวิธีการในการสอนการประเมินการควบคุมภายในในการขายและการรับเงินสด รอบโดยใช้เครื่องมือสเปรดชีต Excel กรณีและแอปพลิเคชันสเปรดชีตให้โอกาสนักเรียนได้ฝึกซึ่งเข้าใจและวิเคราะห์กระบวนการทางบัญชีการควบคุมภายในและความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการและการควบคุม การค้นพบของการศึกษาพบว่านักเรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

เพื่อประเมินการควบคุมภายในโดยการกรอกแบบสอบถาม (คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 44% เป็น 62%) ในปีพ. ศ. 2560 Fanning and Grant ได้เปรียบเทียบชุดฝึกปฏิบัติด้วยตนเองและแบบใช้คอมพิวเตอร์ซึ่งบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ที่ดีที่สุด ผลการวิจัยพบว่าชุดฝึกปฏิบัติทางคอมพิวเตอร์ช่วยลดเวลาและพลังงานของคณาจารย์และเพิ่มความสามารถของคณาจารย์ในการช่วยนักเรียนระยะไกล อย่างไรก็ตามการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติชุดที่โพสต์การทำธุรกรรมที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการเก็บรักษาความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการบัญชี กระบวนการ สถานการณ์ที่ดีที่สุดดูเหมือนจะเป็นทางเลือกในการให้นักเรียนโพสต์รายการมีการตั้งข้อสังเกตว่าการศึกษาก่อนหน้าที่ละเว้นการออกแบบผังงานปฏิบัติเพื่อช่วยในการเรียนรู้การประเมินความเสี่ยงในการควบคุมตามวรรณคดีและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี จนถึงปัจจุบันการให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมโดยการปฏิบัติ flowcharts ได้รับความสนใจน้อยในวรรณคดี ความรู้ของผู้เขียนที่ดีที่สุดคือการวิจัยก่อนหน้านี้ ไม่สามารถจัดการกับความซับซ้อนของงานในการประเมินความเสี่ยงด้านการควบคุมในห้องเรียนการตรวจสอบได้ การใช้และทดสอบ PFs ในการตรวจสอบการศึกษาของเราที่มหาวิทยาลัย Menoufia ในอียิปต์ ตัวอย่างของมีผู้ตรวจสอบบัญชีจำนวน 34 คนจาก 17 บริษัท ตรวจสอบในอียิปต์เข้าร่วมการสำรวจ (หมายเหตุ: การตรวจสอบระหว่างประเทศหลายครั้ง บริษัทรวมอยู่ด้วยและมีผู้ตรวจสอบบัญชีจากองค์กรตรวจสอบกลางในประเทศอียิปต์สามคน) พวกเขาร่วมมือกันทำการตรวจสอบงานตรวจสอบในระดับใหญ่เท่าที่จำเป็นในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม ต่ำกว่าหกขั้นตอนจะอธิบายในรายละเอียดเพิ่มเติม

(1) มีการทบทวนวรรณกรรมอย่างละเอียดเพื่อแสวงหาความรู้เพื่อประเมินความเสี่ยงในการควบคุม

(2) ใช้แบบสอบถามร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสร้างความรู้จาก 34 คนที่มีประสบการณ์ผู้สอบบัญชีใน บริษัท ผู้สอบบัญชี ความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้สอบบัญชีทำหน้าที่ในการประเมินควบคุมความเสี่ยงในทางปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับการประเมินผลการตรวจสอบที่จำเป็นในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมและการตอบคำถามการวิจัยครั้งแรก แบบสอบถามส่วนใหญ่

ประกอบด้วยคำถามที่ต้องการคำตอบในประเด็น 5 ข้อ Likert-scale (มักเป็นบางครั้งไม่ค่อยไม่เคย) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วแบ่งออกเป็น 11 ส่วน (ตามเมื่อได้รับการสัมภาษณ์เบื้องต้น) แต่ละฉบับมีรูปแบบของผังงานที่เสนอ นอกจากนี้เมื่อสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้สอบบัญชีก่อนการสัมภาษณ์ หลักที่ 11 โดเมนของคำถามที่ครอบคลุมขั้นตอนที่จำเป็นในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมจะถูกนำเสนอใน PF (ส่วนใหญ่คำถามและขั้นตอนละเอียดซึ่งมีวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสูงจะถูกนำเสนอใน PF)

(3) ความรู้ที่ได้รับได้รับการตรวจสอบโดยให้ผู้สอบบัญชีทบทวนผลของการได้มาซึ่งความรู้ กระบวนการ. ความขัดแย้งระหว่างผู้สอบบัญชีได้รับการแก้ไข ผู้เขียนเลือกตัวอย่างของผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์มากที่สุดความไม่เห็นด้วยระหว่างจุดตรวจสอบของผู้สอบบัญชีและสัมภาษณ์พวกเขาเป็นรายบุคคล จากนั้นถ้ามียังคงมีข้อขัดแย้งใด ๆ ผู้เชี่ยวชาญชั้นนำได้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย ตัวอย่างเช่น ลำดับของคำถามไปประเมินขั้นตอนการควบคุม ผู้สอบบัญชีบางรายต้องการใช้น้ำหนักในการควบคุม เช่น การแบ่งแยกหน้าที่มีความสำคัญมากกว่าการปกป้องทรัพย์สิน ผังงานปรับเปลี่ยนเพื่อสะท้อนถึงจุดตรวจสอบของผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ยังตั้งข้อสังเกตว่ามีความเสี่ยงสูงไม่สามารถเข้าถึงได้โดยเพียงแค่มี 'ไม่' คำตอบจากคำถามมากมายที่ถาม

(4) PFs ถูกสร้างขึ้นตามความรู้ที่เก็บรวบรวมและนำมาใช้ใน 3 ขั้นตอนข้างต้น

(5) การทบทวน PF ได้ดำเนินการโดยผู้สอบบัญชี (นักวิชาการและผู้ปฏิบัติงาน) เพื่อตรวจสอบการตรวจสอบของ PFs เป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม

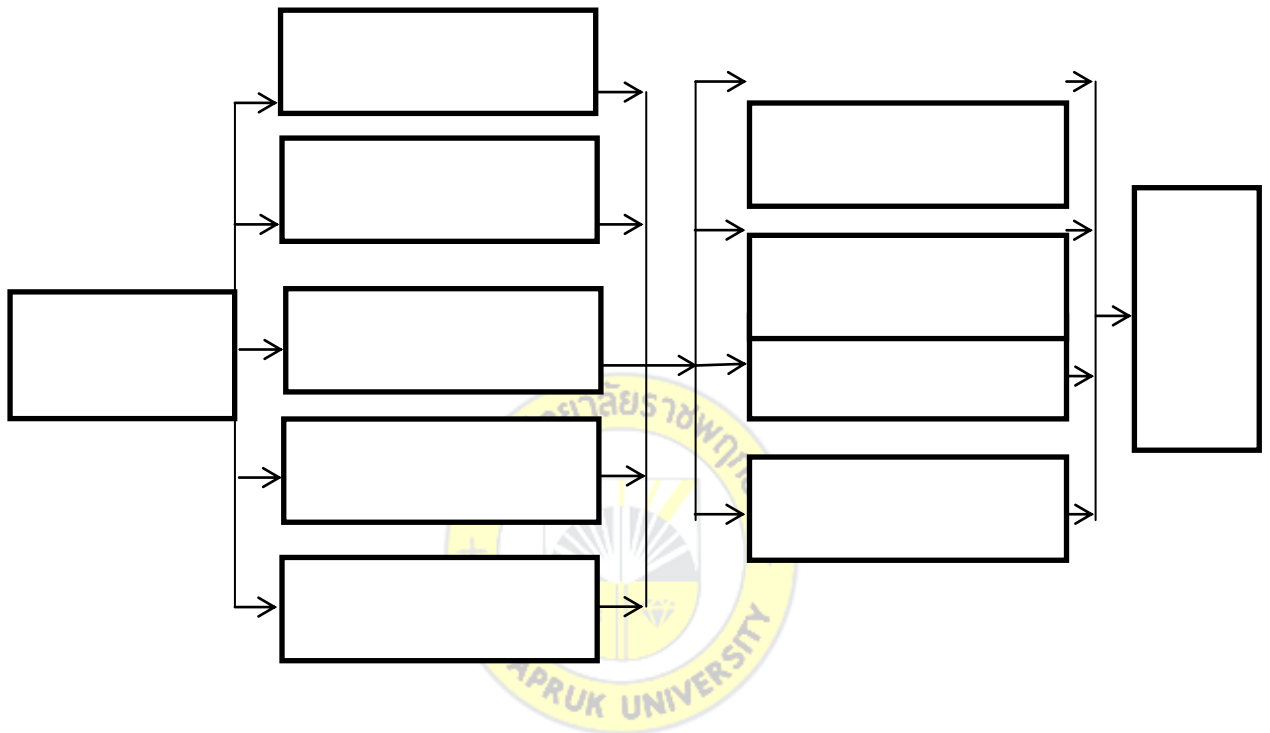
(6) จากผลการทบทวนและกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องในขั้นตอนที่ห้า PF ได้รับการปรับปรุง ต่อจากนั้น PFs ได้รับการทดสอบในห้องเรียนการตรวจสอบโดยใช้วิธีการทดสอบนักศึกษา 64 คนจากมหาวิทยาลัย Menoufia ในอียิปต์ เข้าร่วม มีการรวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะจากอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบ พัฒนา PFs สรุปรวบรวมข้อจำกัด และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

รูปแบบแนวคิดสำหรับ PFs

รูปแบบแนวคิดของการใช้ PFs แสดงในรูปที่ 1 รูปแบบหลักในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมคือถือว่าเป็นผลลัพธ์ของสปีช submodels อื่น ส่วนย่อยอื่น ๆ ได้แก่ (1) ความเข้าใจในการควบคุมภายใน (2)(3) การตรวจสอบเอกสารและบันทึก (4) การประเมินสภาพแวดล้อมการควบคุม (5) ทบทวนการประเมินความเสี่ยง (6) การตรวจสอบขั้นตอนการควบคุม (7) การทบทวนข้อมูลและการสื่อสาร (8)

การเดินผ่านบัญชีสำคัญ (9) การทดสอบการควบคุมและ (10) การตรวจสอบ COSO (2013) submodels เหล่านี้ เป็นขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยงด้านการควบคุมซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่บริษัทกำหนด

แบบจำลองแนวคิดสำหรับ PFs

ภาพที่ 2.2 แบบจำลองแนวคิดสำหรับ PFs

แบบจำลองย่อยของการประเมินความเสี่ยงด้านการควบคุม วัตถุประสงค์ของแบบจำลองนี้คือการจัดโครงสร้างกระบวนการตรวจสอบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม (CR) เพื่อหาค่าความเชื่อถือได้ของการควบคุมภายในและจำนวนหลักฐานการตรวจสอบที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมภายในในการวางแผนหลักฐานการตรวจสอบ, ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องเข้าใจการควบคุมภายในที่สำคัญและประเมินความเสี่ยงในการควบคุม เป็นเรื่องปกติที่ผู้สอบบัญชีฟังพาดพิงการควบคุมภายในพวกเขาจะลดจำนวนของการทดสอบที่สำคัญซึ่งพวกเขาจะต้องดำเนินการ วิธีการทั่วไปที่ใช้โดยผู้สอบบัญชีเพื่อกำหนดความน่าเชื่อถือของการควบคุมภายใน, ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน: (1) มีความเข้าใจในการควบคุมภายในในระดับละเอียด (2) การประเมินควบคุมความเสี่ยงและระบุถึงความเป็นไปได้ในการ

ลดความเสี่ยงและ (3) การทดสอบประสิทธิภาพของการควบคุมภายในผู้สอบบัญชีไม่อาจสรุปได้ว่า ความเสี่ยงในการควบคุมอยู่ในระดับต่ำกว่าก่อนที่จะเสร็จสิ้นทั้งสามขั้นตอน

เพื่อให้การทดสอบการประเมินการควบคุมภายในเสร็จสิ้นลงรูปแบบหลักในการประเมิน ความเสี่ยงด้านการควบคุมมีความแตกต่างกัน แสดงขั้นตอนในการประเมินประสิทธิภาพของการ ควบคุมภายในและประเมินความเสี่ยงในการควบคุม ขั้นตอนในรูปที่ 1 จะเปลี่ยนเป็นรูปที่ 2 แต่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามลำดับมุมมองเพื่อให้เข้าใจถึงการควบคุมภายในแล้วเพื่อประเมินความเสี่ยงใน การควบคุมและสุดท้ายเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ในการลดความเสี่ยงในการควบคุม ลูกศรในรูปที่ 2 ระบุว่าผลลัพธ์จาก submodels หนึ่งอันคือใช้เป็นข้อมูลอื่น ตัวอย่างเช่นผลลัพธ์ของตัวควบคุม แบบฟอร์มภายในของการทำความเข้าใจจะเป็นรูปแบบ input ของ submodels ต่อไปนี้: การ ประเมินความสมบูรณ์ของการจัดการการตรวจสอบเอกสารและบันทึกการประเมินผลควบคุม สภาพแวดล้อมการทบทวนการประเมินความเสี่ยงและการตรวจสอบขั้นตอนการควบคุม รูปแบบ ความเสี่ยงด้านการควบคุมประเมินความเสี่ยงในการควบคุมที่เหมาะสมหลังจากเก็บผลลัพธ์จาก submodels ทั้งหมด (ดูรูปที่ 2) ผู้สอบบัญชีควรตัดสินใจเลือกระดับความเสี่ยงในการควบคุมที่ ประเมินไว้ หากผู้สอบบัญชีระบุถึงระดับความเสี่ยงในการควบคุม (การควบคุมภายในจะมีประสิทธิผล น้อยลง ข้อสรุปควรได้รับการบันทึกไว้ อย่างไรก็ตามหากมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์สูงสุดควรสรุปเหตุผลและ เหตุผลของข้อสรุป

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

สมยศ อวเกียรติ และ สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง (2560) การบริหารความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์ กับผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี วัตถุประสงค์ในการวิจัย (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงที่มี ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร ของ ธุรกิจ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 218 ราย ใช้วิธีการแบ่งกลุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบ่งตามประเภทของธุรกิจ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอย แบบพหุคูณผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มีรูปแบบธุรกิจเป็น บริษัท จำกัด ประกอบธุรกิจด้านต่างๆ ได้แก่ ขนส่ง ประกัน นำเข้า-ส่งออก ระยะเวลาในการดำเนินงานส่วน

ใหญ่มากกว่า 15 ปีทุนจดทะเบียนปัจจุบัน ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 30,000,000 บาท และส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานต่ำกว่า 50 คนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้ (1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (2) ด้านการระบุความเสี่ยง (3) ด้านการจัดการความเสี่ยง (4) ด้านการติดตามประเมินผลและการรายงาน และ (5) ด้านการประเมินความเสี่ยง ตามลำดับ โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ (1) ด้านลูกค้า (2) ด้านการเรียนรู้และพัฒนา (3) ด้านกระบวนการภายใน และ (4) ด้านการเงิน ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า การบริหารความเสี่ยงในด้านการระบุความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยงและด้านการติดตามประเมินผลและการรายงานมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานโดยรวมของธุรกิจ SMEs ซึ่งหมายความว่า หากธุรกิจ SMEs สามารถบริหารความเสี่ยงในทุกๆ ด้านได้ดี ก็จะทำให้ผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ดีขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

สุวินชา การพัทชี และ อภิรดา สุทธิสานนท์ (2556) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุและประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยอายุและประสบการณ์การทำงานมีผลต่อคุณภาพของงาน ปริมาณของงาน เวลา วิธีการและค่าใช้จ่าย ส่วนระดับการศึกษามีผลต่อคุณภาพของงานและปริมาณของงาน ปัจจัยการบริหาร ด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO

สมนึก จงไพบูลย์กิจ และคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินและการปรับปรุงการควบคุมภายในการรับและการจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิดของ COSO: กรณีศึกษาหน่วยงานผลิตและจำหน่าย ตามกรณีศึกษานี้ ได้มีการกำหนดหลักปฏิบัติต่างๆ ไว้เหมาะสมเพียงพอลักษณะของธุรกิจเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาในแต่ละด้านขององค์ประกอบ ได้ดังนี้ องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การสร้าง จิตสำนึก และตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ การให้พนักงานมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็น มีส่วนร่วมในการแก้ไข ข้อบกพร่องวิธีปฏิบัติงาน พนักงานยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานตลอดจนการ สื่อสารระหว่างแผนกยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันมีความเสี่ยงในด้านการบริหารสินค้าคงเหลือที่ชำรุด เสียหาย ใช้การไม่ได้ เสื่อมสภาพ หรือสูญไป ตลอดจนการจัดทำรายงานต่างๆ ของการบริการสินค้าคงเหลือยังไม่เป็นปัจจุบัน องค์ประกอบด้านการกิจกรรมควบคุมทุกหน่วยงานมี

กิจกรรมการควบคุมในการปฏิบัติงานซึ่งประกอบด้วยวิธีปฏิบัติงานกำกับไว้ในแต่ละงาน แต่พนักงานไม่ปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ซึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจ การปฏิบัติงานตามความเคยชิน ขาดความระมัดระวังรอบคอบ ไม่มีการติดตามผล หรือติดตามหาสาเหตุที่แท้จริง องค์กรประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสารในด้านนี้มีการควบคุมที่ดีมีทั้ง Intranet ซึ่งองค์กรได้มีการพัฒนาด้านสารสนเทศโดยองค์กรและบุคคลภายนอก ทำให้สามารถได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ด้านการสื่อสารพบว่า มีการสื่อสารแบบสองทางน้อยมาก ซึ่งทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน และขัดแย้งกันในองค์กรองค์ประกอบด้านการติดตาม องค์กรมีนโยบายการติดตามและประเมินผลที่เพียงพอต่อการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ และพบว่าทุกหน่วยงานมีการติดตามงานของหน่วยงานเป็นอย่างดี ระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือด้านการปฏิบัติงาน พบว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานของบริษัทที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันมีจุดอ่อนที่ส่งผลให้การควบคุมภายในของหน่วยงานผลิตและจำหน่ายฯ คลังสินค้า เจ้าหน้าที่วางแผนการผลิต เจ้าหน้าที่จัดซื้อ เจ้าหน้าที่ผลิต และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และยังขาดการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดอุปสรรคในการแก้ไขปัญหา ควรมีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างจิตสำนึกให้กับพนักงาน ตระหนักถึงความถูกต้องและการติดตามหาสาเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง และให้พนักงานคิดเสมอว่าหน่วยงานที่ผลิตและจำหน่ายฯ ซึ่งเป็นที่ทำงานของตนเองนั้น เป็นบ้านหลังที่สองของตนเอง หน่วยงานที่มีสินค้าคงเหลือควรตรวจสอบสถานะของสินค้าคงเหลือที่หมดอายุเสื่อมสภาพและให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการขออนุมัติจำหน่ายทรัพย์สิน ให้ตรงตามงวดระยะเวลาที่เกิดขึ้นจริง พนักงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบหาสาเหตุของปริมาณสินค้าคงเหลือที่ขาด หรือเกินบัญชีจากการตรวจนับ ควรติดตามสาเหตุที่แท้จริงอย่างทันท่วงที หน่วยงานผลิตไม่ตรวจสอบข้อมูลที่บันทึกการผลิต ทำให้บัญชีได้รับข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่มีการเข้าตรวจสอบแบบฉับพลันในหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง หน่วยงานผลิตและจำหน่ายฯ ไม่มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการบริหาร

ปิยพร บรรดาศักดิ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการควบคุมภายในตามแนว COSO ด้านรายรับ-รายจ่าย กรณีศึกษา กองทุนสุขภาพ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ระดับการควบคุมภายในอยู่ในเกณฑ์เพียงพอ แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรดำเนินการจัดทำข้อกำหนดด้านจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงาน และจัดให้มีข้อกำหนดห้ามปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านการประเมินความเสี่ยง ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบงานต่างๆ ที่สำคัญ เช่น ระบบแผนงานและงบประมาณ ระบบการเงิน ระบบพัสดุ เป็นต้น ด้านกิจกรรมการควบคุม ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอ แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรพัฒนา การแบ่งแยกหน้าที่งานเพื่อการควบคุมภายในที่เหมาะสม และ

ข้อกำหนดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ พร้อมบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอ แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมเพื่อให้พนักงานทุกระดับได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้น รวมถึงยังไม่มีการจัดทำแผนฟื้นฟูระบบและแผนฉุกเฉินสำหรับระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหาย ส่วนด้านการติดตามและการประเมินผล ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างแผนงานที่ตั้งไว้กับการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง และกำหนดให้มีการประเมินผลการควบคุมภายในด้านการเงินอย่างเพียงพอและเป็นลายลักษณ์อักษร

อรรวรรณ คำกระโทก (2554) ศึกษาปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในทางการเงิน และบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ตามองค์ประกอบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ ในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างการจัดองค์กร ด้านนโยบายและวิธีบริหารบุคคล ด้านการมอบอำนาจ ด้านการแบ่งแยกหน้าที่ และด้านการปฏิบัติงานที่สนับสนุนการควบคุมภายใน ในด้านการประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการป้องกันความเสี่ยง ในด้านกิจกรรมการควบคุมองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แบ่งออกเป็น 12 ด้าน คือ ด้านการรับเงิน ด้านการจ่ายเงิน ด้านการยืม ด้านการเก็บรักษาเงิน ด้านเงินสดย่อย ด้านการบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงิน ด้านการอนุมัติ ด้านการสอบทาน ด้านสินทรัพย์ถาวร ด้านการกระทบยอด ในด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก ในด้านการติดตามและประเมินผลองค์การบริหารส่วนตำบลมีการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก

กมลวรรณ พุฒชาติ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายใน โดยการประเมินตนเอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ พนักงานในสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ส่วนกลาง จำนวน 237 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม พบว่าในภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมด้านการควบคุมมากที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และเห็นด้วยปานกลางในด้านการติดตามและประเมินผลและด้านการประเมินความเสี่ยง ผลการทดสอบโดยสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ได้แก่กลุ่มอายุ 20-30 ปี กับ 31-40 ปี และอายุ 40 ปีขึ้นไป การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO กับการนำ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่าหากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเชิงบวกกับการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO ทำให้มีระดับความรู้

ความเข้าใจมาก ยกเว้นด้านการติดตามและประเมินผล ความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อการนำระบบ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงานพบว่า ในภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ด้านความเสี่ยงมากที่สุด รองลงมาคือด้านการควบคุมความเสี่ยงและด้านวัตถุประสงค์ของ CSA หน่วยงานตรวจสอบภายในควรเพิ่มการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของ CSA ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินผล และการประเมินความเสี่ยง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการนำระบบ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงาน

สุพรรณรัตน์ มาศรัตน์ (2552) ศึกษาปัญหาการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงิน 16 ประการ ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการควบคุมภายในทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบด้านการกำหนดผังบัญชีการจัดให้มีการบันทึกตามระบบบัญชีคู่ ร้อยละ 100.00 การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน 99.07 การมอบอำนาจสั่งการ 97.45 การใช้แบบฟอร์มเอกสาร 97.28 การจัดให้มีการอนุมัติ 96.79 การฝึกหัดพนักงาน การจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ 97.22 การควบคุมโดยงบประมาณ 96.66 การกำหนดให้มีผู้ควบคุมงาน 95.83 การแบ่งแยกหน้าที่ 94.91 การควบคุมสองฝ่าย 94.74 การป้องกันทรัพย์สินให้ปลอดภัย 93.08 การตรวจสอบภายใน 89.26 และการควบคุมทางบัญชี 87.79

จางกณีย์ สุริยวงค์ (2551) ศึกษาปัญหาการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเทศบาลมีระดับการควบคุมภายในอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 12 องค์ประกอบ คือการแบ่งแยกหน้าที่ การกำหนดให้มีผู้ควบคุมงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำวิธีป้องกันสินทรัพย์ให้ปลอดภัย การใช้แบบฟอร์มเอกสาร การมอบอำนาจสั่งการ การจัดให้มีการอนุมัติ การควบคุมทางบัญชี การควบคุมโดยงบประมาณ การตรวจสอบภายใน การจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ การจัดให้มีการควบคุมทั้งสองฝ่ายหรือการตรวจสอบยืนยันภายใน และการควบคุมภายในเรื่องทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด

นฤมล ถนอมพงษ์ชาติ (2550) การใช้ปัจจัยและองค์ประกอบความเสี่ยงในการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตรวจสอบในกลุ่มธนาคารและกลุ่มเงินทุนให้ความสำคัญกับความเสี่ยงสืบเนื่องและความเสี่ยงจากการควบคุมในระดับมาก ดังนั้น ระดับความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่จะยอมรับได้อยู่ในระดับต่ำพอที่จะลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับต่ำพอที่จะรับได้ ประเภทธุรกิจและขนาดเงินทุนจดทะเบียนของธุรกิจ ระยะเวลาในการทำงานในวิชาชีพตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความคิดเห็นในการประเมินปัจจัยองค์ประกอบความเสี่ยงและปัจจัยองค์ประกอบการควบคุมภายใน จากการวิจัยพบว่าการใช้องค์ประกอบความเสี่ยงของผู้ตรวจสอบภายในไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สำหรับความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในจะพบว่าประเภทของธุรกิจ ขนาดเงินทุนจดทะเบียนของธุรกิจ ระยะเวลาในการทำงานในวิชาชีพตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความสัมพันธ์กับการให้

ระดับความคิดเห็นในการประเมินปัจจัยองค์ประกอบความเสี่ยงและปัจจัยองค์ประกอบการควบคุมภายใน

ทิพย์สุตา เมฆฉาย (2550) ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดด้านการควบคุมภายในของ COSO กับระบบการควบคุมภายในของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฮอด จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของพนักงานธนาคารที่เกี่ยวกับการควบคุมภายในของการปฏิบัติงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ตามแนวคิดของ COSO ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมควบคุม ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารและการติดตามและประเมินผล พบว่า แนวคิดด้านการควบคุมภายในของ COSO และระบบการควบคุมภายในของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฮอด จังหวัดเชียงใหม่ มีความคล้ายคลึงกันแต่จะแตกต่างจากแนวคิดด้านการควบคุมภายในของ COSO ในองค์ประกอบย่อยดังต่อไปนี้ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ผู้บริหารมีการส่งเสริมการมีจริยธรรมในการทำงานความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจได้ ความโปร่งใสโดยมีการจัดทำจรรยาบรรณของพนักงาน คู่มือวินัยของพนักงานและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่พนักงานในการปฏิบัติงานแต่ธนาคารมิได้กำหนดวิธีหรือขั้นตอนในการสร้างสภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยงธนาคารมีการประเมินการควบคุมภายในออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self – Assessment: CSA) ให้ส่วนงานผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประเมินและการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessment: IA) ให้ส่วนงานตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบภายนอกเป็นผู้ประเมิน ซึ่งในการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ผู้บริหาร หัวหน้าสายงานหรือพนักงานผู้รับมอบหมายจะเป็นผู้ระบุปัจจัยเสี่ยง ด้านกิจกรรมควบคุม ธนาคารมีการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน มีการแบ่งแยกหน้าที่ และมีการสอบทานการปฏิบัติงานโดยผู้บริหารและหัวหน้าส่วนงาน การประเมินผลการดำเนินงานในธนาคารใช้เครื่องมือวัดผลทางการเงิน ได้แก่การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การใช้งบประมาณและต้นทุนการดำเนินงานมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของสาขา นอกจากนี้ธนาคารมีการแนะนำเครื่องมือประเมินผลสมัยใหม่ ได้แก่ ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน บัตรบันทึกคะแนนสมดุลมาใช้ประเมินผลด้านสารสนเทศและการสื่อสารธนาคารให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อถือได้ของสารสนเทศและมีการเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสาขารวมทั้งรับข้อเสนอแนะจากภายนอกองค์กร เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงการดำเนินงานของสาขา ด้านการติดตามและประเมินผล ธนาคารมีการกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลในการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานเปรียบเทียบแผนงานและผลการดำเนินงาน มีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยฝ่ายตรวจสอบของธนาคาร ซึ่งพนักงานผู้ตรวจเป็นพนักงานที่มีความรู้ ทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่าพนักงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฮอด จังหวัดเชียงใหม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของธนาคารเป็นอย่างดี ทราบว่าธนาคารมีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในและพนักงานให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติของธนาคาร

การสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้
ดังนี้

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	สุวินชา การพัชชี นรินทร์ คำชู	ดวงนภา ทวีพยัสสณัติ	สมยศ อภิเกียรติ	ปิยพร บรรดาศักดิ์	อรวรรณ คำกระโทก	นฤมล ธนอมพงษ์ชาติ	ทิพย์สุดา เมฆฉาย	กมลวรรณ พัฒนาชาติ	สุพรรณ มาศรัตน์	จงกลณี สุริยวงค์	วราศักดิ์ พุ่มมานนท์
ลักษณะทางประชากรศาสตร์											
1.เพศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.อายุ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.การศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.ประเภทธุรกิจ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.ประสบการณ์การทำงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.การเข้ารับการอบรม	✓	✓									
ระบบการควบคุมภายใน											
1.สภาพแวดล้อมการควบคุม	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.การประเมินความเสี่ยง	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.กิจกรรมการควบคุม	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.สารสนเทศและการสื่อสาร	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.การติดตามและการประเมินผล	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.การกำหนดวัตถุประสงค์				✓				✓			
7.การระบุเหตุการณ์								✓			

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
 ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ตัวแปร	สุวินชา การพัคดี นรินทร์ คำชู	ดวงนภา ทริพย์แสนดี	สมยศ อวเกียรติ	ปิยพร บรรดาศักดิ์	อรวรรณ คำกระโทก	นฤมล ธนอมพงษ์ชาติ	ทิพย์สุดา เมธฉาย	กมลวรรณ พุฒชาติ	สุพรรณ มาศรีรัตน์	จงกมลณี สุริยวงค์	วรรศักดิ์ ทุมมานนท์
การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี		✓									✓
1.ด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็น รายจ่ายในงวดปัจจุบัน		✓									✓
2.ด้านการชะลอรายได้ของงวดของงวดปัจจุบัน ออกไปงวดอนาคต		✓									✓
3.ด้านการปกปิดมูลหนี้		✓									✓
4.ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบัน ออกไปอนาคต		✓									✓
5.ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไป ในอนาคตมางวดปัจจุบัน		✓									✓

การสังเคราะห์องค์ประกอบของความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎีของลักษณะทางประชากรศาสตร์จำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

ลักษณะทางประชากรศาสตร์

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. ประเภทธุรกิจ
5. ประสบการณ์การทำงาน
6. การเข้ารับการอบรม

ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี 7 องค์ประกอบ แต่การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิชาการส่วนใหญ่โดยสามารถคัดสรรองค์ประกอบการควบคุมภายในได้ 5 องค์ประกอบ ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ระบบการควบคุมภายใน

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม
2. การประเมินความเสี่ยง
3. กิจกรรมการควบคุม
4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร
5. การติดตามผล

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่นักวิชาการส่วนใหญ่โดยสามารถคัดสรรองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีได้ 5 องค์ประกอบ ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ระบบการบริหารความเสี่ยง

- 1.ด้านการเลื่อนรายการจ่ายในอนาคตมาเป็นรายการจ่ายในงวดปัจจุบัน
- 2.ด้านการชะลอรายได้ของงวดของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต
- 3.ด้านการปกปิดมูลหนี้
- 4.ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต
- 5.ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โมฮัมเหม็ดเอวาร์ (2018) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของแนวทางแผนปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้แก่การควบคุมการประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงในการควบคุมเป็นงานที่ยากลำบากซึ่งอาศัยประสบการณ์ วัตถุประสงค์ของบทความนี้ คือการพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อช่วยในการอบรมการประเมินความเสี่ยงด้านการควบคุมและเพื่อนำเสนอผลการตรวจสอบความถูกต้องของแผนปฏิบัติการในห้องเรียน คำถามหลักที่ได้จากการวิจัยคือ (1) ผังการทำงานสามารถพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยนักเรียนและผู้ตรวจสอบประเมินความเสี่ยงในการควบคุมได้อย่างไร และ (2) การใช้แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการศึกษาเพื่อประเมินความเสี่ยงในการควบคุมหรือไม่ ในการตอบคำถามเหล่านี้ มีการทดลองและการทดลองภาคสนามที่เหมาะสม แนวคิดและทฤษฎี (ข) จากผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์ จากผลการวิจัยพบว่ารูปแบบแนวคิดของ PFs ได้รับการออกแบบเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมนั่นคือผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญผ่าน

ทางแผนปฏิบัติการ การมอบหมายจากผลการตรวจสอบความถูกต้องอาจสรุปได้ว่ารูปแบบแผนปฏิบัติการมีความสำคัญ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและการประยุกต์ใช้เป็นวิธีการใหม่ในการตรวจสอบ

แดนิจิลา มิลอส สปริก อีนา ปิเซียนา และ ซิลเวีย ออซาร์จ (2017) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรใน บริษัทจดทะเบียนประเทศโครเอเชีย ผลการศึกษา พบว่า ERM ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การพัฒนา ส่วนใหญ่มีค่าดัชนี ERM ต่ำคิดเป็นร้อยละ 38 ของบริษัท ที่ไม่มีองค์ประกอบของระบบ ERM ผลลัพธ์ที่น่ากังวลที่สุดคือร้อยละ 28 ของบริษัท ที่วิเคราะห์แล้วก็ไม่ได้จัดการความเสี่ยง ความเสี่ยงที่สำคัญหลายประเภทถูกละเลยดังนั้นวิธีการวัดความเสี่ยงแบบง่ายและล้ำสมัย งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงการดำเนินการจนครบของกระบวนการ ERM ที่ได้รับการพัฒนาและบทความนี้ได้้นำผลการวิจัยเสนอแนะต่อคณะกรรมการกำกับและผู้บริหารรวมทั้งผู้ที่มีหน้าที่ด้านการบริหารความเสี่ยง ซึ่งสามารถเริ่มต้นการดำเนินการและการพัฒนา ERM ในวงกว้างในบริษัทประเทศโครเอเชีย

เอ็น จี ไววเซนโกะ และ เอ็ม จี โฮลินา (2017) ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีบริหารความเสี่ยงมากขึ้นในบริษัทการเงิน หลังจากวิกฤตการณ์ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินมีความเข้มแข็งทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีการสร้างแยกแผนกบริหารความเสี่ยง หลังจากผู้ประกอบการและลูกค้าเริ่มแสดงความสนใจในระบบบริหารความเสี่ยง บริษัทที่รัสเซียโดยหัวหน้างานการเงินร่วมต่อกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ จากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เมื่อมีการสร้างระบบการควบคุมระบบความมั่นคงทางการเงินที่มีประสิทธิภาพและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงที่มีความจำเป็น ในรูปแบบระบบการจัดการความเสี่ยงที่มีคุณภาพสูง การพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงปรากฏตัวในทุกระดับของระบบการจัดการข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญในการบริหารความเสี่ยงในการทำความเข้าใจลักษณะของวิธีการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจในความมั่นคงทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เครื่องมือบริหารความเสี่ยงเข้าใจและนำไปใช้ในการระบุความเสี่ยงที่มีอยู่จริง เครื่องมือของข้อมูลและเทคนิคการบริหารความเสี่ยงเป็นความท้าทายที่ยาก แต่ความมั่นคงทางการเงินเชิงกลยุทธ์ของบริษัท ขึ้นอยู่กับการแก้ปัญหาเช่นเดียวกับคุณภาพของระบบการจัดการทั้งองค์กร ระบบใบเสร็จรับเงินของรายได้ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงบางอย่าง หลังจากผ่านวิธีนี้ บริษัทสามารถมั่นใจได้ว่าเงื่อนไขสำหรับการสร้างระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพที่จะรักษาความมั่นคงทางการเงินของบริษัท และเพื่อให้แน่ใจว่าการเจริญเติบโตมีมูลค่าทางธุรกิจ

โจเซฟิน อีเวอร์บริง เฟรดดิก คิงวอล (2016) ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรและการใช้กรอบการทำงานของ COSO ตามกรอบแนวคิดของบริษัทที่เปิดเผยในประเทศสวีเดน ผลการศึกษาพบว่า บริษัท ใช้กรอบงานของ COSO แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับบริบททางธุรกิจและ

สถานการณ์ของบริษัท การหาแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่มาใช้บริษัทและเพื่อให้แน่ใจว่าพนักงานมีความพร้อมในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ไกลซาโรวา (2016) สำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยง สถานการณ์ บนพื้นฐานของข้อมูลขั้นสูง ระบบการจัดการที่มีอยู่ในบริษัทขนาดใหญ่ไม่แข็งแรง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของมนุษย์และความก้าวหน้าในอาชีพของเขา การส่งเสริมมากขึ้นที่เกี่ยวข้องกับอายุของพนักงาน และประสบการณ์ หลังจากวิกฤตการณ์ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง ทิศทางการบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่เป็นระบบมีการสร้างแยกแผนกบริหารความเสี่ยง หลังจากผู้บริหารและลูกค้าเริ่มแสดงความสนใจในระบบการบริหารความเสี่ยง บริษัทรัสเซียผู้บริหารทางการเงินร่วมกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ จากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเมื่อมีการสร้างระบบการควบคุมระบบความมั่นคงทางการเงินที่มีประสิทธิภาพและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงที่มีความจำเป็น ในรูปแบบระบบการจัดการ ความเสี่ยงที่มีคุณภาพสูง การพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงปรากฏตัวในทุกระดับของระบบการจัดการ ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญในการบริหารความเสี่ยงในการทำความเข้าใจลักษณะของวิธีการบริหาร ความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจในความมั่นคงทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เครื่องมือบริหารความเสี่ยง เข้าใจและนำไปใช้ในการระบุความเสี่ยงที่มีอยู่จริง คณะกรรมการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ผลการสำรวจของ KPMG ในออสเตรเลีย ประเทศในเอเชีย ยุโรป และอเมริกาเหนือ แสดงให้เห็นว่ามีเพียง 35% ของ บริษัท ได้ใช้ตำแหน่งของ ผู้จัดการความเสี่ยงและ 40% ได้ตั้งคณะกรรมการหรือ คณะกรรมการในการบริหารความเสี่ยง สำหรับการจัดการที่มีประสิทธิภาพของความมั่นคงทางการเงิน หัวของแผนกโครงสร้างและสายของผู้จัดการทุกระดับควรมีส่วนร่วมในระบบบริหารความเสี่ยง เพื่อให้รายการที่สมบูรณ์มากที่สุดของความเสี่ยงและสาเหตุหลักเป็นผลของการจัดการข้อมูลสำหรับ เหตุการณ์ที่จะถูกเปิดเผย ระบบบริหารความเสี่ยงจะสร้างเสถียรภาพทางการเงิน การสร้างความ มั่นใจในความมั่นคงทางการเงิน การควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การจัดการกับคู่ค้าและ ธนาคารที่จะช่วยลดความเสี่ยงขององค์กรจำนวนมากและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจ ระบบการควบคุมภายในให้เจ้าของธุรกิจที่มีการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินและองค์กรช่วยในการ ลดความเสี่ยงในการดำเนินงานความผิดพลาดและการละเมิดของบุคลากรการสร้างระบบนี้จะช่วยให้ การบริหารจัดการที่มีคุณภาพสูงของความมั่นคงทางการเงินของบริษัท ขั้นตอนการควบคุมภายใน รวมถึงการประเมินของประสิทธิภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุมการทำตามขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนที่แตกต่างกันเช่นการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด ที่จัดตั้งคณะกรรมการบริหาร ความเสี่ยง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง วิธีการและเครื่องมือสำหรับการ จัดจัดการความเสี่ยงที่เป็นไปได้ การกำหนดขั้นตอนวิธีการควบคุมความเสี่ยงและการควบคุม ความเสี่ยง การพัฒนาของระบบการจัดการความเสี่ยงจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารความเสี่ยง ในการดำเนินงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ระบบสารสนเทศและการควบคุม เป็นการสร้าง

เสถียรภาพทางการเงินช่วยให้การปรับปรุงคุณภาพของงานของการจัดการความเสี่ยงในบริษัท มีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงขึ้นกับหลักในการสนับสนุนข้อมูลคุณสมบัติโปรแกรม และพนักงานการจัดการความเสี่ยง ปัจจัยระดับต่ำของการบริหารความเสี่ยงในรัสเซียมีการประยุกต์ใช้เทคนิคการบริหารความเสี่ยงของโลกโดยไม่คำนึงถึงกิจกรรมบริษัทแน่นอน การบริหารความเสี่ยงและขาดการฝึกอบรมบุคลากร เมื่อมีการสร้างระบบบริหารความเสี่ยงที่ทันสมัยมุ่งเป้าไปที่การสร้างควมรับผิดชอบความมั่นคงทางการเงินของบริษัทและกลายเป็นที่เกี่วข้องของพนักงานทุกคนการจัดการความเสี่ยงควรมีประสบการณ์เพียงพอ ความรู้ที่จำเป็นและความสามารถที่ไม่จำกัดขอบเขต

ดีนิส เฮนซ์ (2019) ศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความเสี่ยงด้านการตรวจสอบพบว่า ความซับซ้อนด้านไอทีก่อให้เกิดความท้าทายสำหรับผู้สอบบัญชีในการประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมภายในและการตรวจจบัการบัญชีผิดปกติ อย่างไรก็ตามระบบสารสนเทศ ช่วยลดความเสี่ยงในการตรวจสอบโดยการปรับปรุงการดำเนินงานและการควบคุมภายในประสิทธิผลซึ่งอาจลดความเสี่ยงโดยธรรมชาติและการควบคุม

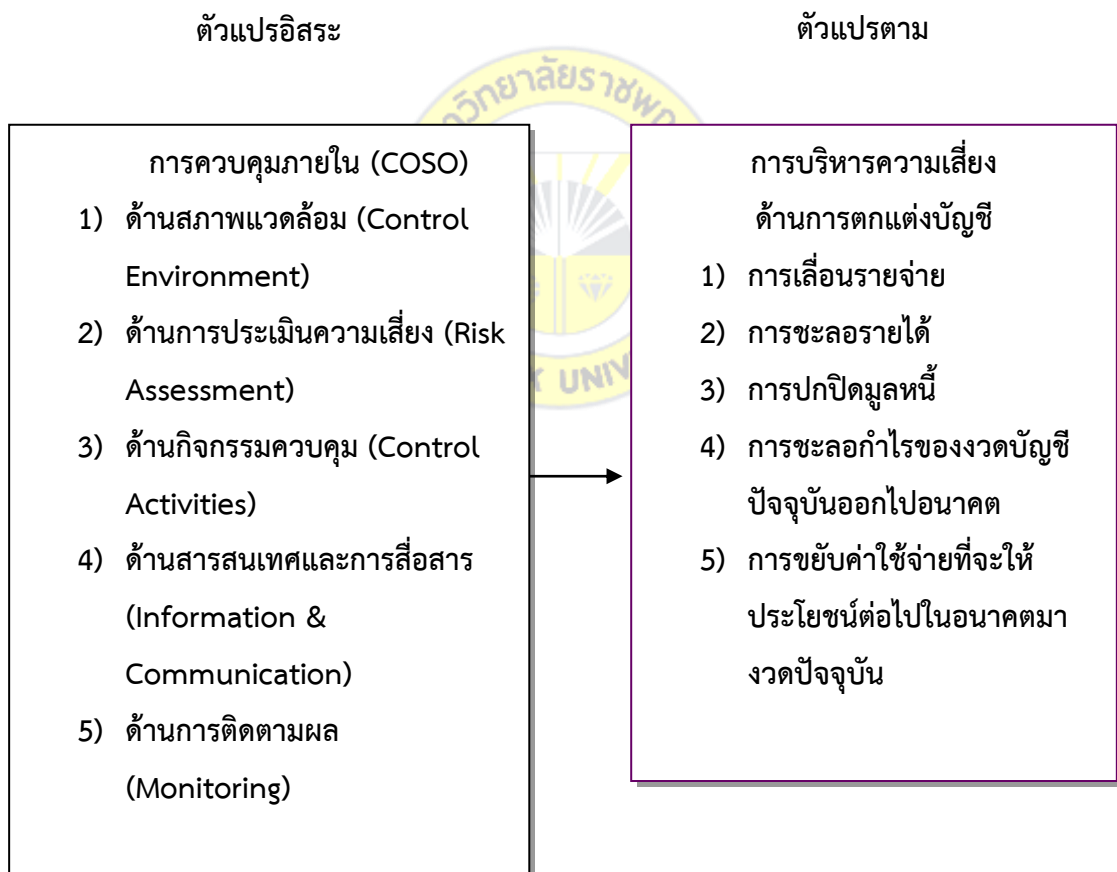
แอนนา มิซูลา (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงองค์กรในโครงสร้างและแนวทางการบริหารความเสี่ยงอุตสาหกรรมการบิน ผลการศึกษาพบว่า ความจำเป็นในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง ที่พัฒนาเพื่อสนับสนุนธุรกิจSMEs ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ปัญหาสำคัญในการดำเนินการจัดการความเสี่ยงและวิธีการปรับกระบวนการบริหารความเสี่ยงเกิดจากการจัดสรรทรัพยากรภายใน ความสามารถขององค์กร ที่ผ่านการตรวจสอบโดยที่ปรึกษาการฝึกอบรมอาวุโสจากวิทยาลัยการก่อสร้างแห่งชาติแห่งสกอตแลนด์ และธุรกิจ SMEs ภายในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาแนะนำว่าการจัดการความเสี่ยงจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับแผนธุรกิจขององค์กรผ่านกระบวนการจัดการความเสี่ยงที่ปรับให้เหมาะสมกับขนาดขององค์กร

แอนนี่ อี ลันด์ควิช (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยง ERM ระดับองค์กรที่วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การใช้ ERM เป็นแนวทางการบริหารงานเชิงรุกโดยคณะกรรมการ กิจกรรมการดำเนินการของ ERM จะดำเนินไปตามสี่ระดับรูปแบบการพัฒนาการจัดตั้ง ไม่ใช่การดำเนินการเชิงเส้น แต่เป็นการแบ่งขั้นตอนเชิงลึกในช่วงปีการศึกษา ที่มีการกระจายอำนาจอาจมีประโยชน์เท่าเทียมกันในการระบุ ประเมินและลดความเสี่ยง ในขณะที่ผู้ดูแลระบบส่วนใหญ่มองว่า ERM เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน การศึกษารั้งนี้เปิดขึ้นในด้านอื่น ๆ อีกมากมายสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับด้านเฉพาะของ ERM ใน การศึกษาระดับอุดมศึกษาและยังมีความคิดและรูปแบบการปฏิบัติสำหรับการบริหารความเสี่ยง โดยใช้ ERM

มาร์ซ อูเลอร์ริช (2018) ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในธุรกิจและสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงของ บริษัท เป็นผลให้ความต้องการสำหรับวิชาชีพการตรวจสอบมีการเปลี่ยนแปลงและเรียกร้องให้ใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบใหม่เช่นการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ระบุการยอมรับอย่างสูงของการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องโดยผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานตรวจสอบภายในและ บริษัทตรวจสอบภายนอก ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสังเคราะห์ประเด็นที่สำคัญและกำหนดเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร มีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่ขึ้นทะเบียนต่อกรมพัฒนา
ธุรกิจการค้า และมีสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม (สสว.) “รายชื่อนิติบุคคลจัดตั้งใหม่” ข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 โดยมี
ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ที่ขึ้นทะเบียนทั้งปี 2560 จำนวน 21,121 แห่ง แสดงรายละเอียดแบ่งตาม
เขตต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน 21,121 แห่ง
โดยผู้วิจัยจะศึกษากลุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร การกำหนดหา
ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความผิดพลาดไม่เกิน 0.05 โดยได้
ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yammane, 2541)
ขนาดของตัวอย่างคำนวณได้จากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดยที่	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของกลุ่มประชากร
	e	=	ค่าความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

(ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดระดับความเชื่อมั่น ให้เท่ากับ 95% ค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าเท่ากับ 0.05)
แทนค่า

$$n = \frac{21,121}{1+21,121(0.05)^2}$$

$$n = \frac{21,121}{53.80}$$

$$n = 393$$

จากการใช้สูตร Taro Yamane ผลการคำนวณได้ผลลัพธ์ คือ 393 ดังนั้นจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 393 แห่ง แต่เนื่องจากการสอบถามจากกลุ่มผู้บริหารและเป็นที่ทราบกันดีว่า มีภารกิจรัดตัว อาจส่งผลให้การตอบกลับของแบบสอบถามคลาดเคลื่อน เพื่อให้การตอบกลับใกล้เคียงกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด

1. การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากเพื่อคัดเลือกตัวแทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 เขต ผลการจับฉลากได้เขตที่เป็นตัวแทนกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มรัตนโกสินทร์	ได้แก่	เขตพระนคร
กลุ่มบูรพา	ได้แก่	เขตลาดพร้าว
กลุ่มศรีนครินทร์	ได้แก่	เขตลาดกระบัง
กลุ่มเจ้าพระยา	ได้แก่	เขตสาทร
กลุ่มกรุงธนใต้	ได้แก่	เขตบางแค
กลุ่มกรุงธนเหนือ	ได้แก่	เขตบางกอกน้อย

2. การสุ่มตัวอย่างตามพื้นที่ (Cluster Sampling) เพื่อให้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตเป็นไปตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในเขตนั้น ๆ จึงดำเนินการ ดังนี้

เขตพระนคร มีธุรกิจ SMEs 371 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.40 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขต ที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 30 คน (จากจำนวนตัวอย่าง 400 คน)

เขตลาดพร้าว มีธุรกิจ SMEs 992 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.70 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 79 คน (จากจำนวนตัวอย่าง 400 คน)

เขตลาดกระบัง มีธุรกิจ SMEs 680 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.51 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 54 คน (จากจำนวนตัวอย่าง 400 คน)

เขตสาทร มีธุรกิจ SMEs 806 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.00 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 64 คน (จากจำนวนตัวอย่าง 400 คน)

เขตบางแค มีธุรกิจ SMEs 1,315 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.10 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้คือ 104 คน (จากจำนวนตัวอย่าง 400 คน)

เขตบางกอกน้อย มีธุรกิจ SMEs 876 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.40 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใน 6 เขตที่จับฉลากขึ้นมา ดังนั้น จำนวนตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลจากเขตนี้ คือ 69 คน (จากจำนวนตัวอย่าง 400 คน จากข้อมูลข้างต้น สามารถแสดงเป็นตารางได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานเขต	จำนวนผู้ทำ บัญชี	สัดส่วนผู้ทำบัญชี (ร้อยละ)	จำนวนตัวอย่าง (คน)	สัมภาษณ์ เชิงลึก (คน)
1. เขตพระนคร	371	7.40	30	1
2. เขตลาดพร้าว	992	19.70	79	4
3. เขตลาดกระบัง	680	13.51	54	3
4. เขตสาทร	806	16.00	64	3
5. เขตบางแค	1,315	26.10	104	5
6. เขตบางกอกน้อย	876	17.40	69	4
รวม	5,040	100	400	20

ที่มา: ธุรกิจ SMEs ข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ และใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient Cohen J. Statistical, 1980) การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้

วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า ได้แก่ การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันโดย

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการสำรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ ค่า +1 ถ้าแน่ใจ ในข้อคำถามที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ค่า 0 ถ้าไม่แน่ใจในข้อคำถามที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และ ค่า -1 ถ้าแน่ใจในข้อคำถามไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

3. ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80-1.00 ขึ้นไป เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพพร้อมจัดพิมพ์ได้ค่าเท่ากับ .97

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ใช้จริง จำนวน 30 ชุด และนำผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ดังนี้

สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs หัวหน้า ผู้จัดการ โดยจะสัมภาษณ์ความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในแนวทางการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในจำนวนทั้งหมด 20 คน จากการจับฉลากแบ่งเขต 6 เขต โดยเลือกมาตามสัดส่วนของประชากร

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ชุด เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ซึ่งการควบคุมภายใน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.568 - 0.831 การบริหารความเสี่ยง มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.560 -

0.921 และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.899 โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990)

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ COSO ของSMEsในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด

การแปลผลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสและคาลท์ (Best and Kahn James V, 1993) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs

คะแนนเฉลี่ย	ระดับการควบคุมภายใน
4.50 - 5.00	มีการควบคุมในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีการควบคุมในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีการควบคุมในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีการควบคุมในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีการควบคุมในระดับน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความเสี่ยง
4.50 - 5.00	มีความเสี่ยงในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีความเสี่ยงในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีความเสี่ยงในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีความเสี่ยงในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานครใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson correlation analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเกณฑ์ ของ (Evans, 1996) ดังนี้

ค่าความสัมพันธ์ (r)	ระดับความสัมพันธ์
0.80 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับมากที่สุด
0.60 - 0.79	มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก
0.40 - 0.59	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.20 - 0.39	มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย
0.00 - 0.19	มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยที่สุด

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นบวก (+) หมายถึง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นลบ (-) หมายถึง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดเตรียมแบบสอบถามดำเนินการเก็บรวบรวมของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs// ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จับฉลากมา 6 เขต
3. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลนำแบบสอบถามไปให้ผู้ประกอบการธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ตอบแบบสอบถาม และติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้รับกลับคืนมาครบตามจำนวน เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วน ทำการตรวจความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทันที เพื่อตรวจทานความเรียบร้อยของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์
4. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างาน ผู้จัดการ โดยจะสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในแนวทางการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เขตกรุงเทพมหานคร โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในจำนวนทั้งหมด 20 คน จากการจับฉลากแบ่งเขต 6 เขต โดยเลือกมาตามสัดส่วนของประชากร

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

3.4.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะทั่วไปทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทธุรกิจ ประสบการณ์ การเข้ารับการอบรม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3.4.2 สถิติอนุมาน (Inference Statistic) ในการทดสอบสมมติฐาน คือเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ของ Pearson Product Moment Correlation Coefficient

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบเชิงพรรณนาโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ซึ่งได้จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในหน่วยงาน ประสบการณ์การทำงาน การเข้ารับการอบรมทางด้านการควบคุมภายใน โดยใช้สถิติพื้นฐานคือการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและนำมาอ่านค่าเพื่อใช้ในการอภิปรายผลและนำเสนอการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบ สามารถแจกแจงได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ (n=400)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ชาย	107	26.8	2
หญิง	293	73.2	1
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงจำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 และเพศชาย จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุ (n=400)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
18 - 25 ปี	59	14.8	4
26 - 35 ปี	83	20.8	3
36 - 45 ปี	93	23.3	2
46 - 55 ปี	130	32.5	1
มากกว่า 56 ปี ขึ้นไป	35	8.6	5
รวม	400	100.0	

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง มีอายุตั้งแต่ 46 - 55 ปีมากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา มีอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และน้อยที่สุดคืออายุมากกว่า 56 ปีขึ้นไป มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=400)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ปริญญาตรี	251	62.8	1
สูงกว่าปริญญาตรี	149	37.2	2
รวม	400	100	

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 251 คนคิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมามีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 149 คนคิดเป็น ร้อยละ 37.2

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทธุรกิจ

(n=400)

ประเภทธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ธุรกิจการผลิตหรืออุตสาหกรรม	49	12.3	3
ธุรกิจบริการ	117	29.3	2
ธุรกิจซื้อขายไป	234	58.4	1
รวม	400	100	

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจซื้อขายไปมากที่สุดมีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.4 รองลงมาคือธุรกิจบริการ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และน้อยที่สุดธุรกิจการผลิตหรืออุตสาหกรรม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
ประสบการณ์ทำงาน

(n=400)

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
น้อยกว่า 1 ปี	27	6.7	4
1-5 ปี	45	11.3	3
6-10 ปี	240	60.0	1
มากกว่า 10 ขึ้นไป	88	22.0	2
รวม	400	100	

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี มากที่สุด จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือมากกว่า 10 ขึ้นไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 45 คนคิดเป็นร้อยละ 11.3 และน้อยที่สุด จำนวน 27 คนคิดเป็นร้อยละ 6.7

sd

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการ
เข้ารับการอบรมทางด้านการควบคุมภายใน ในระยะเวลา 1 ปี

การเข้ารับการอบรม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
ไม่เคยเข้ารับการอบรม	260	65.10	1
1-3 ครั้ง	115	28.60	2
มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป	25	6.30	3
รวม	400	100	

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามการเข้ารับการอบรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมมากที่สุดมีจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65.10 รองลงมา เข้ารับการอบรม 1-3 ครั้ง จำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 28.6 และมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 6.3

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร แสดง จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในภาพรวม	\bar{X}	SD	ระดับการควบคุมภายใน	
			ควบคุมภายใน	ลำดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	4.20	0.19	มาก	1
2. ด้านการประเมินความเสี่ยง	4.18	0.23	มาก	2
3. ด้านกิจกรรมการควบคุม	3.69	0.96	มาก	3
4. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	3.07	0.93	ปานกลาง	5
5. ด้านการติดตามผล	3.26	0.82	ปานกลาง	4
รวม	4.18	0.23	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = .23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = .19$) รองลงมา คือด้านการประเมินความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = .23$) และด้านที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือด้านสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.07$, $SD = .93$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ใน
เขตกรุงเทพมหานคร แยกเป็นรายด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

(n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้าน สภาพแวดล้อมการควบคุม	\bar{X}	SD	ระดับการ	
			ควบคุม ภายใน	ลำดับ
1. ยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม	3.90	0.99	มาก	5
2. ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดี สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายใน องค์กร มีการติดตามผล ตรวจสอบ และประเมินผลจากการ ตรวจสอบภายใน และการตรวจสอบภายนอก	3.93	0.97	มาก	4
3. มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและ พัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน	4.23	0.76	มาก	1
4. มีโครงสร้างการรายงาน กำหนดอำนาจในการสั่งการและ ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับบุคคล จัดแบ่งสายงานและ การบังคับบัญชาที่ชัดเจน	3.95	0.85	มาก	3
5. มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผล และกำกับดูแลการ ปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายใน ที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.14	0.28	มาก	2
รวม	4.20	0.20	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ
ผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยภาพรวม อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X}= 4.20$, $SD = .20$) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุม
ภายในสูงมากที่สุด คือ มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาการดำเนินการ
ด้านการควบคุมภายใน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.23$, $SD .76$) รองลงมา คือ มีคณะกรรมการตรวจสอบ
ประเมินผล และกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด
อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.14$, $SD = .28$) และประเด็นที่มีการควบคุมภายใน
น้อยที่สุด คือ มีความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.90$, $SD =$
.99)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินความเสี่ยง

(n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง	\bar{X}	SD	ระดับการ	
			ควบคุม ภายใน	ลำดับ
1.มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของ หน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้	3.93	0.98	มาก	5
2.มีการระบุและประเมินความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร	3.95	0.85	มาก	4
3.สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อ ต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือ ลดความเสี่ยง	4.23	0.76	มาก	1
4.กำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และรับผิดชอบในการควบคุม ภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร	3.96	0.81	มาก	3
5. จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่ คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้	3.96	0.81	มาก	2
รวม	4.18	0.23	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง ของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $SD = .23$) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.76$) รองลงมา คือ จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = .81$) และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, $SD = .98$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ใน
เขตกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการควบคุม

(n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุม	\bar{X}	SD	ระดับการ	
			ควบคุม ภายใน	ลำดับ
1.มีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	3.55	0.66	มาก	4
2.เลือกพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์	4.15	0.27	มาก	1
3.จัดให้มีการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่ คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ	3.64	0.70	มาก	2
4.มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษ กรณีที่ บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัย อำนาจหน้าที่	3.53	0.65	มาก	5
5.มีมาตรฐานป้องกัน ดูแลรักษาทรัพย์สิน ติดตาม และ ตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตาม กฎ ระเบียบข้อบังคับ อย่างรัดกุมและเพียงพอ	3.60	0.69	มาก	3
รวม	3.69	0.96	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ
ผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านกิจกรรมการควบคุม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
(\bar{X} = 3.69, SD = .96) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมาก
ที่สุด คือ เลือกพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุ
วัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, SD = .27) รองลงมา คือ จัดให้มีการควบคุมผ่านทาง
นโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.64,
SD = 0.70) และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและ
บทลงโทษ กรณีที่บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ อยู่ในระดับ
มาก (\bar{X} = 3.53, SD = .65)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

(n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	\bar{X}	SD	ระดับการ	
			ควบคุม ภายใน	ลำดับ
1.มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ กับการดำเนินงาน	3.00	0.66	ปานกลาง	4
2.มีกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสม เพื่อ สนับสนุนการควบคุมภายใน	3.05	0.78	ปานกลาง	3
3.มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ ไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน	3.19	0.88	ปานกลาง	2
4.มีการสื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมี ผลกระทบต่อการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และ ทันกาล	3.35	0.99	ปานกลาง	1
5.มีช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร	2.77	0.85	ปานกลาง	5
รวม	3.07	0.93	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร โดย ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, $SD = .93$) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการสื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันกาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = .99$) รองลงมา คือ มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ ไว้ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, $SD = .88$) และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, $SD = .85$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ใน
เขตกรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผล

(n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ด้านการติดตามผล	\bar{X}	SD	ระดับการ	
			ควบคุม ภายใน	ลำดับ
1.มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน รายงานให้ผู้ กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ	2.77	0.98	ปานกลาง	5
2.กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการ แก้ไขอย่างทันกาล	3.39	0.78	ปานกลาง	4
3.มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.34	0.77	ปานกลาง	1
4.มีการติดตามผล แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ประเมินผล และการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน	2.94	0.97	ปานกลาง	3
5.มีกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	3.35	0.85	ปานกลาง	2
รวม	3.26	0.82	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ
ผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการติดตามผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.26$, $SD = .82$) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมาก
ที่สุด คือ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $SD = .77$) รองลงมา คือ มีการกำหนดแนวทางการรายงานผลการ
ตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD =$
 0.85) และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน
รายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.77$, $SD = .98$)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.13 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (n=400)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในภาพรวม	\bar{X}	SD	ระดับการควบคุมภายใน	
			ควบคุม	ลำดับ
1.ด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน	3.20	0.80	ปานกลาง	2
2.ด้านการชะลอรายได้ของงวดของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต	3.07	1.04	ปานกลาง	4
3.ด้านการปกปิดมูลหนี้	2.94	1.10	ปานกลาง	5
4.ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต	3.15	1.12	ปานกลาง	3
5.ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน	3.26	0.82	ปานกลาง	1
รวม	3.12	0.98	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, $SD = .98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs สูงมากที่สุด คือด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, $SD = .82$) รองลงมา คือด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $SD = .80$) และด้านที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือด้านการปกปิดมูลหนี้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 1.10$)

ตารางที่ 4.14 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการเลื่อนรายการในอนาคตมาเป็นรายการในงวดปัจจุบัน

(n=400)

ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ด้านการเลื่อนรายการในอนาคตมา เป็นรายการในงวดปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง			ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความเสี่ยง	
1.การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น	3.00	1.03	ปานกลาง	1
2.การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน	2.98	1.10	ปานกลาง	2
3.การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ การรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนั้นทันที	2.92	1.18	ปานกลาง	4
4.การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในระยะเวลาที่สั้นลง	2.92	1.18	ปานกลาง	3
รวม	3.20	0.80	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการเลื่อนรายการในอนาคตมาเป็นรายการในงวดปัจจุบัน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.80$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ

ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 1.03$) รองลงมา คือ การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 1.10$) และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ การรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนั้นทันที อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$, $SD = 1.18$)

ตารางที่ 4.15 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต

(n=400)

ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต	ระดับความเสี่ยง			ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความเสี่ยง	
1.การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำแล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว	3.14	1.03	ปานกลาง	1
2.การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยการลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป	3.01	0.94	ปานกลาง	4
3.การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยไม่ลงรายการทำให้ไม่พบรายได้ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือบัญชีถัดไป	3.05	1.00	ปานกลาง	3
4.การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าหรือเงินมัดจำแล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น	3.10	1.06	ปานกลาง	2
รวม	3.07	1.04	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, $SD = 1.04$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, $SD = 1.03$) รองลงมา คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคต โดยบันทึก

เงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าหรือเงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 1.06$) และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยการลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, $SD = 0.94$)

ตารางที่ 4.16 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปกปิดมูล
หนี้

(n=400)

ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ด้านการปกปิดมูลหนี้	ระดับความเสี่ยง			ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ ความเสี่ยง	
1.การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ ต่างๆ	3.34	1.12	ปานกลาง	1
2.การไม่ลงข้อมูลที่จำเป็นหรือมูลหนี้ลงในรอบบัญชี เพื่อถ่วงดุลให้บัญชีมีความสมดุล	3.10	1.20	ปานกลาง	3
3.การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทาง บัญชีมากเกินไป	3.19	1.16	ปานกลาง	2
4.บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่ง ข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทาง การเงิน	2.95	1.27	ปานกลาง	4
รวม	2.94	1.10	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของ
ผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปกปิดมูลหนี้ ในภาพรวม อยู่ในระดับปาน
กลาง ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 1.10$) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ อยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 1.12$) รองลงมา คือ การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระ
ทางบัญชีมากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, $SD = 1.16$) และ ประเด็นที่มีความเสี่ยง
น้อยที่สุด คือ บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงาน
แทนสัญญาเช่าทางการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, $SD = 1.27$)

ตารางที่ 4.17 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานครด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต

(n=400)

ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอกำไร ของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต	ระดับความเสี่ยง			ล ำ ด้ บ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความ เสี่ยง	
1.บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว	3.26	1.11	ปานกลาง	1
2.การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป	3.03	1.20	ปานกลาง	4
3.เพื่อสร้างความสมดุลให้กับบัญชีกำไร	3.13	1.11	ปานกลาง	3
4.เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกการชำระภาษี	3.18	1.11	ปานกลาง	2
รวม	3.15	1.12	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 1.12$) และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, $SD = 1.11$) รองลงมา คือ เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกการชำระภาษี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 1.11$) และประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, $SD = 1.20$)

ตารางที่ 4.18 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานครด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตตามงวดปัจจุบัน

(n=400)

ความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตตามงวดปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง			ลำดับ
	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความเสี่ยง	
1.การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อบัญชีเกิดความสมดุล	3.35	1.11	ปานกลาง	2
2.การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม	3.39	0.79	ปานกลาง	1
3.การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในงวดอนาคตตามงวดปัจจุบันเพื่อสร้างผลกำไรที่เกิดจริง	3.34	1.11	ปานกลาง	3
4.การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตตามงวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง	2.94	0.97	ปานกลาง	4
รวม	3.26	0.82	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตตามงวดปัจจุบัน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, $SD = 0.82$) และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.79$) รองลงมา คือ การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อบัญชีเกิดความสมดุล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 1.11$) และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตตามงวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, $SD = 0.97$)

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี

สถิติที่ผู้วิจัยใช้ทดสอบคือ ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95%

สมมติฐานของการวิจัย

การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี มีการแปลความหมายของข้อมูล เพื่อจัดระดับความสัมพันธ์แบ่งออกเป็นช่วง ดังนี้

มีค่าระหว่าง 0.80-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับมากที่สุด

มีค่าระหว่าง 0.60-0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับมาก

มีค่าระหว่าง 0.40-0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

มีค่าระหว่าง 0.20-0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย

มีค่าระหว่าง 0.00-0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.19 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับกับบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

การควบคุมภายในของ ผู้ประกอบการ SMEs	การบริหารความเสี่ยง จากการตกแต่งบัญชีในภาพรวม		
	สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)	p	ระดับความสัมพันธ์
การควบคุมภายใน	.72	.00*	มาก

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมพบว่า การควบคุมภายในมีความสัมพันธ์การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($r=.79$)

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการเลื่อนรายการจ่ายในอนาคตมาเป็นรายการจ่ายในงวดปัจจุบัน

การควบคุมภายในของ ผู้ประกอบการSMEs	การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการเลื่อน รายการจ่ายในอนาคตมาเป็นรายการจ่าย ในงวดปัจจุบัน			
	r	Sig (2-tailed)	ระดับการควบคุมภายใน	ลำดับ
1.ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.79	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	1
2.ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.60	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	5
3.ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.77	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	2
4.ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.76	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	3
5.ด้านการติดตามผล	0.69	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	4
โดยรวม	0.72	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม ($r = 0.72$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการเลื่อนรายการจ่ายในอนาคตมาเป็นรายการจ่ายในงวดปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.79$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.77$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.60$) มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต

การควบคุมภายในของ ผู้ประกอบการ SMEs	การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอ รายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต			
	r	Sig (2-tailed)	ระดับการควบคุมภายใน	ลำดับ
1.ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.68	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	1
2.ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.57	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	3
3.ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.64	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	2
4.ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.55	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	4
5.ด้านการติดตามผล	0.52	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	5
โดยรวม	0.59	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม ($r = 0.59$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.68$) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.64$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.52$) มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการปกปิดมูลหนี้

การควบคุมภายในของ ผู้ประกอบการSMEs	การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ด้านการปกปิดมูลหนี้			
	r	Sig (2-tailed)	ระดับการควบคุมภายใน	ลำดับ
1.ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.69	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	2
2.ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.59	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	3
3.ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.70	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	1
4.ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.56	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	4
5.ด้านการติดตามผล	0.52	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	5
โดยรวม	0.57	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม ($r = 0.57$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการปกปิดมูลหนี้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.70$) รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.69$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.52$) มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต

การควบคุมภายในของ ผู้ประกอบการSMEs	การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี			
	ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต			
	r	Sig	ระดับการควบคุมภายใน	ลำดับ
	(2-tailed)			
1.ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.63	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	4
2.ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.60	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	5
3.ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.69	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	3
4.ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.70	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	2
5.ด้านการติดตามผล	0.75	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	1
โดยรวม	0.67	.000*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม ($r = 0.67$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.75$) รองลงมา คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.70$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.60$) มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน

การควบคุมภายในของ ผู้ประกอบการ SMEs	การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไป ในอนาคตมางวดปัจจุบัน			
	r	Sig (2-tailed)	ระดับการควบคุมภายใน	ลำดับ
1.ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม	0.69	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	4
2.ด้านการประเมินความเสี่ยง	0.60	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	5
3.ด้านกิจกรรมการควบคุม	0.77	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	3
4.ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร	0.79	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	1
5.ด้านการติดตามผล	0.78	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	2
โดยรวม	0.78	.00*	มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม ($r = 0.78$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.79$) รองลงมาคือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.78$) และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($r=0.60$) มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการ
ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจSMEs สถิติที่ผู้วิจัยใช้ทดสอบคือ ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของ
เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95%
สรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.25 ตารางสรุปความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs โดยรวมและราย
ด้าน

การบริหารความเสี่ยงจากการ ตกแต่งบัญชี	การควบคุมภายในของผู้ประกอบการSMEs					โดยรวม
	สภาพแวดล้อมการ ควบคุม	การประเมินความ เสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม	สารสนเทศและการ สื่อสาร	การติดตามผล	
	r	r	r	r	r	
	Sig	Sig	Sig	Sig	Sig	
	ระดับความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์	
	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	
การเลื่อนรายการในอนาคตมาเป็น รายการในงวดปัจจุบัน	0.79 .000* มาก ยอมรับ	0.60 .000* มาก ยอมรับ	0.77 .000* มาก ยอมรับ	0.76 .000* มาก ยอมรับ	0.69 .000* มาก ยอมรับ	0.72 .000* มาก ยอมรับ
การชะลอรายได้ของงวดปัจจุบัน ออกไปอนาคต	0.68 .000* มาก ยอมรับ	0.57 .000* ปานกลาง ยอมรับ	0.64 .000* มาก ยอมรับ	0.55 .000* ปานกลาง ยอมรับ	0.52 .000* ปานกลาง ยอมรับ	0.59 .000* ปานกลาง ยอมรับ
การปกปิดมูลหนี้	0.69 .000* มาก ยอมรับ	0.59 .000* ปานกลาง ยอมรับ	0.70 .000* มาก ยอมรับ	0.56 .000* ปานกลาง ยอมรับ	0.52 .000* ปานกลาง ยอมรับ	0.57 .000* ปานกลาง ยอมรับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการควบคุมภายในของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษานำมาเป็นแนวทางในการควบคุมบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ ประชากรและการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน ตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทธุรกิจ ประสบการณ์ทำงาน และการเข้ารับการอบรมด้านการควบคุมภายใน และการควบคุมภายในของ COSO ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามผล ตัวแปรตาม ประกอบด้วย การเลื่อนรายจ่าย การชะลอรายได้ การปกปิดมูลหนี้ การชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ประกอบด้วย ด้านความ เครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์ สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analytical statistics) สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาได้แก่ หาค่าจำนวนความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) \bar{x} ค่าความเบี่ยงมาตรฐาน (SD.) สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (inferential analytical statistics) โดยการทดสอบความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

5.1.สรุปผลการวิจัย

การสรุปการวิจัยครั้งนี้ แยกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs

ปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 46 – 55 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ประกอบธุรกิจซื้อมาขายไปมีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับกรอบรม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ปรากฏผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือด้านการประเมินความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือด้านสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก

ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนากิจการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผล และกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม อยู่ในระดับมาก

ด้านการประเมินความเสี่ยง ของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ อยู่ในระดับมาก และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้อยู่ในระดับมาก

ด้านกิจกรรมการควบคุม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ เลือกพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ จัดให้มีการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก) และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษ กรณีที่บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ อยู่ในระดับมาก

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร โดย ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาราย ประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการสื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับ ประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อ การควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันกาล อยู่ในระดับปาน กลาง รองลงมา คือ มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ วั้ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นหมวดหมู่และเป็น ปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีช่องทางให้ พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร อยู่ใน ระดับปานกลาง

ด้านการติดตามผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ มีการกำหนดแนวทางการ รายงานผลการตรวจสอบภายในให้ชี้ตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน รายงานให้ ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ปราบกฏผล ดังนี้

จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการ ตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการเลื่อนรายการจ่ายในอนาคตมา เป็นรายการจ่ายในงวดปัจจุบัน

ด้านการเลื่อนรายการจ่ายในอนาคตเป็นรายการจ่ายในงวดปัจจุบัน ในภาพรวม อยู่ในระดับปาน กลาง และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูง มากที่สุด คือ การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่า เบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน อยู่ใน ระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ การรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนใน งวดนั้นทันที อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การ ชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคต โดย

บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าหรือเงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยการลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการปกปิดมูลหนี้ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางบัญชีมากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทางการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกการชำระภาษี อยู่ในระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อบบัญชีเกิดความสมดุล อยู่ในระดับปานกลาง และ ประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม พบว่า การควบคุมภายในมีความสัมพันธ์การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยรวมกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน

การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน โดยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง

ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการปกปิดมูลหนี้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก มี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปประเด็นสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ทำบัญชีธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 46 – 55 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ประกอบธุรกิจซื้อมาขายไปมีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม รองลงมา คือด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน มีคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผล และกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม ด้านการประเมินความเสี่ยง พบว่า สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้ ด้านกิจกรรมการควบคุม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ เลือกรูปแบบกิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ จัดให้มีการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษ กรณีที่บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการสื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันกาล มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ วัฏจักรหมุน สมบูรณ์เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ด้านการติดตามผล ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อย

ที่สุด คือ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน รายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการเลื่อนรายการในอนาคตมาเป็นรายการในงวดปัจจุบัน พบว่า การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน และการสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ การรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนั้นทันที ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต พบว่า การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคต โดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าหรือเงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยการลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนด เพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป ด้านการปกปิดมูลหนี้ พบว่า การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในงบบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางบัญชีมากเกินไป บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทางการเงิน ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต พบว่า บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบเลี่ยงการชำระภาษี การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน พบว่า การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่องบบัญชีเกิดความสมดุล การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม พบว่า การควบคุมภายในมีความสัมพันธ์การบริหารความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก การควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs โดยภาพรวม มี

ความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต และมีความสัมพันธ์กับการปกปิดมูลหนี้

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 เพื่อศึกษาการควบคุมภายในของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจSMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือด้านสารสนเทศและการ เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า

ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผล และกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม ปิยพร บรรดาศักดิ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องระบบการควบคุมภายในตามแนว COSO พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ควรดำเนินการจัดทำข้อกำหนดด้านจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงาน และจัดให้มีข้อกำหนดห้ามปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ควรจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบงานต่างๆ ที่สำคัญ เช่น ระบบแผนงานและงบประมาณ ระบบการเงิน ระบบพัสดุ ควรพัฒนา การแบ่งแยกหน้าที่งานเพื่อการควบคุมภายในที่เหมาะสม และข้อกำหนดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ พร้อมบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ ส่วนด้านการติดตามและการประเมินผล ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างแผนงานที่ตั้งไว้กับการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง และกำหนดให้มีการประเมินผลการควบคุมภายในด้านการเงินอย่างเพียงพอและเป็นลายลักษณ์อักษร สอดคล้องกับแนวคิดการควบคุมภายในของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (2544) ซึ่งปัจจุบันนี้องค์การบริหารส่วนตำบลยังคงใช้ระเบียบฉบับนี้อยู่ คือ องค์ประกอบทั้ง 5 ประการ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน โดยสภาพแวดล้อมของการควบคุมเป็นรากฐานที่จะทำให้องค์ประกอบอื่นๆ ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการควบคุมภายในเป็นพื้นฐานสำคัญทำให้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบอื่นๆ องค์ประกอบทั้ง 5 นี้ สอดคล้องกับ นรินทร์ คำชู (2559) การศึกษาปัญหาการควบคุมภายในด้านการเงินและการ

บัญชีของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ผู้ศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ 2 ประการ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการควบคุมภายในการปฏิบัติงานด้านการการเงิน และบัญชีขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดนนทบุรี ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สีสาศ คุณพอง (2558) ศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยง ทัวทั้งองค์การตามกรอบแนวคิด COSO-ERM กรณีศึกษา: บริษัท เด สเต โค (เอเชีย) จำกัด ผลการศึกษา พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของบริษัท มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนโดยนโยบายบริษัท ซึ่งพนักงาน ทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยมีการประเมินจากฝ่ายทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงวัตถุประสงค์ด้านกฎหมายและระเบียบจากปัจจัยภายนอกด้วย พบว่ามีปัจจัยที่บริษัทไม่ได้มีการระบุ เหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากสภาวะภายนอกองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม การกำหนดแผนการบริหารจัดการเรื่อง เงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น เหตุการณ์ความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกอาจจะส่งผลกระทบต่อทำให้การดำเนินธุรกิจไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นบริษัทฯ จึงควรมีการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการรองรับผลกระทบของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น พบว่าบริษัทมีการพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอและ ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานและมีการพิจารณาความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร สอดคล้องกับ อรรถวรรณ คำกระโทก (2554) ศึกษาปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ได้แก่โครงสร้างการจ้ดองค์กร นโยบายและวิธีบริหารบุคคล การมอบอำนาจ การแบ่งแยกหน้าที่ และการปฏิบัติงานที่สนับสนุนการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การบริหารความเสี่ยง การป้องกันความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ได้แก่ การรับเงิน การจ่ายเงิน การยืม การเก็บรักษาเงิน เงินสดย่อย การบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงิน การอนุมัติ การสอบทาน สินทรัพย์ถาวร การกระทบยอด ด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผลองค์กรบริหารส่วนตำบลมีการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กมลวรรณ พุฒชาติ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายใน โดยการประเมินตนเอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ พนักงานในสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่า ภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมด้านการควบคุมมากที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และเห็นด้วยปานกลางในด้านการติดตามและประเมินผลและด้านการประเมินความเสี่ยง ผลการทดสอบโดยสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ได้แก่กลุ่มอายุ 20-30 ปี กับ 31-40 ปี และ

อายุ 40 ปีขึ้นไป การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO กับการนำ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่าหากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเชิงบวกกับการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO ทำให้มีระดับความรู้ความเข้าใจมาก ยกเว้นด้านการติดตามและประเมินผล ความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อการนำระบบ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงานพบว่า ในภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ด้านความเสี่ยงมากที่สุด รองลงมาคือด้านการควบคุมความเสี่ยงและด้านวัตถุประสงค์ของ CSA หน่วยงานตรวจสอบภายใน ควรเพิ่มการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของ CSA ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินผลและการประเมินความเสี่ยง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการนำระบบ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ ทิพย์สุดา เมฆฉาย (2550) ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดด้านการควบคุมภายในของ COSO กับระบบการควบคุมภายในของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ผู้บริหารมีการส่งเสริมการมีจริยธรรมในการทำงานความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจได้ ความโปร่งใสโดยมีการจัดทำจรรยาบรรณของพนักงาน คู่มือวินัยของพนักงานและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่พนักงานในการปฏิบัติงานแต่ธนาคารมิได้กำหนดวิธีหรือขั้นตอนในการสร้างสภาพแวดล้อมของการควบคุม การประเมินความเสี่ยงธนาคารมีการประเมินการควบคุมภายในออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ให้ส่วนงานผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประเมินและการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ ให้ส่วนงานตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบภายนอกเป็นผู้ประเมิน ซึ่งในการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ผู้บริหาร หัวหน้าสายงานหรือพนักงานผู้รับมอบหมายจะเป็นผู้ระบุปัจจัยเสี่ยง ด้านกิจกรรมควบคุม ธนาคารมีการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน มีการแบ่งแยกหน้าที่และมีการสอบทานการปฏิบัติงานโดยผู้บริหารและหัวหน้าส่วนงาน การประเมินผลการดำเนินงานในธนาคารใช้เครื่องมือวัดผลทางการเงิน ได้แก่การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การใช้งบประมาณและต้นทุนการดำเนินงานมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานของสาขา นอกจากนี้ธนาคารมีการแนะนำเครื่องมือประเมินผลสมัยใหม่ ได้แก่ ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน บัตรบันทึกคะแนนสมดุมาใช้ประเมินผล ด้านสารสนเทศและการสื่อสารธนาคารให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อถือได้ของสารสนเทศและมีการเปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสาขารวมทั้งรับข้อเสนอแนะ ด้านการติดตามและประเมินผล ธนาคารมีการกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลในการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานเปรียบเทียบแผนงานและผลการดำเนินงาน มีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านการประเมินความเสี่ยง พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้ ด้านการ

ประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีความเข้าใจมากพอถึงผลกระทบจากความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นอาจจะส่งผลกระทบต่อเป้าหมายได้ ดังนั้นบริษัทจะต้องมีการจัดให้พนักงานทุกระดับได้มีการวัดระดับความเข้าใจ หรือทดสอบความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการกระตุ้นให้พนักงานและทบทวนความเข้าใจต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ สายชล (2549) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารพาณิชย์ ในงานวิจัยระบุว่าผู้ปฏิบัติงานยังไม่มี ความเข้าใจมากพอ ในกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและผลกระทบจากความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในองค์กร อาจจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมของธุรกิจไม่ว่าจะเป็นผล ประกอบการหรือแม้แต่ภาพลักษณ์องค์กร สอดคล้องกับคู่มือตรวจสอบความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารแห่งประเทศไทย (2552, น.3-66) ได้อธิบายปัจจัยความเสี่ยงที่เกิดจากคน ถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานเกิดจากกระบวนการทำงานผิดพลาดหรือการควบคุมภายในไม่เพียงพออันอาจนำไปสู่การทุจริตทั้งภายในและภายนอก ดังนั้นการให้ความสำคัญในการคัดเลือกพนักงาน การอบรมและการพัฒนาจะทำให้องค์กรได้พนักงานที่มีคุณสมบัติประสพการณ์และความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ พิงพิศ (2550) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของบริษัท บुरพาอุตสาหกรรม จำกัดพบว่าระดับความ คิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของพนักงานมีความรู้ความ เข้าใจในกิจกรรมการควบคุมภายในที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และสอดคล้องกับ โมฮัมเหม็ดเอวาร์ (2018) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของแนวทางแผนปฏิบัติการ การประเมินความเสี่ยงในการควบคุมเป็นงานที่ยากลำบากซึ่งต้องอาศัยประสพการณ์ การพัฒนาแผนการปฏิบัติการเพื่อช่วยในการอบรมการประเมินความเสี่ยงด้านการควบคุมและเพื่อนำเสนอผลการตรวจสอบความถูกต้องของแผนปฏิบัติการ การใช้แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการศึกษาเพื่อประเมินความเสี่ยงในการควบคุม แผนปฏิบัติการเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม

ด้านกิจกรรมการควบคุม ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ เลือกพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ จัดให้มีการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษ กรณีที่บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ สอดคล้องกับ ลีลาศ คุณพอง (2558) ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสอดคล้องกับกรอบ การบริหารความเสี่ยง COSO-ERM โดยบริษัทมีการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงานโดยมีการจัดทำ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและคู่มือในการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานของบริษัท พนักงานมีการแบ่งแยกหน้าที่ และมีการสอบทานการ ปฏิบัติงานโดยผู้บริหารและหัวหน้าส่วนงาน มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานในกรณีฉุกเฉินเพื่อ!เองกันปัญหาที่อาจเกิด จากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า การ

ประเมินผลงานของบริษัทจะใช้เครื่องมือ วัดผลทางการเงิน นอกจากนี้บริษัทมีการนำเครื่องมือ ประเมินผลสมัยใหม่ได้แก่ ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน KPI มาใช้ในการประเมินผลดำเนินงานของ แต่ละแผนกและแต่ละบุคคล มีการบันทึกรายการไม่ครบถ้วนในงบการเงิน หน่วยงานควรกำหนด กระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานตามนโยบายกฎเกณฑ์ระเบียบและ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เช่น การมีระเบียบและคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อให้มีความชัดเจน และง่ายต่อการปฏิบัติและสอดคล้อง กับปริมาณและความซับซ้อนของธุรกรรมเพื่อให้เกิดความ มั่นใจว่ากระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพ เหมาะสมและสามารถบรรลุเป้าหมายตามกลยุทธ์ของหน่วยงาน

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการ สื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อ การควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันกาล มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ ไว้ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน และประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร สอดคล้องกับ ลีลาศ คุณพอง (2558) ด้าน สารสนเทศพบการดำเนินงานด้านสารสนเทศโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับดีเนื่องสารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจของผู้บริหารมีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันตามกำหนดเวลา ข้อมูลความเพียงพอและแน่ใจ ในความปลอดภัยของระบบสารสนเทศในบริษัทมี การนำโปรแกรมที่ทันสมัยมาใช้ในบริษัทนั้นคือ โปรแกรม Oracle ช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อเผยแพร่ แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคน รับทราบและเข้าใจตรงกันทั้งจากระดับผู้บริหารลงมาสู่ผู้ปฏิบัติงานจริง การรับทราบข้อมูลข่าวสาร และการทำความเข้าใจในสารสนเทศมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องต่างๆ ว่า การสื่อสารทางการส่งเมลล์ ทั้งภายนอกและภายในบริษัทให้มีการยืนยันด้วยว่ามีการรับอีเมลล์ที่ส่ง หรือยัง นอกจากนี้ทางเมลล์ แล้วบริษัทยังมีช่องการสื่อสารอื่นไม่ว่าจะเป็นไลน์เฟสบุ๊ค เพื่อเพิ่มความสะดวก รวดเร็วให้กับ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหาร ลูกค้า ผู้ จำหน่ายสินค้า หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ สมนึก จง ไพบุลย์กิจและคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินและการปรับปรุงการควบคุมภายในการรับและ การจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิดของ COSO: กรณีสึกษาหน่วยงานผลิตและจำหน่ายยา พบว่า ด้าน สภาพแวดล้อม ในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การสร้าง จิตสำนึก และตระหนัก ในการปฏิบัติหน้าที่ การให้พนักงานมีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็น มีส่วนร่วมในการแก้ไข ข้อบกพร่องวิธีปฏิบัติงาน พนักงานยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนการ สื่อสารระหว่างแผนกยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน การปฏิบัติงานตามความเคยชิน ขาด ความระมัดระวังรอบคอบ ไม่มีการติดตามผล หรือติดตามหาสาเหตุที่แท้จริง องค์กรประกอบด้าน สารสนเทศและการสื่อสารในด้านนี้มีการควบคุมที่ดีมีทั้ง Intranet ซึ่งองค์กรได้มีการพัฒนาด้าน สารสนเทศโดยองค์กรและบุคคลภายนอก ทำให้สามารถได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ด้านการ สื่อสารพบว่า มีการสื่อสารแบบสองทางน้อยมาก ซึ่งทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ระบบการควบคุม

ภายในเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือด้านการปฏิบัติงาน พบว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานของบริษัทที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันมีจุดอ่อนที่ส่งผลให้การควบคุมภายในของหน่วยงาน เสื่อมสภาพและให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการขออนุมัติจำหน่ายทรัพย์สิน ให้ตรงตามงวดระยะเวลาที่เกิดขึ้นจริง พนักงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบหาสาเหตุของปริมาณสินค้าคงเหลือที่ขาด หรือเกินบัญชีจากการตรวจนับ ควรติดตามสาเหตุที่แท้จริงอย่างทันท่วงที หน่วยงานผลิตไม่ตรวจสอบข้อมูลที่บันทึกการผลิต ทำให้บัญชีได้รับข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่มีการเข้าตรวจสอบแบบฉบับลงในหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง หน่วยงานผลิตและจำหน่าย ไม่มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการบริหารสินค้าคงคลัง การวางแผนภาษี การแข่งขันกับตลาดที่เป็นคู่แข่ง

ด้านการติดตามผล โดยภาพรวม พบว่า ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ประเด็นที่มีการควบคุมภายในน้อยที่สุด คือ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน รายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ ลีลาศ คุณพอง (2558) การติดตามและประเมินผล (Monitoring) กรณีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนการดำเนินงานด้วยตนเองหรือการ ร่วมกันแก้ไขปัญหา ปรับปรุงข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของบุคลากรและการประเมินผลการ ดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บริหารทราบโดยมีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง พบว่าผู้ปฏิบัติงานได้มีการจัดทำรายงานสรุปผลตาม KPI ของแต่ละบุคคลอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน และหัวหน้าหรือผู้จัดการในแต่ละแผนกจะส่งรายงานสรุปภาพรวมมายังส่วนฝ่ายบริหารเพื่อทำการ ประเมินผลงานผลและปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

5.2.2 เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน และประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ การรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนั้นทันที

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดย

บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคต โดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าหรือเงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น และประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยการลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการปกปิดมูลหนี้ พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางบัญชีมากเกินไป และประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทางการเงิน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกเลี่ยงภาษี และประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน พบว่า ประเด็นที่มีความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีสูงมากที่สุด คือ การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่องบบัญชีเกิดความสมดุล และประเด็นที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด คือ การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง สอดคล้องกับ ดวงนภา ทรัพย์แสนดี (2559) ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 114 คน มีอายุ 35-44 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 194 คน ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี ลักษณะประเภทของกิจการตรวจสอบบัญชี ส่วนใหญ่กิจการ ซื่อมาขายไป ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีสังกัดสำนักงานบัญชี ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี ภาษีอากรที่มีต่อเนื้อหา เข้าใจการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล และเข้าใจการคำนวณหาภาษีเงินได้ มูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชีของผู้สอบบัญชี พบว่า พบว่า มูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชีการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวด

ปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้นมากที่สุด ผลของการศึกษามูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชีของผู้สอบบัญชี พบว่า เพื่อเป็นการสร้างประโยชน์ให้แก่บริษัท เป็นการลดภาษีในทางใดทางหนึ่ง ลดค่าใช้จ่าย ตัดทอนสิ่งที่ทำให้จำเป็นต้องเสียภาษีมากขึ้นออกไป เป็นการเอื้อประโยชน์ของรายจ่ายให้แก่บริษัทนั้น ผลของการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า ความคิดเห็นของการเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น การชะลอรายไต้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายไต้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายไต้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ การไม่ลงรายการบัญชีเพื่อเป็นการสร้างภาระทางบัญชีมาก การลดค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม มีความสำคัญกับการตกแต่งบัญชี มากที่สุด และทำให้มีผลต่อรายงานทางการเงิน ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็น คือด้านอายุและประสบการณ์ทำงาน จะส่งผลต่อการยอมรับข้อแตกต่างในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี มีผลต่อความคิดเห็นการรับรู้การเข้าใจในตกแต่งบัญชี สอดคล้องกับ แดนิจิล่า มิลอส สปริก อีนา ปิเซียนา และ ซิลเวีย ออซาร์จ (2017) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรใน บริษัทจดทะเบียนประเทศโครเอเชีย ผลการศึกษา พบว่า ERM ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การพัฒนา ส่วนใหญ่มีค่าดัชนี ERM ต่ำคิดเป็นร้อยละ 38 ของบริษัท ที่ไม่มีองค์ประกอบของระบบ ERM ผลลัพธ์ที่น่ากังวลที่สุดคือร้อยละ 28 ของบริษัท ที่วิเคราะห์แล้วก็ไม่ได้จัดการความเสี่ยง สอดคล้องกับ เอ็น จี โววเซนโกและ เอ็ม จี โฮลินา (2017) ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีบริหารความเสี่ยงมากขึ้นในบริษัทการเงิน หลังจากวิกฤตการณ์ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง ทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีการสร้างแผนกบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจในความมั่นคงทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เครื่องมือบริหารความเสี่ยงเข้าใจและนำไปใช้ในการระบุความเสี่ยงที่มีอยู่จริง ขึ้นอยู่กับการแก้ปัญหา เช่นเดียวกับคุณภาพของระบบการจัดการทั้งองค์กรระบบใบเสร็จรับเงินของรายได้ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงบางอย่าง บริษัทสามารถมั่นใจได้ว่าเงื่อนไขสำหรับการสร้างระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพที่จะรักษาความมั่นคงทางการเงินของบริษัท และเพื่อให้แน่ใจว่าการเจริญเติบโตมีมูลค่าทางธุรกิจ สอดคล้องกับ โจเซฟิน อีเวอร์ริง เฟรดดิก คิงวอล (2016) ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร และการใช้กรอบการทำงานของ COSO ตามกรอบแนวคิดของบริษัทที่เปิดเผยในประเทศสวีเดน ผลการศึกษาพบว่า บริษัท ใช้กรอบงานของ COSO แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับบริบททางธุรกิจและสถานการณ์ของบริษัท การหาแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่มาใช้บริษัทและเพื่อให้แน่ใจว่าพนักงานมีความพร้อมในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

5.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในและความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การควบคุมภายในมีความสัมพันธ์การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ด้านการเลื่อนรายจ่ายในอนาคตมาเป็นรายจ่ายในงวดปัจจุบัน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุม มี และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านการชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านการปกปิดมูลหนี้ พบว่า ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มี และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านการชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต พบว่า ด้านการติดตามผล ด้านสารสนเทศ และการสื่อสาร และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน พบว่า ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามผล และด้านที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

การบริหารความเสี่ยงในด้านการระบุความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยงและด้านการติดตามประเมินผลและการรายงานมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานโดยรวมของธุรกิจ SMEs ซึ่งหมายความว่า หากธุรกิจ SMEs สามารถบริหารความเสี่ยงในทุกๆ ด้านได้ดี ก็จะทำให้ผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ดีขึ้นด้วย เช่นเดียวกัน

5.2.4 เพื่อนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการควบคุมบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับดวงนภา ทรัพย์แสนดี เป็นการสร้างประโยชน์ให้แก่บริษัท ลดภาษี ลดค่าใช้จ่าย ตัดทอนสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องเสียภาษีมากขึ้นออกไป เป็นการเอื้อประโยชน์ของรายจ่ายให้แก่บริษัทนั้น ในด้านความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า ความคิดเห็นของการเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคต โดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้ง

ที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ การไม่ลงรายการบัญชีเพื่อเป็นการสร้างภาระทางบัญชีมาก การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม มีความสำคัญกับการตกแต่งบัญชีมากที่สุด และทำให้มีผลต่อรายงานทางการเงิน ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็น คือด้านอายุ และประสบการณ์ทำงาน จะส่งผลต่อการยอมรับข้อแตกต่างในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี มีผลต่อความคิดเห็นการรับรู้การเข้าใจในตกแต่งบัญชี สอดคล้องกับ สุวินชา การพัชชี และ อภิรดา สุทธิสานนท์ (2556) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุและประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษามีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยอายุและประสบการณ์การทำงานมีผลต่อคุณภาพของงาน ปริมาณของงาน เวลา วิธีการและค่าใช้จ่าย ส่วนระดับการศึกษามีผลต่อคุณภาพของงานและปริมาณของงาน ปัจจัยการบริหาร ด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO สอดคล้องกับ มลวรรณ พุฒชาติ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายใน โดยการประเมินตนเอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ พนักงานในสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยงแตกต่างกัน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO กับการนำ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า หากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเชิงบวกกับการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO ทำให้มีระดับความรู้ความเข้าใจมาก ยกเว้นด้านการติดตามและประเมินผล ความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่มีต่อการนำระบบ CSA มาใช้ในการปฏิบัติงานพบว่า ในภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ด้านความเสี่ยงมากที่สุด รองลงมาคือด้านการควบคุมความเสี่ยงและด้านวัตถุประสงค์ของ CSA หน่วยงานตรวจสอบภายในควรเพิ่มการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของ CSA ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินผล และการประเมินความเสี่ยง สอดคล้องกับโกลซาโรวา (2016) ศึกษาเกี่ยวกับ การวิเคราะห์ความเสี่ยงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพ ทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบมีการสร้างแยกแผนกบริหารความเสี่ยง ระบบบริหารความเสี่ยงจะสร้างเสถียรภาพทางการเงิน การสร้างความมั่นใจในความมั่นคงทางการเงิน การควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพจะช่วยในการจัดการกับคู่ค้าและธนาคารที่จะช่วยลดความเสี่ยงขององค์กรจำนวนมากและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจระบบการควบคุมภายในให้เจ้าของธุรกิจที่มีการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินและองค์กรช่วยในการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานความผิดพลาด การกำหนดขั้นตอนวิธีการควบคุมความเสี่ยงและการควบคุม

ความเสี่ยง การพัฒนาของระบบการจัดการความเสี่ยงจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารความเสี่ยง ในการดำเนินงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ระบบสารสนเทศและการควบคุม เป็นการสร้าง เสถียรภาพทางการเงินช่วยให้การปรับปรุงคุณภาพของงานของการจัดการความเสี่ยงในบริษัท มี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ดินิส เฮนซ์ (2019) ศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและความเสี่ยง ด้านการตรวจสอบ พบว่า ความซับซ้อนด้านไอทีก่อให้เกิดความท้าทายสำหรับผู้สอบบัญชีในการ ประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในและการตรวจจับการบัญชีผิดปกติ สอดคล้องกับแอนนา มิ ชิอุลา (2015) ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงขององค์กรในโครงสร้างและแนวทางการบริหารความ เสี่ยงอุตสาหกรรมการบิน พบว่า ความจำเป็นในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง ที่พัฒนาเพื่อ สนับสนุนธุรกิจ SMEs ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ปัญหาสำคัญในการ ดำเนินการจัดการความเสี่ยงและวิธีการปรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง เกิดจากการจัดสรร ทรัพยากรภายใน และธุรกิจ SMEs ภายในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาแนะนำว่าการ จัดการความเสี่ยงจำเป็นต้องเชื่อมโยงกับแผนธุรกิจขององค์กรผ่านกระบวนการจัดการความเสี่ยงที่ ปรับให้เหมาะสมกับขนาดขององค์กร และไม่สอดคล้องกับ นฤมล ถนอมพงษ์ชาติ (2550) การใช้ปัจจัย และองค์ประกอบความเสี่ยงในการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน ผล การศึกษา พบว่า ประเภทธุรกิจและขนาดเงินทุนจดทะเบียนของธุรกิจ ระยะเวลาในการทำงานใน วิชาชีพตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความคิดเห็นในการ ประเมินปัจจัยองค์ประกอบความเสี่ยงและปัจจัยองค์ประกอบการควบคุมภายใน จากการวิจัยพบว่ การใช้องค์ประกอบความเสี่ยงของผู้ตรวจสอบภายในไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สำหรับความเป็น อิสระของผู้ตรวจสอบภายในจะพบว่าประเภทของธุรกิจ ขนาดเงินทุนจดทะเบียนของธุรกิจ ระยะเวลา ในการทำงานในวิชาชีพตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับ ความคิดเห็นในการประเมินปัจจัยองค์ประกอบความเสี่ยงและปัจจัยองค์ประกอบการควบคุมภายใน สอดคล้องกับแอนนี่ อี ลันด์ควิช (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยง ERM ระดับองค์กรที่ วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า การใช้ ERM เป็นแนวทางการบริหารงานเชิงรุกโดย คณะกรรมการ โดยการระบุ ประเมินและลดความเสี่ยง และสอดคล้องกับมาร์ช อูเลอร์ริช (2018) ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในธุรกิจและสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงของ บริษัท เป็นผลให้ ความต้องการสำหรับวิชาชีพการตรวจสอบมีการเปลี่ยนแปลงและเรียกร้องให้ใช้เทคโนโลยีการ ตรวจสอบใหม่เช่นการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ระบุการยอมรับอย่างสูงของการตรวจสอบอย่าง ต่อเนื่องโดยผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานตรวจสอบภายในและ บริษัท ตรวจสอบภายนอก ทำการ วิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 สรุปผลข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและ ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ในการศึกษาครั้งนี้พบว่ามีปัญหาในการทำวิจัย 5 ประการ

1. ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ควรมีการจัดอบรมพนักงานใหม่เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และควรจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการประเมินความเสี่ยง ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของบริษัทไว้อย่างชัดเจน ซึ่งพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยมีการประเมินจากฝ่ายทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง บริษัทฯ จึงควรมีการกำหนดแนวทางที่ เหมาะสมในการรองรับผลกระทบ ของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

3. ด้านกิจกรรมการควบคุม ควรกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงานโดยจัดทำ ขั้นตอนการปฏิบัติงานและคู่มือในการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานของบริษัท แบ่งแยกหน้าที่และมีการสอบทานการปฏิบัติงานโดยผู้บริหารและหัวหน้า ส่วนงาน มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานในกรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ปัญหาที่อาจเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ใช้เครื่องมือวัดผลทางการเงิน ดัชนีวัดผลการปฏิบัติงาน KPI มาใช้ในการประเมินผลดำเนินงานของแต่ละแผนกและแต่ละบุคคล

4. ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ควรมีการนำโปรแกรมที่ทันสมัยมาใช้ในบริษัท เช่น โปรแกรม Oracle ช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อเผยแพร่ แผนการปฏิบัติงานให้บุคลากรทุกคน รับทราบและเข้าใจตรงกันทั้งจากระดับผู้บริหารลงมาสู่ผู้ปฏิบัติงาน การสื่อสารทางการส่งเมลล์ ทั้งภายนอกและภายในบริษัท มีการโทรยืนยันด้วยว่ามีกรรับอีเมลล์ที่ส่งหรือยัง ช่องการสื่อสาร อื่นไม่ว่าจะเป็นไลน์เฟสบุ๊ค เพื่อเพิ่มความสะดวก ให้กับผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหาร ลูกค้า ผู้ จำหน่ายสินค้า หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring) เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรและการประเมินผลการดำเนินงานเป็นสายลักษณะอักษรเสนอผู้บริหาร ทราบโดยมีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง โดยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีการจัดทำรายงานสรุปผลตาม KPI ของแต่ละบุคคลอย่างต่อเนื่องและส่งรายงานสรุปภาพรวมมายังฝ่ายบริหารเพื่อทำการ ประเมินผลงานและปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่ามีปัญหาในการทำวิจัย 3 ประการ ซึ่งหากมีการวิจัยในครั้งต่อไปควรจะได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้แก่

1.ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี อาจมีปัจจัยอื่นๆอีกหลายปัจจัยที่ผู้ศึกษาไม่ได้รวมไว้ในแบบสอบถามนี้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพสำหรับปัจจัยอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมและนำไปสู่งานวิจัยที่ดีขึ้นต่อไป

2.การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอาจน้อยเกินไป รวมถึงช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ซึ่งมีผลกระทบต่อกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรง

3.3 ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ผู้จัดการ โดยจะสัมภาษณ์ความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ในจำนวนทั้งหมด 20 คน จากการจับฉลากแบ่งเขต 6 เขต โดยเลือกมาตามสัดส่วนของประชากร ได้ข้อเสนอแนะ ตามรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านระบบการควบคุมภายใน ปรากฏผล ดังนี้

ด้านที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ประเด็นที่มีการควบคุมภายในสูงมากที่สุด คือ การควบคุมภายในควรมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผล และกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม

การประเมินความเสี่ยง สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้

เลือกพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ จัดให้มีการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษ กรณีที่บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่

ควรมีการสื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันกาล มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ ไว้ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน มีช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร

มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ มีการกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน รายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ด้านการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี ปรากฏผลดังนี้

มุ่งตรวจสอบการเลื่อนรายการในอนาคตมาเป็นรายการในงวด การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ การรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนั้นทันที

วางแผนตรวจสอบเกี่ยวกับการชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปแสดงในงวดอนาคตโดยบันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าหรือเงินมัดจำ จากนั้นรับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น การชะลอรายได้งวดปัจจุบันออกไปไว้ในงวดอนาคตโดยการลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป

ตรวจสอบมูลหนี้โดยการปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางบัญชีมากเกินไป บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทางการเงิน

วางแผนกำไร การชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกการชำระภาษี การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป

ตรวจสอบค่าใช้จ่าย ตรวจสอบการขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน มีประเด็นที่มีความเสี่ยงสูงมากที่สุด คือ การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เกิดกำไรที่เกินไปจากเดิม การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่อบบัญชี

เกิดความสมดุล การขยับค่าใช้จ่ายที่จะทำให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง

บรรณานุกรม

- กัตัญญู หิรัญญูสมบุญ. (2545). **การจัดการธุรกิจขนาดย่อม**. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ: บริษัท เท็กซ์ แอนด์เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.
- กมลวรรณ พุฒชาติ. 2553. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายในโดยการประเมินตนเองของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงการคลัง.กรมบัญชีกลาง. 2558. **แนวปฏิบัติระบบการควบคุมภายในภาครัฐการ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักบัญชีและตรวจสอบภายในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. **“ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ด้วยการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมภายใน พ.ศ.2544”**กรุงเทพฯ: สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. 2544 ค้นคว้าวันที่ 10 มกราคม 2558 จาก <http://www.oag.go.th/News/OrderOAG/Order08.jsp>
- จกกลณี สิริยะวงศ์ (2551). **ปัญหาควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของเทศบาลตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ. บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐพรรณ บุญเรือง. 2549. **แนวทางการจัดทำการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชี สำหรับสถานีวิจัยและศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในจังหวัดเชียงใหม่**.การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงนภา ทรัพย์แสนดี. (2559). **ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการตกแต่งบัญชีของห้างหุ้นส่วนจำกัดในเขตกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี.
- ทิพย์สุดา เมฆฉาย. 2550. **การศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดด้านการควบคุมภายในของ COSO และระบบการควบคุมภายในของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาฮอด จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นฤมล ถนนพงษ์ชาติ(2550). **การใช้ปัจจัยและองค์ประกอบความเสี่ยงในการประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน**. บทความวิจัย.คณะบัญชี. สาขาการบัญชี. ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ปิยพร บรรดาศักดิ์ (2555). **ระบบการควบคุมภายในตามแนว COSO ด้านรายรับ-รายจ่าย กรณีศึกษา กองทุนสุขภาพ**. การค้นคว้าอิสระ. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาการตรวจสอบภายใน. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพมหานคร.
- พัชรินทร์ ขำวงษ์. 2554. **การบริหารความเสี่ยงงานการเงินบัญชีและพัสดุ ของสถานศึกษาภาครัฐแห่งหนึ่ง**. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ลีลาศ คุณฟอง. (2558). **การศึกษากระบวนการบริหารความเสี่ยงตามกรอบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรตามกรอบแนวคิด COSO-ERM: กรณีศึกษา : บริษัท เด สเต โค (เอเชีย) จำกัด**. การค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาการบัญชี. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร.
- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. (2543). **การตกแต่งบัญชีการเงิน**. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สมนึก จงไพบูลย์กิจและคณะ. (2559). **การประเมินและการปรับปรุงการควบคุมภายในการรับและการจ่ายสินค้าคงเหลือตามแนวคิดของ COSO: กรณีศึกษาหน่วยงานผลิตและจำหน่ายยา**. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชีบริหาร. คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยาเขตกำแพงแสน. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 เดือน กันยายน – ธันวาคม 2559.
- สมยศ อวเกียรติและสิทธิพร ประวัตินุเรือง. (2560). **การบริหารความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี**. บทความวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. Vol 11 No.4 (2017): ตุลาคม 2560 – ธันวาคม 2560.
- สาคร ช่วยดำรง. 2553. **การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. 2538. **แนวทางการจัดวางระบบการควบคุมภายในและ การประเมินผลการควบคุมภายใน**.กรุงเทพมหานคร: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน.
- สุพรรณรัตน์ มาศรัตน์ (2552). **ปัญหาการควบคุมภายในด้านบัญชีและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์**. การค้นคว้าอิสระ. บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวินชา การพัทธ์ .**การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์. บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- อรรรรณ ค้ากระโทก (2554). **ศึกษาปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีและการเงิน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2561.**
- อัญชลี ตติยนันตกุล. (2554). **แนวทางการปรับปรุงการควบคุมภายในทางการเงินและบัญชีของสหกรณ์ภาคการเกษตรของพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6.การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- Anna Misiura (2015). **Enterprise risk management in the airline industry - risk management structures and practices.** Brunel University Research Archive (BURA) preserves and enables easy and open access to all types of digital content. <http://bura.brunel.ac.uk/handle/2438/11087>. Brunel University London.
- Anne E. Lundquist. (2015). **Enterprise Risk Management (ERM) at U.S. Colleges and Universities: Administration Processes Regarding the Adoption, Implementation, and Integration of ERM.** Educational Leadership. Research and
- COSO, The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. (2013). **Internal control-Integrated framework.** New Jersey. The American Institute of Certified Public Accountants.
- Danijela Milos Sprcic, Ena Pecina, and Silvije Orsag. (2017). **Enterprise Risk Management Practices in Listed Croatian Companies.** UTMS Journal of Economics 8 (3): 219–230.
- Denise Hanes Downey and Jean C. Bedard. (2019). **Coordination and Communication Challenges in Global Group Audits.** AUDITING: A Journal of Practice & Theory: American Accounting Association. February 2019, Vol. 38, No. 1, pp. 123-147.
- Evans, J.D. (1996) **Straightforward Statistics for the Behavioral Sciences.** Brooks/Cole Publishing, Pacific Grove.

- Goncharova, A. (2016). **What Personal Traits Contribute to Career.** *Vedomosti Newspaper*. 2016 No. 4166 dd. 22nd of September. Web.http: //www.vedomosti.ru/
- Josephine Ewerbring Fredrik Klingvall. (2016). **Enterprise Risk Management - The usage of COSO's framework in recently publicly listed Swedish companies.** Degree project: Accounting and Management Control. Department of Business Administration. Business and Economics. management/articles/2016/09/22/658045-lichnie- kachestva-karere
- Marc Eulerich and Artur Kalinichenko. (2018). **The Current State and Future Directions of Continuous Auditing Research: An Analysis of the Existing Literature.** *Journal of Information Systems*. American Accounting Association. Fall 2018, Vol. 32, No. 3, pp. 31-51.
- Mohamed A. Wahdan. (2018). **Assistant Professor of Accounting, Accounting Department, Faculty of Commerce,** Menoufia University, Egypt.
- N.G. Vovchenko, M.G. Holina, A.S. Orobinskiy, R.A. Sichev. (2017). **Ensuring Financial Stability of Companies on the Basis of International Experience in Construction of Risks Maps, Internal Control and Audit.** *European Research Studies*.

เรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

เรียน: ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถามฉบับนี้เพื่อทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมภายในกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย กรุณาตอบให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ ทุกตอน เพื่อให้การวิจัยนี้มีความเที่ยงตรงและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะเก็บเป็นความลับ และการนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น

คำชี้แจง: แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร
- ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- 1.ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 18- 25 ปี 2. 26-35 ปี 3. 36-45 ปี
 4. 46-55 ปี 5. 56 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

1. มัธยมศึกษา หรือ ปวช. 2. อนุปริญญา หรือ ปวส.
 3.ปริญญาตรี 4. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประเภทธุรกิจ

1. ธุรกิจการผลิตหรืออุตสาหกรรม
 2. ธุรกิจซื้อขายไป
 3. ธุรกิจบริการ
 4. อื่น ๆ ระบุ (.....)

5. ประสบการณ์ทำงาน

1. น้อยกว่า 1 ปี 2. 1-5 ปี
 3. 6-10 ปี 4. มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

6. การเข้ารับการอบรมทางด้านการควบคุมภายใน

1. ไม่เคยเข้ารับการอบรม
 2. 1 – 3 ครั้ง
 3. มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป
 4. อื่น ๆ ระบุ (.....)

ส่วนที่ 2 ระบบการควบคุมภายในของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง: ให้ท่านระบุแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายในและบัญชี โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงใน

ช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน ระดับความสำคัญของการควบคุมภายใน ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control) Environment	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและมีจริยธรรม					
2. ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดี สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร มีการติดตามผลตรวจสอบและประเมินผลจากการตรวจสอบภายในและภายนอก					
3. มีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน					
4. มีโครงสร้างการรายงาน กำหนดอำนาจในการสั่งการและความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับบุคคล จัดแบ่งสายงานและการบังคับบัญชาที่ชัดเจน					
5. มีคณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผล และกำกับดูแลการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)					
1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจนและวัดผลได้					
2. มีการระบุและประเมินความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร					
3. สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง					
4. กำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และรับผิดชอบในการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร					
5. จัดให้มีกิจกรรมการควบคุม กำหนดนโยบายซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้					

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้					
2. เลือกพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์					
3. จัดให้มีการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ					
4. มีข้อกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบทลงโทษ กรณีที่บุคลากรฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่					
5. มีมาตรฐานป้องกัน ดูแลรักษาทรัพย์สิน ติดตาม และตรวจสอบให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตาม กฎ ระเบียบข้อบังคับ อย่างรัดกุมและเพียงพอ					
4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)					
1. มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพกับการดำเนินงาน					
2. มีกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน					
3. มีการจัดเก็บข้อมูล เอกสารประกอบ ไว้ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นหมวดหมู่ และเป็นปัจจุบัน					
4. มีการสื่อสารกับหน่วยงานเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้และทันกาล					
5. มีช่องทางให้พนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร					
5. การติดตามผล (Monitoring)					
1. มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน รายงานให้ผู้กำกับดูแลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					

5. การติดตามผล (Monitoring) (ต่อ)	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. กรณีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน มีการดำเนินการแก้ไขอย่างทันกาล					
3. มีการกำหนดให้มีการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					
4. มีการติดตามผล แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผล และการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน					
5. กำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชีของผู้ประกอบการ

SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่องว่าง ตามระดับความคิดเห็นให้ตรงกับความเป็นจริงที่ตรงกับความเห็นท่านมากที่สุด

การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การเลื่อนรายการในอนาคตมาเป็นรายการในงวดปัจจุบัน					
1. การเร่งตัดบัญชีค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน เช่น ค่าโฆษณา ค่าเบี้ยประกันภัย หรือค่าบริการ ซึ่งห้างหุ้นส่วนยังไม่ได้รับบริการในขณะนั้น					
2. การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมาเป็นค่าใช้จ่ายงวดปัจจุบัน					
3. การสร้างรายการค่าใช้จ่ายก่อนวันสิ้นงวด เช่น การทำสัญญาการบริการระยะยาว ด้วยมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญ แล้วรับรู้ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดนั้นทันที					

การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และ ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในระยะเวลาที่สั้นลง					
การชะลอรายได้ของงวดปัจจุบันออกไปงวดอนาคต					
1.บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว					
2. ลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป					
3.ไม่ลงรายการ ทำให้ไม่พบรายได้ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป					
4.บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีที่อาจเกิดขึ้น					
การปกปิดมูลหนี้					
1.การปกปิดข้อมูลที่จะต้องลงในงบบัญชีเพื่อประโยชน์ต่างๆ					
2.การไม่ลงข้อมูลที่เป็นหรือมูลหนี้ลงไปในรอบบัญชีเพื่อถ่วงดุลให้บัญชีมีความสมดุล					
3.การไม่ลงรายงานบัญชีเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางบัญชีมากเกินไป					
4.บริษัทตกแต่งตัวเลขเพื่อปกปิดหนี้สินโดยอาจตกแต่งข้อมูลการทำสัญญาเช่าดำเนินงานแทนสัญญาเช่าทางการเงิน					
การชะลอกำไรของงวดบัญชีปัจจุบันออกไปอนาคต					
1.บันทึกเงินที่ได้รับเป็นรายได้รับล่วงหน้า หรือ เงินมัดจำ แล้วค่อยมารับรู้เป็นรายได้ในงวดต่อไปทั้งที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้แล้ว					
2.การลงวันที่ส่งสินค้าให้ล่าช้าออกไปกว่าที่เป็นจริงหรือดำเนินการส่งของไม่ตรงตามกำหนดเพื่อให้สินค้าที่ขายในช่วงสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้ในงวดบัญชีถัดไป					
3.เพื่อสร้างความสมดุลให้กับบัญชีกำไร					
4.เพื่อชะลอการรับรู้รายได้ให้ช้าลงเพื่อหลบหลีกการชำระภาษี					

การบริหารความเสี่ยงจากการตกแต่งบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบัน					
1.การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่องบบัญชีเกิดความสมดุล					
2.การลงค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์มาใช้ในงวดปัจจุบันเพื่องบบัญชีเกิดความสมดุล					
3.การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบันเพื่อสร้างผลกำไรที่เกิดจริง					
4.การขยับค่าใช้จ่ายที่จะให้ประโยชน์ต่อไปในอนาคตมางวดปัจจุบันทำให้บริษัทมีทรัพย์สินเกินความเป็นจริง					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ประวัติผู้วิจัย

